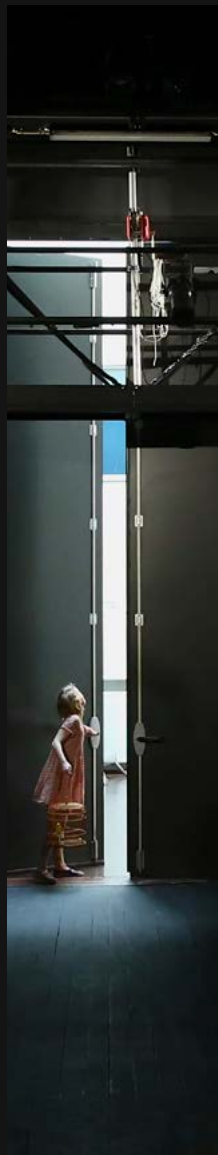

Årsrapport 2017

Innhold

- I. Styrets beretning
Report from the Board
- II. Introduksjon til verksemda
med hovudtal
- III. Årets aktivitetar og resultat
- IV. Styring og kontroll
av verksemda
- V. Vurdering av framtidutsikter
- VI. Årsrekneskap 2017
- VII. Appendiks

Frå scene 2, der dei store scene-
dørene vert brukt som eit visuelt
element i ei teaterframføring.
Foto: Stephen Hutton

I.

Styrets beretning

Kunsthøgskolen i Oslo

Deres ref

Vår ref
18/70-

Dato
12. januar 2018

Akkreditering som vitenskapelig høyskole

Kongen i statsråd har i dag bestemt at Kunsthøgskolen i Oslo (KhiO) har fått status som vitenskapelig høyskole. KhiO har sin profil innen fagområdet kunst.

KhiOs faglige virksomhet har høy kvalitet, og tiltrekker seg svært kvalifiserte og motiverte studenter. KhiOs visjon er å være ledende innen utdanning av skapende og utøvende kunstnere og designere. Kunsthøgskolen skal både være en arena for nytenking og forvaltning av fagtradisjoner, og bidra til fremtidens kunnskaps- og samfunnsutvikling. Internasjonalt samarbeid skal være en forutsetning for kvalitet både i utdanningen og i forskningen.

KhiO har trukket frem at akkreditering som vitenskapelig høyskole vil være et virkemiddel for å realisere faglige ambisjoner. KhiO har jobbet målrettet med å bli akkreditert, og jeg ser frem til å følge den videre utviklingen.

Med hilsen

Torbjørn Røe Isaksen

Postadresse: Postboks 8119 Dep 0032 Oslo
Kontoradresse: Kirkeg. 18 Telefon* 22 24 90 90
Org no.: 672 417 842

Første skritt på en ny vei

For Kunsthøgskolen i Oslo ble 2017 et år med mange viktige veivalg og beslutninger. Høgskolen vedtok en ny strategiplan for perioden 2017–2022. Som svar på utfordringen fra Kunnskapsdepartementet om fremtidig organisering valgte KHIO å fortsette som autonom institusjon. Arbeidet med akkreditering som vitenskapelig høgskole ble ferdigstilt og KHIO forberedte etableringen av egen ph.d.-grad i kunstnerisk utviklingsarbeid. Det ble også vedtatt en omorganisering av fellesadministrasjonen.

Den nye strategiplanen tegner opp et kart over hvor institusjonen skal være om fem år. Det er en ambisiøs plan som har høye mål. Strategiplanen fokuserer på utdanning, forskning og formidling, samtidig som den erkjenner nødvendigheten av en fungerende organisasjon for at vi skal nå målene knyttet til kjernevirksomheten.

I 2015 akkrediterte NOKUT Kunsthøgskolen som vitenskapelig høgskole. Før formell godkjenning fra Kunnskapsdepartementet kunne finne sted var en ytterligere vurdering i forhold til nye krav i forskrift for kvalitet for høyere utdanning nødvendig, og høsten 2017 godkjente NOKUT Kunsthøgskolen som vitenskapelig høgskole. Den endelige formaliseringen kom da Kongen i statsråd 11. desember 2017 bestemte at Kunsthøgskolen i Oslo har fått status som vitenskapelig høgskole med profil innen fagområdet kunst.

Styret er fornøyd med denne avslutningen på en lang prosess som bekrefter at Kunsthøgskolen i Oslo skal ha alle fullmakter på høyeste akademiske nivå for våre fagfelt. Styret ønsker å sikre at Kunsthøgskolen i løpet av strategiperioden blir ledende innen utdanning av skapende og utøvende kunstnere og designere, samt at vi skal være en arena for nytenking og forvaltning av fagtradisjoner som også bidrar til fremtidens kunnskaps- og samfunnsutvikling. Internasjonalt samarbeid skal være en forutsetning for arbeidet.

Studentene – morgendagens kunstnere og designere

Studentene på Kunsthøgskolen er engasjerte fulltidsstudenter som gjennomfører på normert tid og når læringsmålene i studieplanene. Styret er tilfreds med at Kunsthøgskolen i Oslo scorer svært høyt på Kunnskapsdepartementets tilstandsrapport for høyere utdanning. Som nevnt i fjorårets beretning har dette å gjøre med motiverte lærere og studenter.

Studentundersøkelsene viser et jevnt nivå på studentenes tilfredshet med studiene, men tilbakemeldingen viser også at det er forbedringspotensial i kvaliteten på noen studieprogram. Forventningene i Kvalitetsmeldingen sammenfaller slikt sett med institusjonens egne ambisjoner på dette området.

2017 var første året Kunsthøgskolen gjennomførte en studentdrevet fadderuke. Initiativet kom fra en gruppe studenter knyttet til studentforeningen og var rettet mot alle nye studenter. Et eksempel på at

«KHIO-identiteten» vokser blant studentene. Semesterstart 2017-18 ble også dette året markert med en felles velkomst for studenter og ansatte på alle studieretninger. For andre gang arrangerte Kunsthøgskolen en felles avgangsfestival. Alle bachelor- og masterstudenter skal gjøre et kunstnerisk arbeid som del av sin eksamen, og dette resulterer i forestillinger og utstillinger som varer gjennom hele våren. Avgang 2017 samlet mange tusen publikummere. Den felles profilen er også et godt eksempel på hvordan Kunsthøgskolen er blitt én skole med mange studieprogram organisert i seks avdelinger. Styret er tilfreds med videreutviklingen av formater og arenaer som viser studentene at KHIO er én skole.

Til stede i verden

Kunsthøgskolen er en arena for «kunst i prosess». Her utdannes kunstnere og designere som løpende fremviser og utstiller arbeidene sine i skolens lokaler. Campus på Seilduken er en formidlingsmaskin av dimensjoner. Bare i 2017 ble det gjennomført mer enn 220 forestillinger, utstillinger og foredrag i regi av Kunsthøgskolen. Styret er tilfreds med ambisjonen, men ser behovet for en vurdering av hva som er en hensiktsmessig balanse mellom denne formidlingsaktiviteten og annen virksomhet.

Eksempler på at institusjonens ulike avdelinger er svært ambisiøse med formidlingsarbeidet finner vi i forelesningsrekker og seminarer som «Agenda», «Og nå», «Art & Craft Lectures», «Academy Lectures» og «Design Talks Night», som alle fokuserer på avdelingens faglige diskurs. Flere av Kunsthøgskolens ansatte har gjennom 2017 deltatt i samfunnsdebatten, blant annet om kunst- og håndverksfagets plass i skolen, om kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning, om ytringsfrihet, kunstens kår o.a.

Det blir spennende å følge avdeling Designs strategiske arbeid med NRK, der et reportasjeteam gjennom hele studieåret har fulgt avgangskullet ved bachelor kles og kostymedesign. i 2018 resulterer dette i programserien «This is it» med søkelys på ung, norsk hverdag, og unge mennesker som velger kreative og krevende studier.

Kunstnerisk utviklingsarbeid – den nye kunnskapen

Et av strategitiltakene for å sette forskningen (kunstnerisk utviklingsarbeid) i fokus var oppstarten av Artistic Research Week (KUF-uke) på Kunsthøgskolen. Gjennom fire dager arrangeres presentasjoner, utstillinger, debatter, forelesninger, workshops og paneldiskusjoner med fokus på kunstnerisk utviklingsarbeid. Uken fokuserer på fagansattes kunstneriske utviklingsarbeid, men er samtidig en arena for en større samtale som er åpen for alle. Første KUF-uke ble arrangert januar 2017 og styret er svært tilfreds med at dette ble en suksess med aktiv deltakelse blant ansatte og godt besøk av eksterne gjester.

Høsten 2016 vedtok Kunnskapsdepartementet å opprette et doktorgradsprogram (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid. I strategiplanen står det eksplisitt at institusjonen skal etablere et doktorgradsprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid, alene eller i partnerskap. I 2017 vedtok institusjonen å etablere et doktorgradsprogram alene, og ferdigstilte

arbeidet med egen studieplan og doktorgradsforskrift. Planen er å gjøre opptak til eget doktorgradsprogram høsten 2018.

En transparent, attraktiv og dynamisk organisasjon

Våren 2017 ble det gjennomført et mulighetsstudium for et mer forpliktende samarbeid mellom Kunsthøgskolen i Oslo, Norges musikkhøgskole, og Arkitektur og designhøgskolen. Mulighetsstudiet var initiert av Kunnskapsdepartementet og kom i stand som konsekvens av strukturmeldingen (Meld St. 18 (2014—2015)). Flere scenarier ble vurdert, blant annet sammenslåing av de tre institusjonene. Kunsthøgskolen bestemte seg for å fortsette som autonom institusjon, men styret ser for seg forpliktende samarbeid med de to andre institusjonene på en rekke områder. Styret ser likevel store fordeler i å fortsatt være en autonom institusjon, ikke minst i forhold til faglig fokus. Små miljøer gir mulighet for stor studentinvolvering og et godt læringsmiljø, som anses å være en styrke for våre fag, og årsak til at så mange fullfører på normert tid.

Høsten 2017 kom #metoo kampanjen med sin adressering av seksuell trakassering i samfunnet. Rektor responderte på dette i to åpne brev hvor både asymmetri i utdanningen, vennekultur og opake maktstrukturer i academia ble adressert. Sent på høsten ble flere miljøer på Kunsthøgskolen preget av avsløringene i kjølvannet av #metoo kampanjen, og i desember besluttet institusjonen å lage en handlingsplan (#medlysetpå) mot mobbing og seksuell trakassering på Kunsthøgskolen. Rett før jul mottok Kunsthøgskolen i Oslo et varsel om seksuell trakassering på skolen via Kunnskapsdepartementet. Varselet som gikk til Kunnskapsdepartementet vil bli forsøkt ferdig behandlet tidlig 2018. Handlingsplanen #medlysetpå gjennomføres i hele 2018.

Kunsthøgskolen opplever en trangere økonomisk virkelighet enn tidligere. Dette henger både sammen med økte krav om effektivisering i statlige virksomheter, og det henger sammen med egne økte ambisjoner, ikke minst med normaliseringen av doktorgradsutdanningen. 2017 ble for alvor et år hvor institusjonen merket at nye studieprogrammer, flere stipendiater og økt forskningsaktivitet presser på både økonomiske ressurser og arealressurser.

Kunsten og samfunnet

Det stilles ofte spørsmål om kunstens egenverdi. På Kunsthøgskolen tviler vi ikke på kunsten. Vi tviler heller ikke på kunstnernes rolle i eller verdi for samfunnet, enten den er direkte i form av kunnskapsproduksjon eller økonomisk verdi, eller det er i form av indirekte verdier som etiske, kritiske eller estetiske betraktninger. Denne rollen har kunsten og kulturen hatt i hundrevis av år, og det er vår oppfatning at så lenge kvaliteten er høy, vil kunsten og kulturen langt på vei være selvlegitimerende og selvforklarende. I dag står vi overfor nye samfunnsutfordringer som krever nye løsninger. Da er det viktig å huske at kunsten har alltid ligget i forkant og utfordret eksisterende sannheter, med den effekt at omgivelsene blir utfordret til å tenke nytt. Denne rollen skal kunsten ha også i fremtiden, og Kunsthøgskolen i Oslo skal være et laboratorium og en arena som sikrer at dette skjer.

The first step on a new journey

For the Oslo National Academy of the Arts (KHiO), 2017 was a year full of important long- and short-term decisions. The academy adopted a new strategy plan for the 2017–2022 period. In response to the Ministry of Education's request for a decision on our future organisation, KHiO chose to continue as an autonomous institution. The work on being accredited as a university college was completed, and KHiO laid the groundwork for creating a dedicated PhD degree in artistic research. A restructuring of KHiO's administrative staff was also adopted.

The new strategy plan outlines where the institution intends to be in five years time. It is an ambitious plan that sets high goals. The strategy plan focuses on education, research and external engagement, even as it recognises the necessity of having a well-functioning organisation so that we can reach the goals we have set for our core activities.

In 2015 the Norwegian Agency for Quality Assurance in Education (NOKUT) accredited KHiO as a university college. Before this could be formally approved by the Ministry of Education, however, a further assessment was necessary in regard to new requirements laid down in the regulations on quality in higher education, and in autumn 2017 NOKUT approved KHiO as a university college. This was finally formalised when the King-in-Council on 11 December 2017 decided that the Oslo National Academy of the Arts would have the status of a university college specialising in the discipline of art.

The board is satisfied that the culmination of this lengthy process has confirmed that the Oslo National Academy of the Arts, within our various disciplines, is fully authorised at the highest academic level. The board wishes to ensure that KHiO during the strategy period will be a leading force in educating creative and performing artists and designers, and that we shall be an arena for promoting innovation and for furthering disciplinary traditions that also help shape how knowledge and society will develop in the future. International cooperation shall be a cornerstone of such efforts.

Students – the artists and designers of tomorrow

The students at KHiO are highly committed full-time students who finish their education on time and who achieve the academic goals of the curricula. The board is satisfied that the Oslo National Academy of the Arts scores very high on the Ministry of Education's status report for higher education. As mentioned in last year's report, this can be ascribed to motivated teachers and students.

Student surveys show that the students are generally satisfied with their studies, but the feedback also reveals that there is room for improvement at some of the programmes. The expectations articulated in the white paper on quality in higher education (Report to the Storting no. 16 (2016–2017)) correspond here with the institution's own ambitions in this area.

2017 was the first year KHiO had a student-organised “buddy week” (fadderuke). This was initiated by a group of students affiliated with the student society and was targeted at all new students. This is an example of how a distinct “KHiO identity” is on the rise among the students. In 2017–2018 the start of the academic year was once again observed with a common welcome ceremony for all the students and staff from all the various programmes.

For the second time KHiO organised a common graduation festival, Avgang 2017. All Bachelor’s and Master’s students are to create an artistic work as part of their final exams, and this results in a wealth of productions and exhibitions all throughout the spring. Avgang 2017 attracted thousands of visitors, and the common profile is also a good example of how KHiO has become a single school featuring a variety of academic programmes organised by six departments.

The board is satisfied with the further development of formats and venues that demonstrate to the students that KHiO is a single, unified school.

A presence in the world

KHiO is an arena for “art in progress”. Here, artists and designers are educated who display and exhibit their works in various school venues on an ongoing basis. The Seilduken campus is a high-octane showcase machine, and in 2017 alone over 220 productions, exhibitions and lectures were carried out under KHiO’s auspices. The board is satisfied with the ambition level, but sees a need to evaluate what would constitute a suitable balance between such presentations and other activities.

Examples of how the various departments are highly ambitious in presenting their work to a general public include lecture series and seminars such as “Agenda”, “Og nå” (And now), “Art & Craft Lectures”, “Academy Lectures” and “Design Talks Night”, which all focused on the academic discourse at the various departments. Throughout 2017, several of KHiO’s staff have participated in public debates, for example on the role of arts and crafts in primary and secondary education, on artistic research, on the freedom of expression and on working conditions within the arts.

It will be exciting to follow the Design department’s strategic work with NRK (the Norwegian Broadcasting Corporation), where a production crew followed final-year students taking a Bachelor’s degree in fashion and costume design throughout the entire school year. In 2018 this will result in the series *This Is It*, which will focus on the everyday life of young Norwegian people, specifically ones who have chosen creative and challenging studies.

Artistic research – the new form of knowledge

One of the strategic measures for focusing on artistic research was to launch the Artistic Research Week (KUF-uke) at KHiO. Over the course of four days, presentations, exhibitions, debates, lectures, workshops and panel discussions on artistic research will be held. The Artistic Research Week focuses on the academic staff’s own research but serves at the same time

as a venue for a wider conversation that is open to everyone. The inaugural Artistic Research Week was held in January 2017, and the board is highly satisfied that the event was successful, that staff participated actively and that many external guests attended.

In autumn 2016 the Ministry of Education decided to establish a PhD programme in artistic research. The strategy plan explicitly states that the institution shall establish a doctoral programme for artistic research, either alone or in collaboration with other actors. In 2017 the institution ended up deciding to establish a doctoral programme on its own and completed the work on creating a dedicated curriculum and regulations. The plan is to admit candidates to the doctoral programme starting in autumn 2018.

**A transparent,
attractive and dynamic
organisation**

In spring 2017 a feasibility study was carried out to assess a more formal collaboration between the Oslo National Academy of the Arts, the Norwegian Academy of Music and the Oslo School of Architecture and Design. Initiated by the Ministry of Education, the feasibility study followed on from the white paper on the structure of higher education in Norway (Report to the Storting no. 18 (2014—2015)). A number of scenarios were considered, including merging the three institutions. Though KHiO decided to continue as an autonomous institution, the board still envisions a formal collaboration with the other two institutions in several fields. It is nevertheless the board's view that there are major advantages in remaining an autonomous institution, not least in regard to the focus of our academic activities. A small academic community encourages students to become more involved and facilitates a good learning environment, which is considered to be a strength for our disciplines and a reason so many students finish their education on time.

Autumn 2017 saw the advent of the #metoo campaign, which addressed sexual harassment in society. The rector responded to this campaign in two open letters that addressed asymmetrical relations, a culture of student-teacher friendship and opaque power structures within academia. In late autumn, several communities at KHiO were affected by revelations stemming from the #metoo campaign, and in December the institution decided to create an action plan, #medlysetpå ("with the light on"), to counteract bullying and sexual harassment at KHiO. Right before Christmas, the Ministry of Education alerted the Oslo National Academy of the Arts that it had received information from a whistle-blower about sexual harassment at the school. The plan is for KHiO's processing of this case to be completed in early 2018. The #medlysetpå action plan will be implemented throughout 2018.

KHiO is experiencing a more restrictive financial reality than previously. This has been caused both by increased efficiency in state enterprises and by the institution's own increased ambitions, not least in regard to the normalisation of the doctoral programme. 2017 became in earnest a year where the institution noticed how new academic programmes, more

research fellowships and increased research activity take a toll on the school's financial resources and physical capacity alike.

Art and society

The intrinsic value of art is often questioned. At KHiO, however, we do not doubt art. Nor do we doubt artists' social role or value, whether it is direct in the form of knowledge production or economic value, or it is in the form of indirect values such as ethical, critical or aesthetical reflections. This is a role that art and culture have played for centuries, and it is our estimation that as long as they are of high quality, art and culture will largely be self-legitimising and self-explanatory. Today we are facing new social challenges that require new solutions. In such a context it is important to remember that art has always been at the forefront and challenged conventional truths, thereby challenging the community to look at things in a new way. This is a role that art should continue to play in the future, and the Oslo National Academy of the Arts shall be a laboratory and an arena that ensures that this happens.

Oslo, 13. mars 2018

Oslo, 13 March 2018

Jørn Mortensen
 rektor/styreleder
 rector/chair

Anne Grete Eriksen
 faglig representant
 academic representative

Olga Schmedling
 vara for Kirsti Bræin
 faglig representant
 academic representative

Karen Disen
 faglig representant
 academic representative

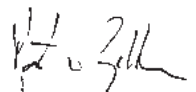
Christian Tivberg
 teknisk-administrativ repr.
 staff representative

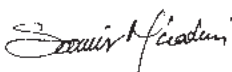
Natanya H. Kjølås
 studentrepresentant
 student representative

Ole Petter Ribe
 studentrepresentant
 student representative

Morten Gjelten
 ekstern representant
 external representative

Samir M'Kadmi
 vara for Sigbjørn Apeland
 ekstern representant
 external representative

Karin Hindsbo
 ekstern representant
 external representative
 (ikke til stede/not present)

Anna Lindal
 ekstern representant
 external representative
 (ikke til stede/not present)

Introduksjon til verksemda med hovudtal

Nøkkeltal for verksemda

Studieprogram på bachelornivå (inkl. PPU og årsstudium)	13
Studieprogram på masternivå	8
Tal søkjarar per studieplass	8,9
Gjennomføring jamført avtalt utdanningsplan (%)	98,2
Kandidatar	208
Stipendiatar i stilling	21
Tal studentar per fagleg tilsett	5,98
Del av fagtilsette som er professor, dosent, førsteamanuensis og førstelektor (%)	76,2
Løyving frå Kunnskapsdepartementet (millionar kr.)	334,808
Bidrag- og oppdragsfinansiert aktivitet (millionar kr.)*	0,960
EU-midlar til undervisning o.a. (millionar kr.)	0,758
Avsetjingar til reinvestering og vedlikehald (millionar kr.)	7,638

*Utanom tilskot frå NFR, RFF og EU

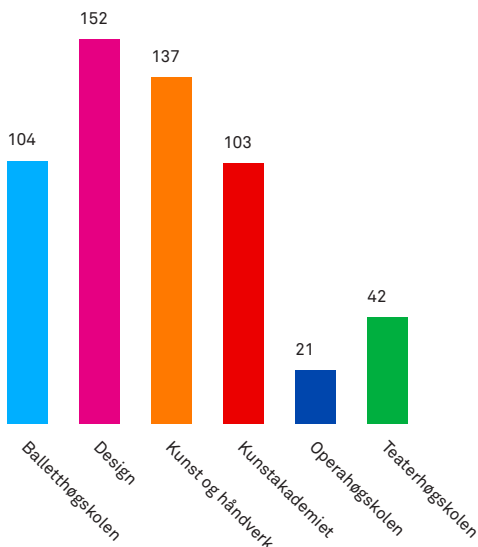
Visjon

Kunsthøgskolen i Oslo skal utdanne utøvande og skapande kunstnarar og designarar, drive kunstnarisk utviklingsarbeid og forskning på høgt internasjonalt nivå og formidle kunnskap om KHiOs aktiviteter, verksemd og verdier. Målet er å vere leiande innanfor utdanning av skapande og utøvande kunstnarar og designarar. KHiO skal både vere ein arena for nytenking og forvaltning av fagtradisjonar, og bidra til framtidig kunnskaps- og samfunnsutvikling. Internasjonalt samarbeid skal vere ein føresetnad for kvalitet både i utdanninga og i forskinga.

Utdanning

Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO) er landets største statlige utdanningsinstitusjon for kunstnarar og designarar. KHiO er ein sterkt spesialisert institusjon som tilbyr utdanningar på bachelor- og masternivå innanfor fagfelte biletkunst, kunst og handverk, design, dans, teater og opera. KHiO har også eit eige program for stipendiatar.

Studentar pr avdeling

I studieåret 2016-2017 var det 559 studentar ved KHiO. 208 studentar avla eksamen, 192 av desse gjennomførte års-, bachelor- og masterstudiar, 16 gjennomførte utdanning i praktisk-pedagogisk utdanning (PPU). 3 stipendiatar disputerte.

- Kunstakademiet tilbyr utdanning i biletkunst. Kunstnarisk praksis utgjer kjernen i utdanninga.
- Kunst og handverk tilbyr utdanning innan fagområda tekstil, grafikk og teikning, keramikk, kunst og offentlege rom, samt metall og smykkekunst.
- Design tilbyr utdanning i grafisk design, illustrasjon, klesdesign, kostymedesign, interiørarkitektur og møbeldesign.
- Dans tilbyr utdanning i klassisk ballett, samtidsdans og jazzdans, koreografi og dans i tillegg til PPU i dans og teater.
- Teaterhøgskolen tilbyr utdanning for skodespelarfag og regi og teater med mogleg fordjuping i skodespelarfag, regi, scenetekst, dramaturgi og scenografi.
- Operahøgskolen tilbyr utdanning for operasongarar med stor vekt på sceniske produksjonar. Utdanninga skjer i samarbeid med Noregs musikkhøgskole og Den Norske Opera & Ballett.

Organisasjon

Kunsthøgskolen har om lag 100 fagleg tilsette. Desse er hovudsakleg i åremålsstillingar. I tillegg tilfører årleg rundt 900 gjestelærarar spisskompetanse til ulike delar av undervisninga.

Om lag 30 tilsette har sitt daglege arbeid ved scener og verkstader. Personalet er ofte kunstnarleg utdanna. Dei legg til rette for undervisninga og studentanes sjølvstendige arbeid. I tillegg finst viktige interne funksjonar for drift og reinhald av den store bygningsmassen. Om lag 50 tilsette arbeider administrativt, den største andelen med studie-, forsking- og formidlingsrelatert arbeid.

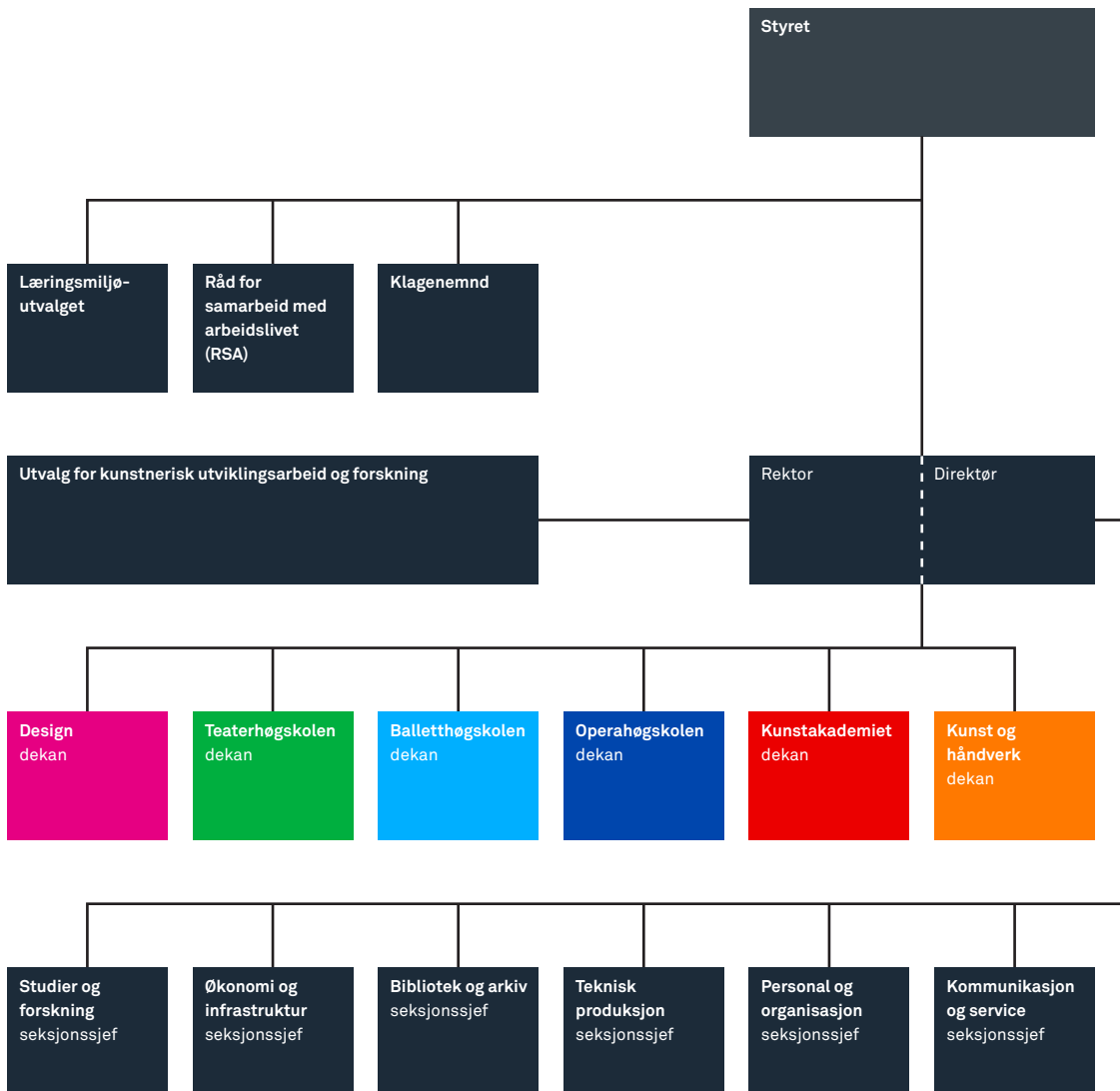
Kunsthøgskolen er eit statleg forvaltingsorgan med særskilte fullmakter under Kunnskapsdepartementet. Institusjonen har eit styre med valt rektor som styreleiar og delt leiding mellom rektor og direktør, jf. UH-lovas § 10. Styret har fire eksterne representantar, fire interne og to studentar. Den faglege verksemda er organisert i seks avdelingar med tilsette dekanar, og til støtte for den faglege verksemda finst ein fellesadministrasjon med seks seksjonar. Høgskolen har fleire interne utval.

Jørn Mortensen er rektor, valt for perioden 2015–2019. Annemarie Bechmann Hansen er direktør, tilsett i åremål for perioden 2016–2022.

Organisasjonskart

Balletthøgskolen endra namn til avdeling Dans med verknad frå 1. august 2017. Med verknad frå april 2018 er det vedteke ei ny organisering av dei administrative støttefunksjonane.

Desse vert organisert i seksjon for verksemdstyring, seksjon for teknisk produksjon, seksjon for studiar-, forskning og formidling og seksjon for sørviss, brukarstøtte og infrastruktur.

Lokale og fasilitetar

KHiO held til ved Akerselva på Grünerløkka i Oslo. Her leiger høgskolen 43.000 m² i den ombygde Christiania Seilduksfabrikk som nå er tilhaldsstad for studentar, fagpersonale og administrasjon.

Undervisninga er både teoretisk og praktisk retta. Ein svært viktig del av studentanes utdanning til profesjonelle kunstnarar er å utvikle og prøve ut kunsten i møte med publikum. Som støtte til dette har KHiO eit unikt tilbod med scener, prøvesalar, galleri, atelierplassar, verkstader og bibliotek.

Til støtte for scenekunstutdanninga finst ni scener av ulik storleik og funksjon. Hovudscenen har orkestergrav og seteplass for 200 personar, og dei andre scenene varierer i storleik med mellom 50 og 150 publikumsplassar.

Avdelingane for dans, opera og teater har prøverom, spesialverkstader og fagfolk for produksjon av scenografi (metall, tre, målaral og rekvisittar), lyd, lys og kostymer.

Til støtte for den visuelle kunst- og designutdanninga finst verkstader, atelierplassar og større og mindre gallerirom. Det er verkstader og spesialutstyr for desse fagområda:

- Tekstil med vev, stofftrykk, saum og strikk
- Analoge og digitale mediar med film, fotostudio, black box, printshop og dForm samt utstyrslager
- Tre med grovverkstad og modell og prototype, og CNC (høgpresisjons skjære og slipemaskiner)
- Grafikk med publisering (bokbinderi, boktrykk, risograf, blyts), silketrykk, litografi/høgtrykk og djuptrykk
- Metall med gullsmedarbeidsplassar, smie og sveiserom og verkstader for plaststøyp og metallstøyp
- Keramikk og form
- Rom og lys med romlaboratorium, black box, prosjektorg og byggetorg

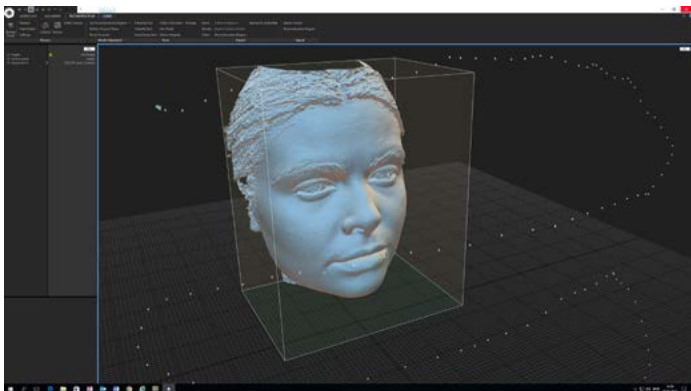
Kunsthøgskolens bibliotek er landets største kunstfaglige høgskolebibliotek og formidlar relevant litteratur, film og musikk - fysisk og digitalt - til høgskolens studentar og tilsette. Biblioteket er også ope for eksterne brukarar.

Atelierhuset i Arcueil

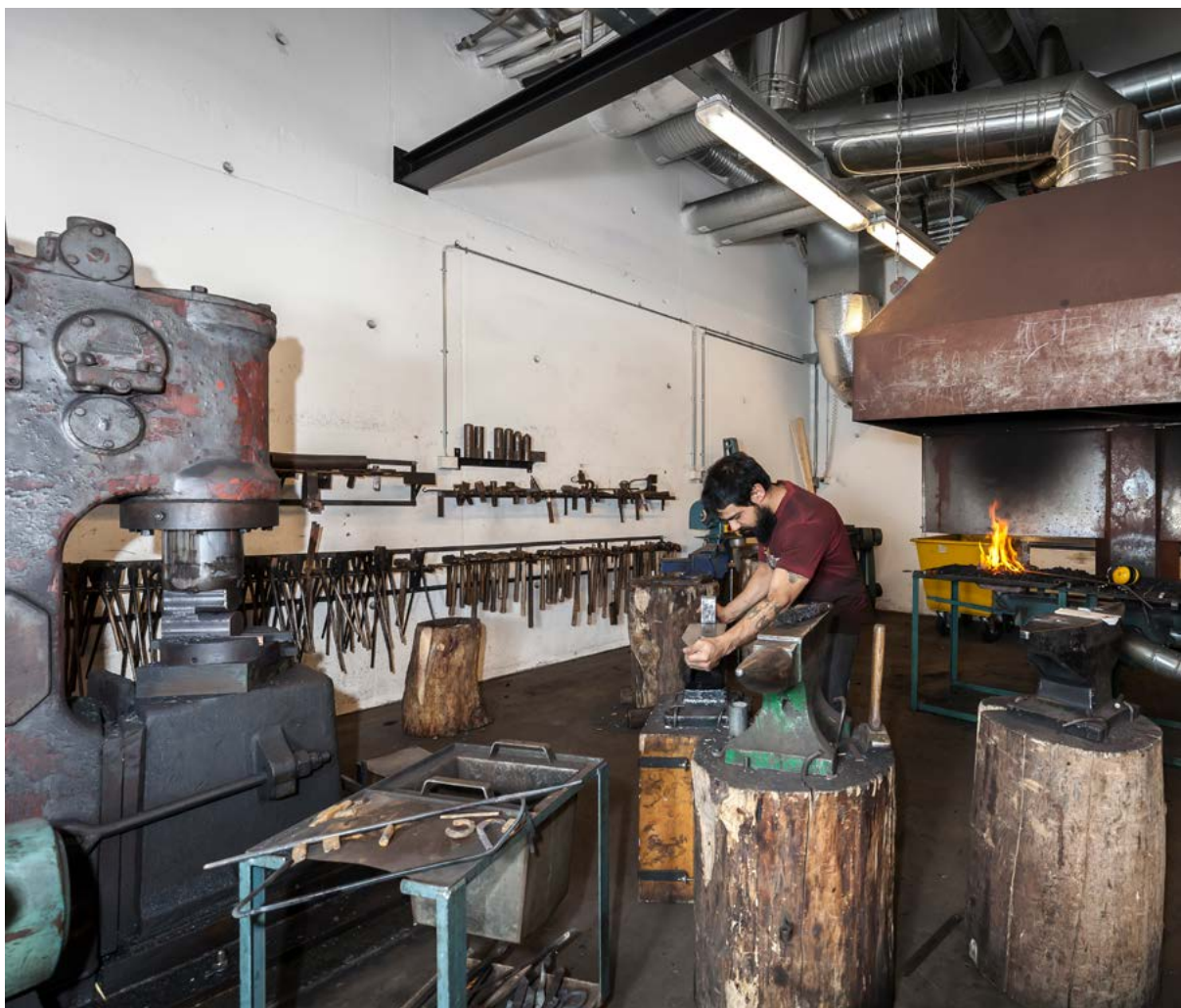
I 1939 kjøpte Statens kunstakademi eit atelierhus i Arcueil, ein liten kommune sør for Paris. Atelierhuset har i fleire år vore i veldig dårleg stand, og i praksis vore stengt dei siste åra. Huset er no ferdig rehabilitert og blir gjenopna for studie- og arbeidsopphald. Innanfor ei kostnadsramme på 3 millionar kr frå KHiOs investeringsbudsjett har Statsbygg gjennomført ei fullstendig innvendig rehabilitering med isolering, behandling av alle overflater, golv, utskifting av vindauge, bad- og kjøkkeninnreiing, elektrisk anlegg og fyringsanlegg. Det blir også kjøpt inn ein del nye møblar.

Biletkavalkade med eit utval av verkstader. Høgskolen har verkstader både med avansert moderne utstyr, og utstyr til arbeid med gamle handverk.

Fellesområda for studentar og tilsette vert også nytta til presentasjonar og utstillingar, og gjer plass til eit stort publikum. Dei gamle bygningane er ei fin ramme for visning av studentane sine arbeid.

Hovudscena har fast amfi med publikumsplassar og moglegheit for opning til orkestergrav. Studioscenene er fleksible blackboksar der talet på publikum kan variere. Dei nyttast både til teater, dans og opera.

Årets aktiviteter og resultat

Resultat etter nasjonale styringsparametrar

Nasjonalt er det fastsett resultatindikatorar som vert rapportert inn i den sentrale databasen for statistikk om høgre utdanning, DBH.

Kvalitet i utdanninga, sektormål 1, 2 og 4

Tabellen gjeld mål for kvalitet i utdanninga fastsett av Kunnskapsdepartementet, jf. Orientering om statsbudsjettet 2017 for universitet og høgskolar. Data er også tilgjengeleg på nettsida til DBH.

	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2017	Mål 2018
Sektormål 1 Høg kvalitet i utdanning og forskning				
Andel bachelorkandidatar som gjennomfører på normert tid	76,1	71,1	70	70
Andel mastergradskandidatar som gjennomfører på normert tid	71,0	75,8	80	75
Andel ph.d.-kandidatar som gjennomfører innan seks år				
Skår på korleis studentane oppfattar studiekvaliteten	4,1	4,2		
Fagleg tidsbruk (timar) ids per veke blant heiltidsstudentar	44,3	44,0		
Tal publikasjonspoeng per fagleg årsverk	-	-		
Verdien av Horisont 2020-kontraktar per FoU-årsverk				
Andel utreisande utvekslingsstudentar på Erasmus+ av totalt tal studentar	1,5	2,5		
Sektormål 2 Forsking og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling				
Andel mastergradskandidatar sysselsett i relevant arbeid eit halvt år etter fullført utdanning	-	-		
Bidraginntekter frå Forskingsrådet per fagleg årsverk	0	0		
Andre bidrags- og oppdragsinntekter per fagleg årsverk	8,9	10,3	-	-
Andel forskingsinnsats i MNT-fag				
Sektormål 4 Effektiv, mangfaldig og solid høgare utdanningssektor og forskningssystem				
Tal studiepoeng per fagleg årsverk	334,9	327,3		
Andel kvinner i dosent- og professorstillingar	46,2	47,3		
Andel midlertidig tilsette i undervisnings- og forskarstillingar	4,4	5,0		

Kunsthøgskolen har svært gode resultat knytt til gjennomstrøyming på bachelor- og masternivå. Studentbarometret viser at studentane ved kunst-utdanningane har høg fagleg tidsbruk samanlikna med studentar ved andre utdanningar i landet. Studentane er også godt nøgde med studiekvaliteten.

Det er ei god utvikling i andelen utreisande utvekslingsstudentar på Erasmus+, men KHiO meiner ein framleis har moglegheit for å auke nivået. Det er inngått avtalar med mange fagleg relevante samarbeidspartnarar og KHiO vil arbeide for at eit aukande tal studentar og tilsette får utbytte av desse avtalane.

KHiO hadde ein varsla underproduksjon av kandidatar i 2016. Det blei iverksett tiltak frå 2015 for å korrigere dette og kandidatproduksjonen for 2017 er nå betra. KHiO arbeider framleis for å identifisere område der

høgskolen har kapasitet til å styrkje kandidatproduksjonen, og det vil bli vurdert å etablere mekanismar for å flytte ressursar internt som konsekvens av sviktande kandidatproduksjon, og for å stimulere til større produksjon på andre fagområde.

I forhold til andre bidrags- og oppdragsinntekter, er Kunsthøgskolen i ei slags institusjonell særstilling. Svært mykje av institusjonens fagportefølje er såkalla «frikunst» der KHiO utdannar til «liberale yrke». Det er også historiske og kunstfilosofiske tradisjonar for «kunstens autonomi» i høve til økonomiske eller politiske interesser. Relasjonen mellom desse praksisane og oppdragsinntekter er difor utfordrande.

Operautdanninga på bachelornivå er eit samarbeid mellom Kunsthøgskolen i Oslo, Noregs musikkhøgskole og Den norske Opera & Ballett. Bachelorprogrammet har hatt svake resultat dei seinaste åra, med omsyn til kandidattal og kvalitet, og er difor under revisjon. Etter avtale med Noregs musikkhøgskole er fagmiljøa ved våre to institusjonar samde om å skissere ein idealmodell/rigg for eit nytt, revidert studieprogram med læringsutbyte, emnestruktur o.a. Målet er å finne felles modellar som kan sikre høg kvalitet i operautdanninga på bachelornivå framover. Det ligg nå føre konkrete planar om eit treårig bachelorprogram i opera som vil danne grunnlag for det framtidige samarbeidet, med plan om opptak frå hausten 2019.

Erfaringane med det nye masterprogrammet i teater viser eit ambisiøst miljø som treng noko tid til å etablere det volumet KHiO opphavleg sette som mål. Det har med rekrutteringsgrunnlag å gjere, både i høve til studentar, og til fagleg tilsette og leining. KHiO har difor måtta justere opptak og iverksetje ein studieplanrevisjon med sikte på nytt opptak frå hausten 2019. Det er vår vurdering at med ei justering av det faglege innhaldet vil masterprogrammet bli langt betre.

Kandidatmåltal, sektormål 3

Tabellen under gjeld mål for kvalitet i utdanninga fastsett av Kunnskapsdepartementet, jf. Orientering om statsbudsjettet 2017 for universitet og høgskolar. Data er også tilgjengeleg på nettsida til DBH.

Kandidattal	Mål 2017	Resultat 2017
Kandidattal samla:	194	208
PPU	13	16
Øvrige	181	192

Vurdering

Dette kandidatmålet inngår i Kunsthøgskolens samla kandidattal og dei vurderingane som er gjort under sektormål 1, 2 og 4. KHiO tok opp 16 søkjarar til studieprogramma i praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) i dans og teater i 2017 og opptaksramma er planlagt å gradvis bli auka til 20 innan 2020. Det er forventa ein tilsvarande gradvis auke i kandidatproduksjonen i PPU.

Resultat etter Kunsthøgskolens styringsparametrar

Kunsthøgskolen i Oslo fastset eigne styringsmål for den faglege og administrative verksemda. I mars 2017 vedtok styret ein ny strategisk plan med verknad frå 1. august 2017.

Strategisk plan 2017-2022 definerer fire målområde:

- Studentane – morgondagens kunstnarar og designarar
- Kunstnarisk utviklingsarbeid – den nye kunnskapen
- Til stades i verda
- Ein transparent, attraktiv og dynamisk organisasjon

Studentane – morgondagens kunstnarar og designarar

Strategisk plan 2017–2022 fastset følgjande mål:

- tiltrekkje oss høgt kvalifiserte studentar med eit mangfald av kulturelle og kunstnariske erfaringar
- utdanne spesialiserte, sjølvstendige og reflekterte bachelorkandidatar
- vidareutvikle masterutdanningar som gir fordjupingsmoglegheiter, og som hentar perspektiv og impulsar frå breidda i Kunsthøgskolens fagfelt
- etablere eit doktorgradsprogram for kunstnarisk utviklingsarbeid, åleine eller i partnerskap
- ha eit samspel mellom stipendiatane og undervisninga ved å etablere 4-årige stipendiatstillingar
- ta ei aktiv rolle i heile utdanningsløpet innanfor våre fagområde
- auke kvaliteten i utdanninga gjennom å vidareutvikle pedagogiske metodar og vurderingsmetodar, gjennom bruk av nasjonale og internasjonale fagfellevurderingar og gjennom utveksling av studentar og lærarar
- sikre status som senter for framstående utdanning
- tilby eit læringsmiljø der studentane utviklar seg profesjonelt og personleg

Kunsthøgskolen i Oslo når svært gode resultat på mange område. Høgskolen er førsteval på dei fleste studieprogramma, og gjennomstrøyminga på bachelor- og masternivå er god. Det er få kandidatar som strykk og graden av tilfredsheit og motivasjon er høg blant studentane.

Kandidatundersøkinga viser at KHiO utdannar kandidatar som lukkast i det profesjonelle arbeidslivet. Fagmiljøa har ei utprega internasjonal orientering, og viser ei aukande interesse på tvers av tradisjonelle skilje, samtidig som fagleg trygghet for spesialisering er til stades.

Kunsthøgskolens akkreditering som vitskapleg høgskole stadfestar styrken innan fagområdet kunst.

Bachelorstudium, mastertudium og PPU

Kunsthøgskolen i Oslo tilbyr 10 studieprogram på bachelornivå og 8 studieprogram på masternivå i tillegg til 1 årsstudium og 2 studieprogram innan praktisk pedagogisk utdanning (PPU). Nokre av masterstudia har berre opptak annakvart eller tredjekvart år.

I studieåret 2016/2017 fullførte totalt 192 kandidatar på studieprogramma og 16 for PPU. Gjennomføringsraten er blant dei beste i heile UH-sektoren og ligg høgt over gjennomsnittsverdien for sektoren. 71,1 % (gjennomsnitt 47,28 %) for bachelor, 75,8 % (gjennomsnitt 49,11) for master.

Dei seks fagavdelingane melder om eit høgt fagleg nivå på søkjarane, og at KHiO framstår som studentanes førsteval på mange av studieprogramma. Det vert gjennomført omfattande opptaksprosessar der søkjarane må gjennom praktiske opptaksprøver. Dei fleste studieprogramma har ein høg akseptrate.

Utdanningstilboda er gjort kjent via nettside, nyheitsbrev og sosiale media i tillegg til DM (direct mail) til skolar og kontaktpersonar i adresseregisteret. I desember inviterte KHiO framtidige søkjarar og alle interesserte frå kunstbransjen på besøk til arrangementet Åpen skole der alle avdelingane tilbyr eit mangfald av aktivitetar med visning av pågåande kunstproduksjonar ved dei ulike studieretningane. Studentguidar hadde omvisingar og det var eit godt besøkt programtilbod både på dagtid og kveldstid.

Utvexling

Utvexling av studentar og lærarar har hatt ein auke.

I 2017 reiste 14 tilsette på utvexling gjennom Erasmus+ mot 2 i 2016. I 2017 reiste 2,5 % av studentane på utvexling gjennom Erasmus+ mot 1,47 % i 2016. Auken kjem i stor grad av at studentar no får stipend gjennom Erasmus+ i staden for frå Nordplus-nettverka. Det har ikkje vore nokon signifikant auke i utreisande utvexlingsstudentar, men KHiO hadde i 2017 i alt 28 innreisande mot 22 i 2016.

I løpet av strategiperioden er det god grunn til å vente ein auke av utreisande utvexlingsstudentar som følgje av auka lærarutvexling samt ei tydeleg satsing på internasjonalt samarbeid i avdelingane.

Stipendiatar

Stipendiatprogrammet er ettertrakta både nasjonalt og internasjonalt. Programmet er praksisnært og fører til kunstnarisk utviklingsarbeid og kompetanse som er svært relevant i kunstfeltet og i academia.

I 2017 vart 4 nye stipendiatar tekne opp og totalt er nå 24 stipendiatar med i programmet. 3 stipendiatar frå ulike fagfelt innanfor KHiOs fagområde disputerte.

- Geir Tore Holm forsvarte sitt kunstnariske utviklingsarbeid «Poetikk for estetikk i endring»
- Yuka Oyama forsvarte sitt kunstnariske utviklingsarbeid «The stubborn life of objects»
- Jesper Alvær forsvarte sitt kunstnariske utviklingsarbeid «Work, work: Staging dislocation in artistic and non artistic labour»

Sluttresultatet frå stipendiatprosjekta er ein offentleg presentasjon av kunstnarisk arbeid og ein medfølgjande refleksjon som gir innsyn i prosjektets metodar, resultat og innsikter. Refleksjonsnotata er publisert og gjort ålment tilgjengelig via Kunsthøgskolens vitenarkiv.

Kunsthøgskolen arbeider med etablering av eigen ph.d. i kunstnarisk utviklingsarbeid. For å sikre at denne graden tilfredsstillar mengdekravet vedtok styret å auke talet på nye stipendiatar til seks kvart år med verknad for opptaket hausten 2018.

KHiO vil fortsetje arbeidet for utvikling av kvaliteten i det nye ph.d.-programmet, og fortsetje det nasjonale samarbeidet om Forskarskolen. I 2018 skal det vurderast å leggje om til fireårige stipendiatengasjement med 25 % pliktarbeid med undervisning. Dette vil styrkje stipendiatanes integrering i undervisning og fagmiljø ved skolen, og vidareutvikle fagmiljøa som følgje av fleire og tettare band mellom forskning og undervisning. Det er også iverksett andre interne kvalitetstiltak for å auke graden av gjennomstrøyming.

Kunstnarisk utviklingsarbeid – den nye kunnskapen

Strategisk plan 2017–2022 fastset følgjande mål:

- gjere Kunsthøgskolens mange, spisse forskingsfelt og forskingsmiljø tydelege og synlege
- utvikle Kunsthøgskolens fagfelt gjennom strategisk bruk av forpliktande partnerskap med forskingsmiljø nasjonalt og internasjonalt
- definere kvalitet og standardar innanfor kunstnarisk utviklingsarbeid
- styrkje rektoratet med ein viserektor for kunstnarisk utviklingsarbeid og forskning
- vidareutvikle attraktive arenaer for deling og utvikling av kunstnarisk utviklingsarbeid
- auke publisering og synleggjering av forskingsresultat på alle våre fagfelt

Vitskapleg høgskole og ny ph.d.

I desember 2017 fastsette Kongen i statsråd at Kunsthøgskolen er akkreditert som vitskapleg høgskole. Med det vart eit langt og positivt arbeid, med tilhøyrande kvalitetsvurdering av Nokut, avslutta slik at KHiO heretter vil kunne tilby eigne programnivå på alle fagfelt.

KHiO har gjort vedtak om etablering av doktorgradsprogram etter at Kunnskapsdepartementet i januar 2018 opna for ei slik etablering i kunstnarisk utviklingsarbeid. Med heimel i UH-lova fastsette styret 6. februar 2018 ei ny forskrift om graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnarisk utviklingsarbeid for Kunsthøgskolen i Oslo.

«Kunstutøvelsen skal stå i sentrum for doktorgradsarbeidet. Samtidig skal kunstutøvelsen følges av en eksplisitt refleksjon som ved presentasjon av prosjektet gjør det mulig for andre å ta del i den arbeidsmåten og innsikten som det kunstneriske utviklingsarbeidet genererer.»

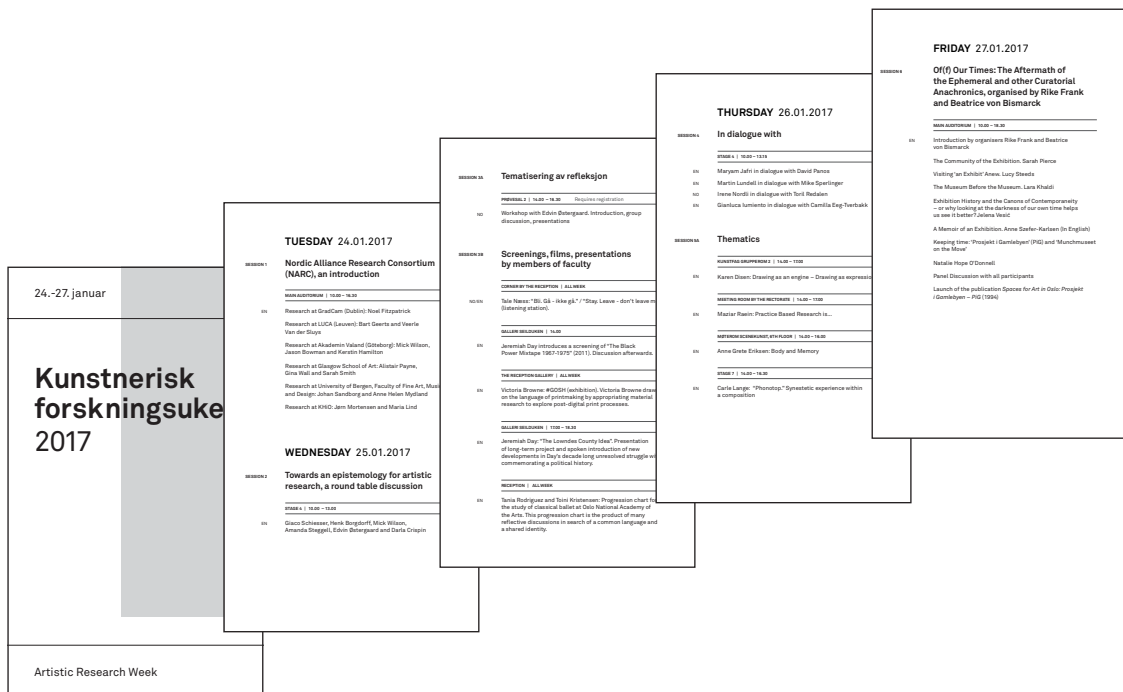
Brev av 04.01.2018 frå Kunnskapsdepartementet om ny doktorgrad

For scenekunstutdanninga i teater, dans og opera er KHiO den einaste institusjon i Noreg som kan etablere ph.d. og dette vil ha stor betydning for den vidare faglige utviklinga innan desse kunstfelta.

Program for kunstnarisk utviklingsarbeid (PKU), som er administrert av tidlegare Kunsthøgskolen i Bergen, er under omlegging. I perioden 2015–2017 har programmet finansiert sju stipendiatstillingar ved KHiO. Det nasjonale stipendiatprogrammet vil gradvis bli avvikla og erstatta av nye ph.d.-program i kunstnarisk utviklingsarbeid ved dei enkelte institusjonane. Omlegginga medfører at ansvaret for opptak og gjennomføring i sin heilskap flyttast til institusjonane sjølv. 2018 vert det første året der KHiO sjølv er ansvarleg for heile opptaket av nye stipendiatar.

Som ein del av ei strategisk satsing på forskning, og ambisjon om at KHiO blir ein sentral aktør nasjonalt og internasjonalt, vart det hausten 2017 oppretta ei ny stilling som fagleg leiar for kunstnarisk utviklingsarbeid, forskning og stipendiatprogram, knytt til rektoratet. Stillinga som forskingsleiar skal bidra til å byggje gode forskingsmiljø på KHiO, ha fagleg ansvar for utvikling av stipendiatprogrammet og etableringa av ph.d., og utvikle og forvalte prosjektportefølgje og nettverk, nasjonalt og internasjonalt.

I 2017 arrangerte KHiO for første gong Kunstnarisk forskingsveke med eit omfattande program med nasjonale og internasjonale foredragshaldarar, seminar og rundebordsdiskusjonar. Kunstnarisk forskingsveke vil bli eit årleg tiltak for å dele erfaringar om kunstnarisk utviklingsarbeid.

Fagleg-vitskapleg produksjon

Kunstnarisk utviklingsarbeid inngår som del av arbeidstida til fagleg tilsette og KHiO arbeider for å synleggjere resultatene av dette arbeidet.

KHiO har eit eige vitenarkiv, KHIODA (Kunsthøgskolen i Oslo Digitalt Arkiv) med open tilgang til fulltekstfiler, bilete, lyd og film. Innhaldet indekserast av Google og er også tilgjengeleg gjennom bibliotekatalogen og open access-portalar som NORA og OpenDOAR.

CRISStin (Current Research Information System in Norway) er eit nasjonalt forskingsinformasjonssystem. Her vert resultat frå forskning og kunstnarisk utviklingsarbeid, samt pågåande forskingsprosjekt, registrert.

Ved Kunsthøgskolen i Oslo har tal innførslar i CRISStin stige i løpet av dei siste åra. I 2016 er det registrert 384 resultat. Tala for 2017 er ikkje klare før i april 2018 og statistikken vert rapportert inn i DBH.

Dei fleste resultatene finst innan kategorien kunstnarisk og museal presentasjon (m.a. med kunstutstillingar), kategorien konferansebidrag og fagleg presentasjon, og kategorien kunstnarisk resultat (med scenekunstproduksjonar og verk innan visuell kunst og design).

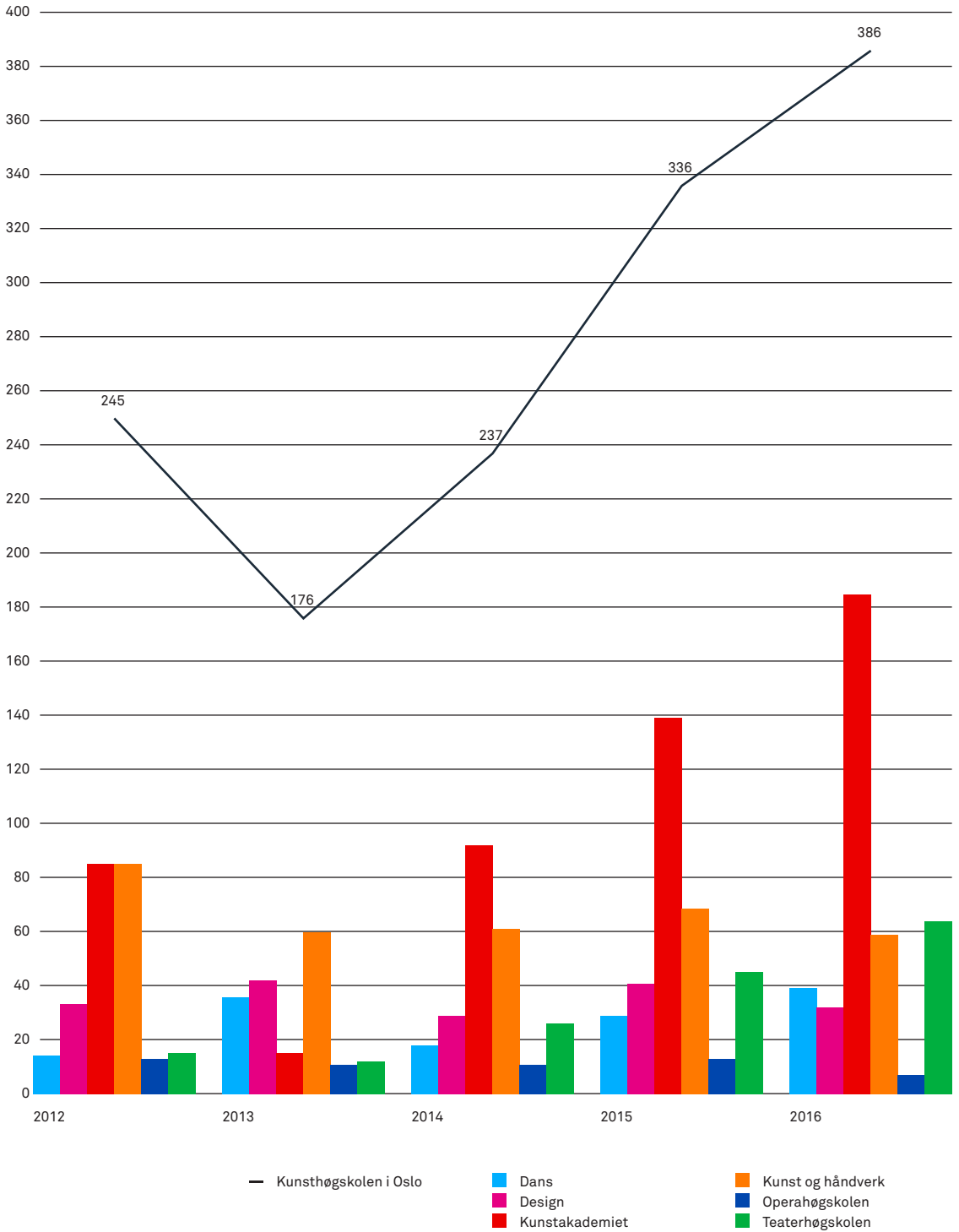
Kategorifordeling for Kunsthøgskolen i Oslo

Kategori	2012	2013	2014	2015	2016
Tidsskriftpublikasjon	44	18	21	33	40
Konferansebidrag og fagleg presentasjon	39	24	35	98	117
Bok	15	6	8	8	11
Rapport/avhandling	2	1	1	3	3
Del av bok/rapport	11	5	11	16	19
Oversetjingsarbeid	0	0	0	0	1
Mediebidrag	6	4	11	8	15
Kommersialisering	0	0	0	0	0
Kunstnarisk og museal presentasjon	95	71	106	124	142
Kunstnarisk resultat	28	46	45	40	35
Produkt	1	1	1	6	0
Informasjonsmateriale	6	0	0	0	1
Sum	247	176	239	336	384

Utan kategorifordeling					
År	2012	2013	2014	2015	2016
Sum	247	176	239	336	384

Innførslar i Cristin

Til stades i verda

Strategisk plan 2017–2022 fastset følgjande mål:

- styrkje forståinga for verdien kunst og kunstnariske prosessar har som bidragsytar til estetisk danning, demokratiutvikling, arbeidsmarknad og omstilling
- styrkje Kunsthøgskolen som arena for «kunst i prosess» og for deling av kunstnariske metodar og resultat
- tydeleggjere det nasjonale ansvaret vi har for spesifikke fagfelt
- utdanne kunstnarar og designarar som bidreg i arbeids- og samfunnsliv
- utvikle målgruppeforståing og formålstenlege system for å nå riktige målgrupper

Kunst i møte med publikum

Kunsthøgskolen har ei praksisnær kunstutdanning og forskning. Gjennom heile utdanningsløpet trenar studentane seg på eit mangfald av scener, verkstader, atelier, øvings- og gallerirom til ein framtidig arbeidssituasjon som profesjonelt utøvande kunstnar der kunsten møter publikum.

Kunstens møte med publikum står difor heilt sentralt i det store talet kunstproduksjonar som blir skapt i undervisninga. Dette er også årsaka til at KHiO har eit svært høgt tal med formidlingsarrangement mot publikum.

I 2017 gjennomførte KHiO unike 226 kunstproduksjonar. Ein produksjon kan ha fleire framsyningar eller visningsdagar.

Kunstproduksjonar med publikumsformidling ved Kunsthøgskolen i Oslo 2017

	Utstilling	Framsyning	Konsert	Forelesing	Seminar	Boklansering	Visning	Presentasjon	Disputas	Markering	
2017											
Dans		16		4	1	1	2				24
Operahøgskolen		6	7		2			1			16
Teaterhøgskolen		32	2	3	2	2	2	2			45
Design	9	1	1	9	3	1	5	1			30
Kunstakademiet	22		1	7	4	3	3	1	1		42
Kunst og håndverk	29			18	7	3			2		59
KHiO felles	2				3			1		4	10
	62	55	11	41	22	10	12	6	3	4	226

Ved scenekunsthøgskolen (teater, opera og dans) var det 66 produksjonar med til saman 183 framsyningar med billettering og publikumsmottak. Ved dei visuelle faga (design, kunstakademiet og kunst og handverk) var det 62 utstillingar, alle tilgjengeleg for publikum i fleire dagar. I tillegg kjem nokre sentrale arrangement med kunstnarisk forskingsveke som det viktigaste.

KHiO arrangerer fleire faglege seriar for å gje vesentlege bidrag til, og styrkje den offentlege samtalen om, kunst og kunstens samfunnsverdi. Desse er: Academy lectures (Kunstakademiet), Akademirommet (Kunstakademiet), Agenda (Kunst og handverk), Art and craft lectures (Kunst og handverk), Og nå (Teater) og Design talks (Design). I tillegg er det også andre opne forelesingsrekker rundt faglege tema.

Avgang 2017 var det største og viktigaste enkelttiltaket. 179 avgangsstudentar frå bachelor- og masterstudia presenterte framtidas kunst og design gjennom 43 framsyningar og utstillingar i fire hektiske vårmånader før avsluttande eksamen og utdeling av vitnemål. Avgang 2017 var svært godt besøkt av eit publikum, talentspeidarar, bransjefolk og leiarar ved kunstinstusjonane, som alle er nysgjerrig på kva som rører seg på den unge scenen for samtidskunst.

Til avgangsprosjekta er det utvikla eit eige design- og marknadsføringsprogram der studentane kan trene seg på ei framtid der dei, i ein arbeidsmarknad med stor konkurranse, er avhengige av å marknadsføre kunstprosjekta sine før møtet med publikum. Avgangsprosjekta vert også den aller viktigaste arenaen for å vise seg fram for den arbeidsmarknaden som ventar etter at KHiO har utdanna studenten til ei framtid som profesjonell kunstnar.

Kunsthøgskolen er ikkje eit kulturhus, men ein utdanningsinstitusjon der ein viktig del av utdanninga er å prøve ut kunst i møte med publikum. Difor blir ikkje føretatt ei systematisk teljing av tal publikum ved alle arrangement, men det er på det reine at kvar år er fleire ti tusenar med publikum som gjestar utstillingar og framsyningar på KHiO. Alle arrangement ved KHiO er gratis for publikum.

Arrangementskalender ved KHIO 2017

Fra dato	Til dato	Arrangement	Type	Avdeling
24.01	27.01	#GOSH	Utstilling	Kunst og håndverk
31.01	03.02	0553-0551 (Great Lifestyle)	Utstilling	Kunstakademiet
29.03	30.03	10 minutter vår 2017	Forestilling	Teaterhøgskolen
31.10	31.10	A prologue	Boklansering	Kunstakademiet
15.02	15.02	Academy Lectures: Alain Cueff	Forelesning	Kunstakademiet
01.03	01.03	Academy Lectures: Camille Norment	Forelesning	Kunstakademiet
18.05	18.05	Academy Lectures: Fred Dewey	Forelesning	Kunstakademiet
18.01	18.01	Academy Lectures: Hooman Sharifi	Forelesning	Kunstakademiet
22.03	22.03	Academy Lectures: Mieke Bal	Forelesning	Kunstakademiet
02.12	04.05	Agenda spesial 2: Martin Erik Andersen	Forelesning	Kunst og håndverk
31.03	31.03	Agenda: Fiksjon og offentlighet	Seminar/konferanse	Kunst og håndverk
08.09	08.09	Agenda: Kjenn din Brecht, del 1	Seminar/konferanse	Kunst og håndverk
03.10	03.10	Agenda: Kjenn din Brecht, del 2	Seminar/konferanse	Kunst og håndverk
20.10	20.10	Agenda: Kontekst	Seminar/konferanse	Kunst og håndverk
03.03	03.03	Agenda: Kunst og håndverk – før, nå og fremover	Seminar/konferanse	Kunst og håndverk
24.11	24.11	Agenda: Tekstilet som aktiver, kommunikator og provokator- en tverrkulturell dialog	Seminar/konferanse	Kunst og håndverk
21.04	21.04	Agenda: Towards a New Art History?	Seminar/konferanse	Kunst og håndverk
06.04	08.04	Akademirommet: Contemporary Composers Vol. 2	Presentasjon	Kunstakademiet
11.04	11.04	Akademirommet: In Conversation With...	Utstilling	Kunstakademiet
05.12	10.12	Akademirommet: Kings of Bling by Shawn Brauch	Workshop, Utstilling	Kunstakademiet
10.03	12.03	Akademirommet: Kol kim?// Who is the arm?	Utstilling	Kunstakademiet
14.06	14.06	Akademirommet: Praksis	Utstilling	Kunstakademiet
30.03	02.04	Akademirommet: Rose Et Noir	Performance	Kunstakademiet
01.12	01.12	Akademirommet: Towards a point of entry: What is an Ornament?	Utstilling	Kunstakademiet
05.05	06.05	Akademirommet: Transient Placenta	Utstilling	Kunstakademiet
18.01	21.01	Allyce Wood: Guests here or not?	Utstilling	Kunst og håndverk
30.05	31.05	Arbeidsdemonstrasjoner med 1. års studentene ved bachelor skuespillerfag	Forestilling	Teaterhøgskolen
19.10	19.10	Art and Craft Lectures: Grant Watson	Forelesning	Kunst og håndverk
23.11	23.11	Art and Craft Lectures: Jan Walgrave	Forelesning	Kunst og håndverk
28.09	28.09	Art and Craft Lectures: Jane Rendell	Forelesning	Kunst og håndverk
18.09	18.09	Artist Talk: Ladies of the Press*	Forelesning	Kunst og håndverk
06.11	06.11	Artist's Books: Stefan Gunnesch	Forelesning	Kunst og håndverk
04.01	04.01	Atelje Larsen	Forelesning	Kunst og håndverk
29.09	01.10	Auditiontrening på Operahøgskolen	Seminar/konferanse	Operahøgskolen
03.04	05.04	Avgang 2017: 06 04 17	Forestilling	Dans
04.04	06.04	Avgang 2017: A farmer is a man outstanding in his field	Forestilling	Dans
10.03	18.03	Avgang 2017: A Tribute to Now	Forestilling	Dans
01.06	11.06	Avgang 2017: Agreement Between Seasons	Utstilling	Kunst og håndverk
28.04	29.04	Avgang 2017: Alaska - en visning av et materiale under utvikling	Forestilling	Teaterhøgskolen
12.05	15.05	Avgang 2017: Askepott av Jules Massenet	Forestilling	Operahøgskolen
15.03	18.03	Avgang 2017: Avgangsevent med master dans	Forestilling	Dans
08.06	16.06	Avgang 2017: Avgangsforestilling	Forestilling	Dans
13.05	15.05	Avgang 2017: Being in the Body: a Shape, a Pause, a Rhythm - Bend your fucking knees!	Forestilling	Teaterhøgskolen
01.06	03.06	Avgang 2017: Bli Arne Næss	Forestilling	Teaterhøgskolen
07.06	07.06	Avgang 2017: Debatt og motevisning	Debatt, Visning	Design
01.06	11.06	Avgang 2017: Design	Utstilling	Design
24.03	25.03	Avgang 2017: Dette er lyden av	Forestilling	Teaterhøgskolen
23.02	26.02	Avgang 2017: Don Giovanni i Operaen	Forestilling	Operahøgskolen
02.06	14.06	Avgang 2017: Drammens rekordbok	Forestilling	Teaterhøgskolen
09.12	09.12	Avgang 2017: Dødsdansen	Forestilling	Teaterhøgskolen
10.05	11.05	Avgang 2017: Fa(r)en	Forestilling	Teaterhøgskolen
02.06	14.06	Avgang 2017: Farvel Falkenberg	Forestilling	Teaterhøgskolen
24.03	25.03	Avgang 2017: Hvorfor kan you 'kke si something	Forestilling	Teaterhøgskolen
03.04	04.04	Avgang 2017: Hysteria (rockabilly blues)	Forestilling	Teaterhøgskolen
28.03	29.03	Avgang 2017: Jeg er lynet	Forestilling	Teaterhøgskolen
02.06	14.06	Avgang 2017: Paradis	Forestilling	Teaterhøgskolen
08.06	09.06	Avgang 2017: Participation Mystique	Forestilling	Kunst og håndverk
30.03	01.04	Avgang 2017: Plutselig Rullestol	Forestilling	Teaterhøgskolen
26.05	30.05	Avgang 2017: Sakrale skisser from outer space	Forestilling	Teaterhøgskolen
24.03	06.04	Avgang 2017: Soft command	Forestilling	Dans

Fra dato	Til dato	Arrangement	Type	Avdeling
09.06	16.06	Avgang 2017: Sommerforestilling	Forestilling	Dans
19.05	19.05	Avgang 2017: SOS Dobrie	Forestilling	Teaterhøgskolen
24.03	05.04	Avgang 2017: Stars in a piece with no name	Forestilling	Dans
20.05	20.05	Avgang 2017: Tvangssalg – alt skal ut!	Forestilling	Teaterhøgskolen
08.06	08.06	Avgang 2017: Å skrive frem form – et symposium om kunstspråk	Debatt	Kunst og håndverk
12.05	21.05	Avgangsutstillingen bachelor i billedkunst 2017	Utstilling	Kunstakademiet
12.05	21.05	Avgangsutst. bachelor i medium- og materialbasert kunst 2017	Utstilling	Kunst og håndverk
26.05	11.06	Avgangsutstillingen master i billedkunst 2017	Utstilling	Kunstakademiet
08.09	27.09	Bendik Kaltenborn: Tegning, form og farge	Utstilling	Design
15.06	01.07	Berlin: Drawing for Freedom	Utstilling	Kunstakademiet
30.11	03.12	Between Worlds	Utstilling	Kunst og håndverk
06.09	10.09	Bjørnsonfestivalen: Uløselig	Utstilling	Kunst og håndverk
03.02	08.02	Bjørvikaleire LAB	Utstilling	Kunst og håndverk
10.06	10.06	Breistrand/Nygård	Visning	Dans
16.02	16.02	Catwalk: Hvit visning	Visning	Design
04.12	05.12	Commedia dell'arte - 2017	Forestilling	Teaterhøgskolen
16.12	16.12	Cosi fan tutte	Forestilling	Operahøgskolen
21.11	21.11	Critical Spatial Practice: Maria Lind	Forelesning	Kunst og håndverk
07.11	07.11	Den revolusjonære kroppen og modernismen	Forelesning, Filmvisning	Dans
06.12	06.12	Design Talks Night: Fiona Raby	Forelesning	Design
28.03	28.03	Design Talks Night: Francisco Gomez Paz	Forelesning	Design
25.04	25.04	Design Talks Night: Joar Nango	Forelesning	Design
19.09	19.09	Design Talks Night: Juhani Pallasmaa	Forelesning	Design
09.05	09.05	Design Talks Night: Keiichiro Fujisaki	Forelesning	Design
14.02	14.02	Design Talks Night: Metahaven	Forelesning	Design
24.10	24.10	Design Talks Night: Michael Fehr	Forelesning	Design
09.09	10.09	Designers Saturday på KHIØ	Seminar/konferanse	Design
01.11	01.11	Designtalk: Assaad Awad	Forelesning	Design
02.02	04.02	Digital, physical, as a shadow still	Utstilling	Kunst og håndverk
12.06	12.06	Disputas Geir Tore Holm: Poetikk for estetikk i endring	Disputas	Kunst og håndverk
18.03	21.03	Dora Garcia: Segunda Vez	Visning	Kunstakademiet
21.11	24.11	Dora Garcia: Segunda Vez Open Seminar	Seminar/konferanse	Kunstakademiet
07.10	07.10	Døgnfluer 9	Forestilling	Teaterhøgskolen
21.09	21.09	Elvelangs 2017	Visning	Alle avdelinger
30.08	30.08	Emily Jacir: Resistance	Forelesning	Kunstakademiet
11.12	13.12	Emolator	Forestilling	Teaterhøgskolen
02.11	02.11	Estonian cruise ship party presents: Üllar Jörberg	Utstilling	Kunstakademiet
19.08	25.08	Fadderuka på KHIØ	Semesterstart	Alle avdelinger
01.11	03.11	Fallens dagar	Performance	Kunstakademiet
21.04	07.05	Fem grafikere presenterer Substrat	Utstilling	Kunst og håndverk
14.12	15.12	Fetish	Utstilling	Design
26.04	28.04	Figaros natt til første - verdens første russeopera	Forestilling	Operahøgskolen
23.03	23.03	Filmvisning: B&B Italias 50-årige historie	Filmvisning	Design
23.09	23.09	Foredrag med koreograf Alain Platel	Forelesning	Dans
04.09	04.09	Forelesningsrekke med Åsmund Thorkildsen	Forelesning	Kunst og håndverk
21.03	21.03	Forum Farge: Surfing Colour	Seminar/konferanse	Design
21.09	21.09	Fotobokfestival Oslo: Curators in Conversation	Seminar/konferanse	Kunst og håndverk
20.05	20.05	Fra insiden – koreografi og somatisk praksis	Seminar/konferanse	Dans
08.01	08.01	Frank presents: The Lost Dreams of Naoki Hayakawa	Filmvisning	Kunstakademiet
09.03	11.03	Galleri Seilduken: Chaos “混沌理论”	Utstilling	Kunst og håndverk
30.03	02.04	Galleri Seilduken: Lantern, lead the way!	Utstilling	Kunstakademiet
23.03	25.03	Galleri Seilduken: Sensation Sensation	Utstilling	Kunst og håndverk
19.10	22.10	Galleri Seilduken: Subject to Change	Utstilling	Kunst og håndverk
10.02	19.02	Galleri Seilduken: Uncertain States Scandinavia	Utstilling	Kunst og håndverk
22.02	03.03	Glaser lab: En systematisk metode for å miste kontroll	Utstilling	Kunst og håndverk
30.11	01.12	Gradually Slip in Some Intimacy	Performance, Utstilling	Kunstakademiet
20.09	20.09	Grafikk: Margarita Gonzales og Dan Benveniste	Forelesning	Kunst og håndverk
28.01	28.01	Guilty Pleasure by Freakshow	Konsert	Teaterhøgskolen
22.11	22.11	Hamsunsenterets jubileumsuke: «Grøde»	Filmvisning	Kunstakademiet
11.03	23.04	Hans Hamid Rasmussen: Kasbah vandringer II	Utstilling	Kunst og håndverk
10.11	19.11	Heavy Melodies for Seals	Utstilling, Konsert	Kunstakademiet
16.02	18.02	Her	Forestilling	Operahøgskolen
22.11	23.11	Highway Hypnosis - Episode #1 av Tore Vagn Lid	Forestilling	Teaterhøgskolen

Fra dato	Til dato	Arrangement	Type	Avdeling
09.11	15.11	Høstforestilling 2017	Forestilling	Dans
24.11	24.11	Ibook: Studying photobooks	Utstilling	Kunst og håndverk
15.02	15.02	Infomøte om praktisk-pedagogisk utd. (PPU) i dans og teater	Presentasjon	Dans, Teaterhøgskolen
27.01	29.01	Ingen hører til her mer enn du	Utstilling	Kunst og håndverk
17.11	18.11	Innsyn 2017	Forestilling	Dans
06.12	08.12	Input-output	Utstilling	Design
25.09	29.09	Jan Peter Hammer: The Dig	Filmvisning	Kunstakademiet
08.03	08.03	Jan Peter Hammer: Treasure Hunters	Filmvisning	Kunstakademiet
28.09	28.09	Jane Rendell: The Architecture of Psychoanalysis	Boklansering	Kunst og håndverk
11.10	23.11	Janne-Camilla Lyster: Herostratos	Forestilling	Dans
26.08	26.08	Jeannette Christensen: The Passing of Time	Boklansering	Kunstakademiet
30.10	03.11	Jeg ringer mine brødre	Forestilling	Teaterhøgskolen
29.09	01.10	Jessica Brøder: Doubles	Utstilling	Kunst og håndverk
29.11	29.11	Joan Harris – the life of a dancer –	Boklansering	Dans
18.09	19.09	Jon Refsdal Moe – Rant 1	Boklansering	Teaterhøgskolen
12.05	12.05	Kaleid 2017 Oslo	Seminar/konferanse	Kunst og håndverk
21.08	24.08	KHiO Semesterstart 2017	Semesterstart	Alle avdelinger
06.04	06.04	Kostyme- og scenografiforum: Lawrence Malstaf	Forelesning	Design
06.04	06.04	Kostyme- og scenografiforum: Lawrence Malstaf	Forelesning	Teaterhøgskolen
03.04	04.04	Kunst er best på kino	Seminar/konferanse	Kunstakademiet
22.04	22.04	Kunsten å blande: Smaken av gulrot + lyden av havet	Workshop	Kunstakademiet
21.03	21.03	Kunstnardrivne visningsrom	Boklansering	Kunst og håndverk
24.01	27.01	Kunstnerisk forskningsuke 2017	Seminar/konferanse	Alle avdelinger
29.05	29.05	Kunstnærmøte med Heine Avdal	Forelesning	Dans
10.05	10.05	Kunstnersamtale: Print Matters 2017	Debatt	Kunst og håndverk
15.09	15.09	Mary Jane Jacob og Merete Røstad: Kammer	Seminar/konferanse	Kunst og håndverk
17.06	17.09	Merete Røstad: Kammer - en lydskulptur om de glemtene kvinnene fra Oslo øst	Utstilling	Kunst og håndverk
29.05	03.06	Mesteruke med Operahøgskolen på Den Norske Opera & Ballett	Seminar/konferanse	Operahøgskolen
11.10	14.10	Mette Edvardsen – Oslo	Forestilling	Dans
09.03	10.03	Mette Edvardsen: oslo	Forestilling	Dans
31.03	02.04	MFA 1: Moan	Utstilling	Kunst og håndverk
09.04	09.04	Mike Sperlinger: Here Is Information. Mobilise.	Boklansering	Kunstakademiet
12.10	15.10	MMM	Utstilling	Kunst og håndverk
20.04	20.04	Mårten Medbo: Leirebasert erfaring og språklighet	Forelesning	Kunst og håndverk
25.08	25.08	Navnefest for avdeling Dans	Markering	Dans
30.10	03.11	Ny tittel – Inspirert av Werner Schwabs Presidentinnene	Forestilling	Teaterhøgskolen
12.01	12.01	Nyttårskonsert	Konsert	Operahøgskolen
06.10	08.10	Når alle våre hjerter slår i takt	Utstilling	Kunstakademiet
30.09	27.01	Of(f) Our Times: The Aftermath of the Ephemeral and other Curatorial Anachronics	Seminar/konferanse	Kunstakademiet
24.08	24.08	Offisiell semesteropning	Semesterstart	Alle avdelinger
19.05	21.05	Offprint London	Utstilling	Kunstakademiet, Kunst og håndverk, Design
06.10	06.10	Og nå: Det umuliges kunst!	Forelesning	Teaterhøgskolen
13.12	17.12	Open Call Vol. 3	Utstilling, Performance	Alle avdelinger
22.02	22.02	Open Lecture: Interventions in public inner-city spaces	Forelesning	Kunst og håndverk
29.05	29.05	Opera-recital med stjernebaryton Domenico Balzani	Konsert	Operahøgskolen
02.11	02.11	Operakonsert	Konsert	Operahøgskolen
15.12	15.12	Operalab	Forestilling	Operahøgskolen
28.09	28.09	Oslo Operafestival: Operagalla på Operahøgskolen	Konsert	Operahøgskolen
23.11	25.11	Peter Horneland: Mammalian Dive Reflex	Utstilling	Kunstakademiet
05.04	09.04	Phone Box	Utstilling	Kunst og håndverk
16.09	17.09	Phonotope 4 – en visuell konsert	Konsert	Design
06.11	06.11	Picture, guards to guard	Utstilling	Kunstakademiet
31.08	31.08	Politisk tivoli i Birkelunden	Utstilling	Design
17.03	24.03	Prosess: Postdigital Printmaking	Utstilling	Kunst og håndverk
06.12	06.12	Radiohøyring - Kunsten å høyra saman	Forestilling	Teaterhøgskolen
01.10	01.10	Recurrences 1 – et fysisk foredrag av Brynjar Åbel Bandlien	Forelesning	Dans
26.01	29.01	Reisefølge	Utstilling	Design
09.06	09.06	Rekecabaret til Preben	Visning	Design
23.11	26.11	Remnants	Utstilling	Kunst og håndverk

Fra dato	Til dato	Arrangement	Type	Avdeling
06.03	09.03	Richard III av William Shakespeare	Forestilling	Teaterhøgskolen
08.06	08.06	Samtale om samarbeid	Seminar/konferanse	Design
15.12	15.12	Sangprogram til jul	Konsert	Teaterhøgskolen
05.04	05.04	Scenarioforum: Hva kan dette bli?	Presentasjon	Design
03.05	03.05	Signaler 2017	Boklansering	Design
02.11	04.11	Silent Party	Utstilling	Kunst og håndverk
07.11	07.11	Silje Iversen Kristiansen: Poached Egg People Poems	Performance, Utstilling	Kunstakademiet
21.10	17.01	Skiptvet	Utstilling	Kunst og Handverk
07.09	07.09	Skuespillerens arbeid med tekst	Boklansering	Teaterhøgskolen
07.06	07.06	Sommerkonsert i Aulaen	Konsert	Operahøgskolen
18.06	16.07	Sommerteatret 2017: Alice i Eventyrland	Forestilling	Teaterhøgskolen
30.10	03.11	Sprengt	Forestilling	Teaterhøgskolen
25.11	25.11	Symposium: Hva er (nå) dramaturgi? – Dramaturgi som møtepunkt	Seminar/konferanse	Teaterhøgskolen
29.11	29.11	Symposium: Skuespiller på spill	Seminar/konferanse	Teaterhøgskolen
30.11	30.11	Teaterhøgskolens kor synger julen inn	Konsert	Teaterhøgskolen
02.06	02.07	Tegnelabben: Vi hadde ikke kart	Utstilling	Kunst og håndverk
10.11	10.11	Tegneskolen	Seminar/konferanse	Alle avdelinger
15.10	15.10	The Mark on The Wall	Forestilling	Design
18.11	18.11	Tilhører: Stian Eide	Forestilling	Teaterhøgskolen
14.09	15.10	Tina Jonsbu	Utstilling	Kunst og håndverk
26.09	26.09	Tom Holert	Forelesning	Kunstakademiet
27.04	27.04	Tysk-fransk aften	Konsert	Operahøgskolen
25.11	25.11	U-DUB av Tore Vagn Lid	Forestilling	Teaterhøgskolen
16.09	16.09	Ultima Academy: Triologen - Opera Lab II	Konsert	Operahøgskolen
08.09	08.09	Unclaimed Unsold Unforgettable	Utstilling	Kunstakademiet
29.04	29.04	Utgått? En samtale om boksamlinger i forandring	Seminar/konferanse	Kunst og håndverk
07.09	07.09	Viva Voce Yuka Oyama: The Stubborn Life of Objects	Disputas	Kunst og håndverk
26.10	26.10	Viva Voce: Jesper Alvær	Disputas	Kunstakademiet
10.10	13.10	Vår Løsning	Forestilling	Teaterhøgskolen
05.05	12.05	Vårforestilling 2017	Forestilling	Dans
07.12	15.12	Words that were only meant to be in the air there and then	Utstilling	Kunst og håndverk
10.05	12.05	Yuka Oyama: The stubborn Life of Objects III	Utstilling	Kunst og håndverk
13.03	13.03	Zachary Oberzan: Flooding with Love for the Kid	Filmvisning	Teaterhøgskolen
12.05	12.05	Zeitgeist	Visning	Design
11.12	15.12	Åpen skole 2017	Presentasjon	Alle avdelinger
26.01	26.01	Åpent infomøte om masterstudiene i koreografi og dans	Presentasjon	Dans

I tillegg har Teaterhøgskolens Sommerteater med 2. års studentar skodespelarfag, avvikla 50 framsyningar i teltet i Frognerparken i perioden 18. juni-16. juli 2017. Sommerteatret er eit studentdrive prosjekt som mottek støtte frå KHIO og Oslo kommune.

Elvelangs

KHiO var eitt av fem hovudstopp under Elvelangs 22. september 2017, eit prosjekt i regi av bydelane langs Akerselva med folkevandring langs elveløpet. Mange titusen personar vandra med faklar langs elva og passerte ein lyssett KHiO-bygning og foss og opplevde studentar som deltok med aktivitetar og sal av kaffi og vaflar.

Designers Saturday

KHiO var også eitt av tolv busstopp under Designers Saturday 8.–10. september 2017 og lokale for konkurransen Best Talents 2017 og mange utstillarar som viste fram det nyaste innan norsk design og formgjeving. Heile arrangementet vart avslutta med auksjonen Unika i regi av Blomqvist Nettauksjon og Klubben der alle designikona som vart auksjonert bort vart vist fram på KHiO. Over 2 000 personar besøkte KHiO i løpet av denne helga. KHiO er representert i styret for Designers Saturday og ser på dette som eit svært viktig arrangement for samvirke med bransjen.

Tegneskolen 200 år

I 2018 er det 200-års jubileum for Statens håndverks- og kunstindustriskole (SHKS) som vart etablert under namnet Tegneskolen i 1818. Hausten 2018 skal jubileet markerast på ei rekke arenaer. Det er etablert eiga styringsgruppe for jubileet med representantar frå KHiO, Arkitektur- og designhøgskolen og Nasjonalmuseet. KHiO har tilsett eigen prosjektleiar for jubileet, og det blir også etablert eit grunnskoleprosjekt som er støtta av Sparebankstiftelsen DNB. Tegneskolen 200 år blir ei viktig markering for avdelingane Design og Kunst og handverk og 200-års markeringa skal nyttast til å seie noko om betydninga av kunstfaga i framtida.

Kunst- og handverksfaget

Grunnskolens læreplan er under revisjon, men bakgrunn i m.a. Stortingsmelding 28 (2015-2016): «Fag – Fordypning – Forståelse. En fornyelse av Kunnskapsløftet». KHiO meiner det vil vere feil å splitte kunst og handverksfaget fordi det i ein allmenndannande grunnskole bør vere like verdifullt å utforske det visuelle språket som det munnlege og skriftlege. Å dele faget kunst og handverk i eit meir teoretisk kunstfag og eit praktisk handverksfag, vil etter KHiO sitt syn svekje elevanes moglegheit til å oppøve ein samansett kompetanse, som er etterspurt både i skole, arbeidsliv og samfunn. Det faglege synspunktet er også formidla til departementet og i ein kronikk i dagspressa.

Kandidatundersøkinga

I 2017 vart det gjennomført ei undersøking blant uteksaminerte kandidatar frå KHiO i perioden 2008–2015. Føremålet er å etablere data frå tidlegare studentars overgang til arbeidslivet etter å ha fullført mastergraden ved KHiO. Funna i undersøkinga gjev viktig informasjon i arbeidet med å vidareutvikle utdanningstilboda og styrkje kandidatanes posisjon i arbeidsmarknaden. Av 682 uteksaminerte kandidatar er det registert privat e-postadresse til 603 som mottok undersøkinga.

Spørsmåla byggjer på Kandidatundersøkinga 2013, og nokre av hovudfunna frå den samla rapporten for KHiO i 2017 er:

- 71% såg på utdanninga frå KHiO som relevant eller svært relevant for sin noverande arbeidssituasjon
- 74% hadde i 2015 hovudsylsselsetjing innan design-/kunstnarisk arbeid
- 54% var tilsett eller dreiv eiga verksemd
- 25% var tilsett i midlertidige stillingar (åremål, oppdrag, midlertidig tilsett o.l.) som hovudsylsselsetjing
- 84% hadde bi-sylsselsetjing
- 61% hadde ei årsinntekt før skatt i 2015, medrekna alle inntekter som næringsinntekt, stipend o.l., under 300.000 kr.
- Av dei 81% som svarte at dei sakna noko frå utdanninga si ved KHiO, svarte 71% at dei sakna etableringskunnskap

Den samla svarprosenten var 43 %. Frå kandidatundersøkinga 2013 til 2017 er det berre marginale skilnader.

Ein transparent, attraktiv og dynamisk organisasjon

Strategisk plan 2017–2022 fastset følgjande mål:

- rekruttere, utvikle og behalde godt kvalifiserte og motiverte tilsette
- fremme eit arbeidsmiljø prega av inspirerende samarbeid, trivsel og meistring
- stimulere og leggje til rette for samarbeid på tvers av avdelingar og seksjonar
- ha ei samansetjing av tilsette i faste stillingar og åremålsstillingar og gjestelærarar, alle med kunstfagleg kompetanse som støttar opp om måla og prioriteringane våre
- kunnskapsbasere ressursfordelinga mellom Kunsthøgskolens ulike fagfelt og ha ein god balanse mellom aktivitetar og ressursar
- sikre at faglege, administrative og tekniske medarbeidarar og ressursar blir organiserte og brukte slik at dei understøttar kjerneverksemda
- auke det økonomiske handlingsrommet vårt gjennom meir ekstern finansiering og effektivisering av intern ressursbruk

Tilsette ved KHiO	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Årsverk KHiO totalt	175,27	170,68	179,09	183,08	188,47	194,27
Stipendiatar	8,8	8	10,38	10,25	13,06	15,2
Undervisnings – og forskarstillingar	67,07	65,06	69,77	70,82	75,02	74,1
- Åremål	17,58	21,73	25,31	32,29	37,33	38,6
- Fast tilsette	40,99	39,03	39,46	33,73	35,04	32,8
- Engasjement	8,5	4,3	5	4,8	2,65	2,7

Tabellen viser utviklinga i tal tilsette i undervisnings- og forskarstillingar (professor, professor II, førsteamanuensis, høgskolelektor, førstelektor og dosent) 2012–2017. Referansedato for kvart år er 31. desember. Rapporten omfatter ikkje time- og gjestelærarar.

Tal årsverk for fagtilsette i undervisningsstillingar har gått ned med ca. 1 årsverk. Tal åremålstilsette fortset å auke og har stige med 1,3 årsverk i 2017. Som eit resultat av avgang ved pensjonsalder har talet fast tilsette i undervisnings- og forskarstillingar gått noko ned. Dei fleste ledige stillingar, som tidlegare har vore fast tilsette, blir anten lyst ut som åremål eller nytta til å auke stillingsbrøken for deltidstilsette.

Kunsthøgskolen i Oslo er ein av få institusjonar i Noreg, som med heimel i Universitets- og høgskolelovas § 6-4, har moglegheit til å gjere bruk av åremålsstillingar i undervisnings- og forskarstillingar «når skapende eller utøvende kunstnerisk kompetanse inngår som et vesentlig element i kompetansekravet». Dei fleste åremålstilsette ved KHiO har åremålskontrakter på seks år der det er moglegheit for fornying ein gong etter ei føregåande utlysing. I nokre få tilfelle nyttar KHiO moglegheita for kalling av

fagpersonar med fagleg spisskompetane det normalt elles ikkje ville ha vore mogleg å rekruttere. Også kallingar vert vurdert av ein sakkunnig komité og tilsetjinga er som oftast eit professor II åremål.

Personalpolitikken med at fleire fagleg tilsette er i åremålsstillingar skapar nokre dilemma. Det er viktig for arbeidsmiljøet at ein stab kjenner kvarandre, men for kunstutdanninga er det også vesentleg at tilsette ikkje mister kontakten med dei kunstfaglege miljøa utanfor institusjonen. Det er eit mål å ha ein balanse mellom åremålstilsette, fast tilsette og gjeste- og timelærarar som både sikrar eit høgt fagnivå og tilførsle av ny spisskompetanse i kunstutdanninga.

KHiO tilbyr sine fagtilsette gode utviklingstilbod gjennom KUF-ordninga, utstrekke moglegheiter for ekstern kompetanseutvikling, tilgang til velutrusta arbeidslokale og verkstader og fleksible arbeidsordningar. Utfordringane med desse ordningane er risikoen for å miste tilknytning til organisasjonen, fordi mykje av arbeidet ikkje skjer i ein dagleg arbeidsfellesskap med kollegaer. Det kan også medføre at ein ikkje får ein god nok felles arena for kollegiale møte.

Anna kvart år gjennomfører institusjonen arbeidsmiljøundersøkinga Ark i regi av NTNU etter ein felles mal der KHiO kan gjere samanlikningar med middelvarden for heile UH-sektoren. Den neste undersøkinga er våren 2018. I mellomåra vert det gjennomført vernerundar ved alle arbeidsplassane.

Med verknad frå april 2018 er det vedteke ei ny organisering av dei administrative støttefunksjonane. Tal seksjonar vert redusert frå seks til fire og organisert i seksjon for verksemdstyring, seksjon for teknisk produksjon, seksjon for studiar-, forskning og formidling og seksjon for sørvis, brukarstøtte og infrastruktur.

Ekstern kommunikasjon

Kvar veke vert nyheitsbrevet På KHIO sendt ut til om lag 2600 abonnentar og folk kan også skrive seg på elektroniske invitasjonslister for aktivitetar ved dei ulike fagavdelingane. Nettstaden khio.no er navet i kommunikasjonsverksemda. KHIO har ikkje berre studentar frå heile Noreg, men om lag 1/3 av studentmassen kjem frå andre land og institusjonen er i ein omfattande dialog med kunstmiljø i andre land.

På KHIO

NYHETSBRV
NEWSLETTER

---

9. oktober 2017

[Vis e-posten i din nettleser](#)

Aktuelt

Velkomen til fire nye stipendiatar

Lisa Charlotte Baudouin (Teaterhøgskolen), Ida Falck Øien (Design), Nils Harald Sødal (Operahøgskolen) og Marie Kølbaek Iversen (Kunstakademiet) er dei nye stipendiatarane ved Kunsthøgskolen.

Atelierhuset i Arcueil er klart for nye studentar

Huset som ligg i ein liten forstad sør for Paris, er no ferdig rehabilitert og blir gjenopna for studie- og arbeidsopphald.

Komande arrangement

Økonomi

Løyvinga for 2017 utgjorde 334,808 millionar kr. Udisponerte midlar frå 2016 vart overført til 2017 med 17 millionar kr. Av dette utgjorde avsetjing til investeringar og vedlikehald 12 millionar kr.

Bidraginntekter utgjorde 960 000 kr. I tillegg kjem EU-midlar med 758 000 kr. I 2017 hadde ikkje KHiO oppdragsprosjekt.

Det blei føretatt investeringar for 4,3 millionar kr. finansiert av avsetjing til investeringar og vedlikehald. Av dette utgjorde investering til innvendig rehabilitering av atelierhuset i Paris 2,250 millionar kr.

Kostnadene til husleige, energi o.l. var på 137 millionar kr., eller 40,9 % av ordinær løyving for 2017. I tillegg kjem kostnader til intern drift, reinhald o.l. med til saman 10,9 millionar kr. Kunsthøgskolen disponerer store areal, noko som gjer institusjonen følsam for auke i kostnader til husleige og drift. Det gjer også institusjonen sårbar i høve til kutt i løyvingane, då ein stor del av kostnadene er faste.

Det er ikkje løyvd midlar til oppgradering av bygg ved sjølvforvalta institusjonar, midlar til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og samanslåingar, midlar tildelt over kap. 281 post 01 og post 45 eller til samfunns- og effektmål for byggeprosjekt.

Infrastruktur

I 2016 kartla Kunsthøgskolen bruken av lokala. Av kapasitetsomsyn har planane om kartlegging av bruksfrekvensar og prioritering av faglege behov blitt forskyvd. Ein del av lokala som vert disponert til kontorarbeidsplassar er opplevd som lite hensiktsmessige. Lyset ved kontorarbeidsplassar er skifta og lysrør er erstatta med led-lys.

Problemet med å finne kontor-, verkstad- og atelierplasser for eit aukande tal stipendiatar er under utgreiing. Det er stor slitasje på bygningsmassen, og det har utvikla seg eit behov for bygningsmessig vedlikehald. Det har også bygt seg opp eit stort behov for utskifting av sceneteknisk utstyr og maskiner og utstyr til verkstadene. Det same gjeld IKT-utstyr og utbygging av trådløst internt nett.

Dei faglege behova er i stadig utvikling, og dette fører til endra behov for utforming og disponering av lokala. HMS-gjennomgangane dei seinare åra har avdekt manglar med omsyn til lys og luft i lokala. I aukande grad har det ført til at det må disponerast midlar til desse føremåla frå avsetjingar til investeringar og vedlikehald.

Utmerkingar og prisar

I 2017 mottok tilsette og studentar ved KHiO ei rekke utmerkingar og prisar. Det er i tillegg oppnådd svært gode resultat og gjort markeringar av høgskolens faglege arbeid.

Årets vakraste bok

Professor Martin Lundell vann gull for «Bøkenes hamskifte», i den årlege prisutdelinga «Årets vakreste bøker 2017», i regi av Grafill.

Boka «Bøkenes hamskifte», er utgitt av Kunsthøgskolen i Oslo og er eit resultat av Martin Lundell, professor og fagansvarlig grafisk design og illustrasjon, og Theodor Barth, professor ved Design, si kunstnarlege forskning. Dei har samarbeida med Oddvar Thorsen frå Deichmanske bibliotek, og fotograf, designar og tidligare masterstudent Steffen Kørner om å utforske boka si framtid ved Deichmann i forbindelse med flytting av biblioteket. Masterstudentar ved Design har også delteke.

«Årets vakreste bøker» er den einaste konkurransen som heidrer den visuelle delen av bokbransjen. Konkurransen har ein lang og viktig tradisjon som strekk seg heilt tilbake til 1933.

KHiO blir partnerskole med Prix de Lausanne

Avdeling Dans ved KHiO er utpekt til ny partnerskole med Prix de Lausanne, verdas fremste konkurranse og nettverk innan klassisk ballett. I tillegg til å oppdage framifrå nye dansetalent er ein del av det faglege nettverks-samarbeidet å kunne tilby dansetalent utdanning ved ein skole i eit anna land samt å medverke til at nytdanna dansarar får jobbtilbod ved eit dansekompani.

Nytt kunstfakultet ved Birzeit Univesity, Ramallah

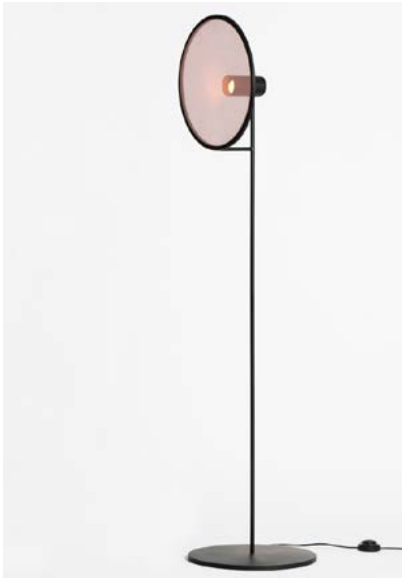
I april feira International Art Academy - Palestine (IAAP) i Ramallah jubileum. Etter ti år med pionéararbeid i samarbeid med KHiO og Utanriksdepartementet, har den høgare kunstutdanninga i Palestina gått over i ein ny fase med oppstarten av Birzeit University sitt bachelorprogram i biletkunst. Framover skal KHiO også bidra til etablering av design- og scenefagutdanninga.

Palestinas Birzeit University har 14.000 studentar. Fakultetsbygget for kunst er planlagt ferdigstilt hausten 2018 og skal huse nye studiar i visuell kunst, design, scenekunst og musikk.

Vann Kjell Nupen Memorial Grant

Julie Ebbing vann Kjell Nupen Memorial Grant 2017 på grunnlag av arbeid ho presenterte i Avgang 2016 på master i medium og materialbasert kunst, grafisk kunst og teikning. Minnestipendet The Kjell Nupen Memorial Grant er oppretta av H.M. Dronninga og den amerikanske trykkaren Bill Goldston, og går til yngre og lovande grafikkarar i Norden. Stipendet består av eit 10-dagars utdanningsopphald ved den anerkjende grafikkverkstaden Universal Limited Art Editions (ULAE) på Long Island i New York, samt 50.000,- kr for å dekke reise- og materialutgifter.

DOGA-merket nykomar til tre KHiO-studentar

Tre designstudentar fekk utmerkingar og heider for sine arbeid i Avgang 2017.

Maren Bang Tøndevold har i bachelorarbeidet «Filter» laga ei lampe av stål, tyll og ei LED-lyskjelde.

Nebil Zaman har i bachelorprosjektet «Personal Space» laga ein benk der seta kan justerast etter kor mykje nærkontakt ein ønskjer.

Stine Olstad har i masteroppgåva «Liminal Landscapes & Mnemonic Textiles» designa ein kleskolleksjon som skal stimulere oss til kritisk tenking og refleksjon.

Heim med kofferten full av gull

Helena E.K. Byrt (17) og Shoma Ogasawara (18) kom heim frå Grasse, der dei vann det som var å vinne i konkurransen Concours International de Danse Classique de Grasse, ein internasjonal konkurranse som har gått føre seg i 30 år. Begge er avgangsstudentar på bachelor i klassisk ballett og både vann gull i klassa si. Helena vann også juryprisen, og Shoma vann Grand Prix-prisen til Grasse by.

Kunsthåndverkspris

Irene Nordli, førsteamanuensis i keramisk kunst på avdeling Kunst og handverk vann Kunsthåndverkprisen 2017. Prisen på 150 000 kr for verket Rotfylling vart delt ut på utstillinga «Kunsthåndverk 2017» på Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum i Trondheim.

For første gong vart det også delt ut en debutantpris og den gjekk til Ahmed Umar for verket Hijab (Annual Protection). Umar avslutta sin master i kunst og handverk ved KHiO i 2016. Prisen er på kr 25.000.

Bord på rull

Bordet @ av designstudent Marcus Voraas vann DS Awards Best Talent, Noregs viktigaste konkurranse for designarar i etableringsfasen. Prisen på 50 000 kr vart delt ut under Designers Saturday Oslo. Marcus Voraas går tredjeåret på interiør- og møbeldesign. Bordet fikk også mykje merksemd under Stocholm Furniture and Light Fair 2017. Designers Saturday Awards Best Talent er meint å vere ei oppmuntring og påskjøning til unge utøvarar, samt inspirasjon til vidare satsing på møbel- og anna produktdesign innan innreiing.

Designstudent vann prestisjepris

I 2017 vann Elnaz Gargari talenttevlinga Designers Nest. Det er første gong Noreg vinn denne prisen. Plagga ho viste er del av kolleksjonen frå Avgang 2017 for bachelorstudiet i Kles- og kostymedesign. Designers Nest er ei tevling for dei beste nyutdanna designtalenta i Norden og går føre seg i København under den største moteveka i Nord-Europa. Pengepremien på over 60 000 kr.

**Den nasjonale
Ibsenprisen til
Tore Vagn Lid og
Cecilie Løveid**

Tore Vagn Lid, professor i regi på master teater, og Cecilie Løveid vart tildelt Ibsenprisen 2017 for stykket "Vår ære/vår makt" som hadde urpremiere på Den Nationale Scene i Bergen. Ibsenprisen er Skien kommunes pris og landets einaste dramatkarpris og er på 150 000 kroner og ein statuett av Nina Sundbye. Ibsenprisen går til ein norsk dramatiker som har fått oppført eit nytt verk for barn eller vaksne ved eit profesjonelt teater det siste året, eller for ein samla dramatisk forfatterskap.

**Scheiblers
Kunsthåndverkpris**

Anna Talbot vart, under ei tilstelling i Nasjonalmuseet i 2017, tildelt Scheiblers Kunsthåndverkpris 2016 for arbeid ved metall- og smykkekunst. Talbots arbeid vart også vist på utstillinga The Birds and the bees i Kunstnerforbundet.

Sju på Høstutstillingen

Beatrice Guttormsen, 3. års bachelorstudent i medium og materialbasert kunst ved Kunst og handverk blei juryert og vist på Høstutstillingen 2017 og verket vart i tillegg kjøpt inn til Oslo kommunes kunstsamling.

I 2017 deltok heile sju KHIO-studentar på Høstutstillingen. Frå avdeling Kunst og handverk; Aljoša Eraković, 3 BA 2017/18, Beatrice Guttormsen, 3 BA 2017/18, Ilona Treilib, avgang BA, 2016/17 og Hanna Roloff, avgang MA 2016/17. Frå avdeling Kunstakademiet; Kim Layborn, 1 MA 2017/19, Erik Bromô, avgang MA 2016/17 og Morten Jensen Vågen, avgang MA 2016/17.

Full utteljing i Falun

Under The Nordic Baltic Ballet Competition i Falun 2017, fekk Nora Augustinius 1. pris, Helena Byrt 2. pris og Astrid Lyngstad 3. pris i seniorkategorien (17-19 år). Shoma Ogasawara fekk publikumsprisen. Alle er studentar ved bachelorstudiet i klassisk ballett ved avdeling Dans.

Satireteikning som nytt fag

Satireteikning vert frå hausten 2018 eit nytt fagleg tilbod for studentane ved avdeling Design etter at Siri Dokken vart kalla til ein fireårig 20 % åremålstilling som professor II. Stillinga er finansiert av stiftinga Fritt ord.

This is it

NRK TV har gjennom studieåret 2016/2017 og vidare i eitt år følgt sju studentar gjennom avgangssemesteret på bachelorstudiet i kles- og kostymedesign ved avdeling Design. «This is it» set søkelys på ung, norsk kvardag, og unge menneske som vel kreative og krevjande studiar. Reportasjeteamet har også følgt studentane det første året etter at dei blei uteksaminert. Serien har premiere på NRK1 i april 2018 og blir vist gjennom åtte episodar.

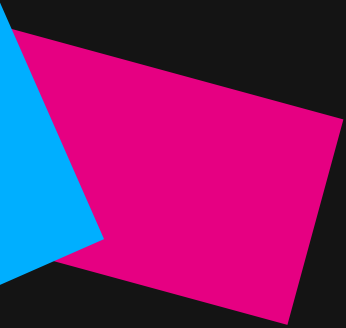
This is it – designardraumen (foto NRK): Eldbjørg Sved Skottvoll, Aleksander Sahr, Elnaz Gargari, Sigurd Braathen Dalen, Alva Brosten, Lars Terje Gudem Hansen og Thalia Steffensen.

IV.

Styring og kontroll av verksemda

Rapportering om styring og kontroll

Styringsdialog

KHiO deltek i den strategiske styringsdialogen med Kunnskapsdepartementet og har følgd opp føringar i statsbudsjett, tildelingsbrev og tilbakemelding etter etatstyringsmøtet 8. mai 2017. Det er arbeid spesielt med områda:

Etablering av doktorgradsprogram (ph.d.) frå studieåret 2019/2020.

Etablering av ny stilling som forskingsleiar knytt til rektoratet frå august 2017.

Intern oppfølging av Meld. St. 16 (2016-2017) Kvalitet i høgare utdanning, der kunstnarleg utviklingsarbeid er integrert i undervisninga og utgjør ein vesentleg del av over 220 kunstproduksjonar med tilhøyrande formidlingsprogram der kunst i utvikling vert prøvd ut i møte med publikum.

Førebuing av ein funksjonsanalyse for bygningar og bruk av areal. KHiO ynskjer i denne samanhengen å ta initiativ til eit samarbeid med den nye avdelinga for eigarskap i Kunnskapsdepartementet i 2018.

KHiO har fått godkjenning som lærebedrift innan IKT-sørvisfaget. Det er tilsett ein lærling innanfor fagområdet i 2017, og det vil bli tilsett ytterlegare ein lærling i 2018.

KHiO har også starta prosessen med å definere målparametre og milepælar for prøveordninga med utviklingsavtale, og tek sikte på vedta institusjonen sine framlegg til Kunnskapsdepartementet i styremøte i mars 2018.

Det er ikkje registrert vesentleg styringssvikt, og Riksrevisjonen har gjennomgått årsrapport og rekneskap utan merknader.

Risikovurdering

I 2017 definerte KHiO nokre vegkartprosjekt, alle med føremål å vidareutvikle organisasjonen. Desse emna vart valt ut:

- Vurdere konsekvensar av mogleighetsstudiet om strukturendringane i UH-sektoren og deltaking i arbeidsgruppe nedsett av Kunnskapsdepartementet om ei nærare samorganisering mellom Kunsthøgskolen i Oslo, Noregs musikkhøgskole og Arkitekt- og designhøgskolen.
- Arbeidsgruppe for å vurdere timelønnsprosessen med omsyn til det store antalet engasjerte timelærarar og å innføre fulldigitaliserte rutinar
- Arbeidsgruppe for å vurdere stillingsinstruksar, arbeidsoppgåver og funksjonsfordelingar mellom programansvarlege og studiekonsulentar
- Partssamansett arbeidsgruppe for å vurdere omorganisering av fellesadministrasjonen

I 2017/2018 gjennomfører KHiO ei særleg risikovurdering for desse områda.

Trygt lærings- og arbeidsmiljø

Kunnskapsdepartementet mottok i desember 2017 varsel om uønskt seksuell merksemd ved høgskolen. KHiO iverksette eit omfattande opplegg for å kartleggje om institusjonens rutinar og varslingsssystem er gode nok, og om dei har blitt følgt. Til dette kjem også vurderingar om tenesteleg reaksjon. Til hjelp for behandling av varslings sakene er det etablert ei eiga varslingsnemnd med eksterne representantar der varslarane også er sikra full anonymitet. Handlingsplanen #medlysetpå for eit trygt arbeids- og studiemiljø er etablert, og skal sikre at emnet trygt arbeidsmiljø blir tema og emne for drøfting på alle nivå i organisasjonen. Handlingsplan og alle oppfølgingsvedtak vert behandla i styret.

Utdanning

Eit nytt bachelorstudium saman med Noregs musikkhøgskole er under utforming med planlagt studiestart hausten 2019.

Dei ulike masterprogramma er relativt nye og treng mogning og utvikling av betre rutinar. Hausten 2018 vert masterstudia vurdert opp mot måloppnåing av ny strategisk plan 2017-2022.

Kunstnarisk utviklingsarbeid

Analyse av konsekvensar etter å ha blitt akkreditert som vitskapleg høgskole, innføring av doktorgradsprogram (tredjesyklus) og innføring av fireårig stipendiatprogram med innlagt undervisningsplikt, vert gjort våren 2018. På stipendiatprogrammet har det vore utfordringar knytt til gjennomføring, og styret har fastsett måltal med årlege opptak av seks stipendiatar for å sikre at KHiO har ein gjennomføringsrate i samsvar med krava til status som vitskapleg høgskole.

Moglegheitsstudie

I 2016 etablerte Kunnskapsdepartementet ei arbeidsgruppe for å gjennomføre eit moglegheitsstudie for forpliktande samarbeid mellom Noregs musikkhøgskole, Kunsthøgskolen i Oslo og Arkitektur- og designhøgskolen. Arbeidet var ei oppfølging av Meld. St. 18 (2014-2015) Konsentrasjon for kvalitet – strukturreform i universitets- og høgskolesektoren. Arbeidsgruppa definerte fire ulike scenario for ei framtidig organisering, og tilrådinga vart sendt på høyring til institusjonane.

Det er styrets vurdering at innanfor gjeldane strategiperiode bør Kunsthøgskolen i Oslo bestå som autonom institusjon for å sikre fortsatt fagleg kvalitet på våre område. Eit forpliktande samarbeid med andre institusjonar kan vere hensiktsmessig og bør springe ut av behov i institusjonen.

Panorama-strategien

Regjeringas strategi for høgre utdannings- og forskingssamarbeid med Brasil, India, Japan, Kina, Russland og Sør Afrika (2016-2020) fastset at det skal leggjast til rette for eit meir heilskapleg og langsiktig samarbeid med strategilanda innan høgare utdanning og forskning, med sikte på meir samarbeid av høg kvalitet for område av særleg interesse for Noreg.

Frå dei seks landa som er omfatta av samarbeidet har KHiO studentar frå Brasil 0, India 0, Japan 2, Kina 3, Russland 2 og Sør-Afrika 0. KHiO har utvekslingsavtalar med skolar i Hangzhou og Hong Kong i Kina samt tre skolar i Tokyo i Japan.

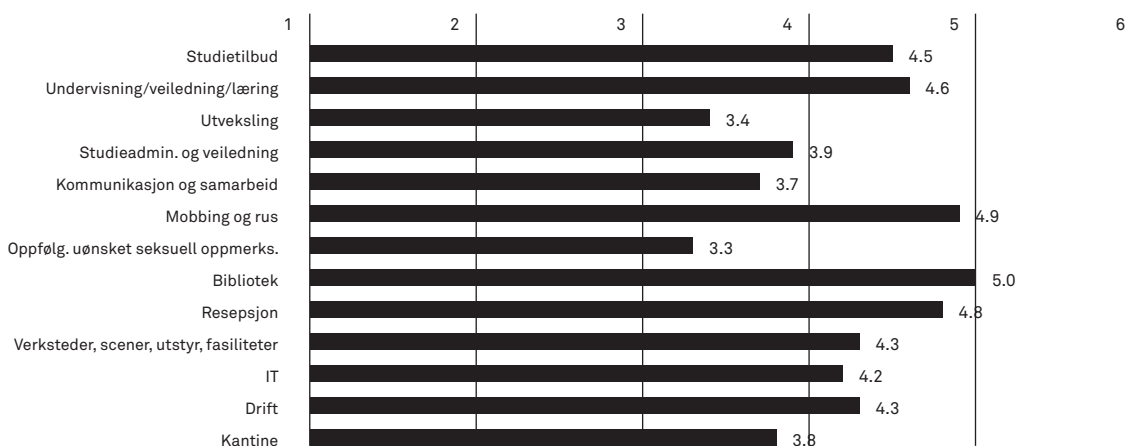
Avdeling Design ved KHiO har gjennom Utforsk i 2017 inngått partnaravtale med kunstakademiet ved Tama Art University i Japan med prosjektet Connecting Wool. Prosjektet er fireårig og skal undersøkje om ull frå nordiske sauseraser kan skape grunnlag for berekraftig produksjon for bruksområde for tekstil, interiør, møblar og klesmote.

Brukarorientering

Som offentleg utdanningsinstitusjon med studentar frå både inn- og utland legg KHiO stor vekt på å ha ein høg grad av brukarmedverknad frå studentane.

Studentundersøkinga er det viktigaste enkeltiltaket for å vurdere brukarmedverknad og om studentane er nøgd med kvaliteten på utdanninga og dei andre tekniske og administrative tenestene ved KHiO. Den siste undersøkinga frå januar 2017 viste desse hovudresultata:

Studenttilfredshet: gjennomsnitt per kategori for hele Kunsthøgskolen i Oslo

Effektivisering

Samla fråtrekk for effektivisering og digitalisering i budsjetttramma utgjer til saman 8,5 millionar kroner for perioden 2015–2018. Fråtrekket er teke ut som tilnærma like prosentvise kutt for alle budsjetteiningar ved KHIO.

Det er gjennomført tiltak for effektivisering og digitalisering, spesielt innanfor økonomiforvaltninga. Dette gjev betre og meir effektiv tenesteproduksjon, men gir neppe den store resultateffekten på kort sikt. Det kan difor ikkje peikast på konkrete effektiviseringsvinstar av tiltak som kan hentast ut, slik at dei kan omdisponerast til andre område.

Av særlege effektiviseringstiltak kan nemnast:

- Innføring av den elektroniske læringsplattforma Canvas med føremål å auke kvaliteten i kommunikasjon mellom lærar og student. Studieåret 2017/2018 er innføringsår og det vil vere ein del utprøving og utfordringar med å utvikle gode kommunikasjonsformer som høver for alle avdelingane.
- Innføring av elektronisk reiserekning og utgiftsrefusjon. Det er eit mål å avvikle alle papirbaserte skjema, men KHIO har ei utfordring med at institusjonen har eit høgt tal med eksterne timelærarar.
- Rammeavtale for reisebyråtenester der alle reiser skal registrerast ein stad. Dette er eit spesielt viktig tiltak for å betre tryggleik og kriseberedskap i samband med reiser.
- Innføring av betalingsterminalar i resepsjon, bibliotek og verkstader med påfølgande reduksjon i behov for utsending av faktura.
- Nettbasert opplæring i brannvern som erstatning for informasjonsmøte.

Detalj frå framsyninga «Richard III» av William Shakespeare med 2. år bachelorstudentar skodespelarfag i rollene. Kostymedesign av avgangsstudent ved kles- og kostymedesign.

Sikkerheit og beredskap

Overordna vurdering av internkontroll

Internkontroll vert utført fortløpande innanfor økonomiforvaltninga ved KHiO. Det pågår eit løpande arbeid med å avdekke risiko og sårbarheit når det gjeld rekneskap og løn.

Innanfor IT-området vart det i 2017 påbyrja eit arbeid med å kartleggje data-behandlaravtalar og gjennomføring av ROS-analyse for alle systemløyningar som er nytta ved høgskolen.

Kunsthøgskolen i Oslo stadfestar at det er innført system, rutinar og tiltak for intern kontroll med vekt på dei faktorar som framgår av «Bestemmelser om økonomistyring i staten», punkt 2.4.

Overordna målstruktur frå departementet, sektormåla, ligg til grunn for høgskolens verksemd. KHiOs verksemdsmål, slik dei framgår av årleg kvalitetsrapport og –plan, er avleidd av sektormåla og høgskolens strategi-plan. Dette styringssystemet sikrar konsistens mellom overordna sektormål, strategiske mål og verksemdsmål for høgskolen.

Kunsthøgskolens økonomimodell er basert på studieprogramma og studieplananes emnestruktur. I den interne plan- og budsjettprosessen vert det årleg føretatt ein gjennomgang av oppnådde resultat, ei vurdering av grad av måloppnåing, og plan for påfølgjande budsjettår. Det er årlege styringsdialogmøte mellom leiinga ved høgskolen og leiinga ved dei ulike avdelingane der mål, resultat og dei vesentlegaste utfordringane og tiltak ved avdelingane vert gjennomgått.

Kvalitetssystemet ved KHiO inneber at roller og ansvar er kjent, at avvik og tiltak vert rapportert og at systemet vert utvikla på bakgrunn av erfaringar.

KHiO har høg grad av etterleving når det gjeld reglement for økonomiforvaltning i staten. Rekneskapen held høg kvalitet og dei siste åra har Riksrevisjonen ikkje hatt merknader.

Styret la avgjerande vekt på desse tilhøva då dei vurderte spørsmålet om etablering av internrevisjon våren 2016. Det vil bli gjort ei ny vurdering innan utløpet av 2020.

Inngåing av rammeavtalar om anskaffingar har vore eit kontinuerleg arbeid dei siste 2-3 åra og ein har hatt god nytte av SAK-samarbeidet på dette området. Likevel står det att å kompensere for bortfall av stillingsressurs innanfor området anskaffingar som følgje av avslutninga av SAK-samarbeidet i 2016. Dette gjeld spesielt med tanke på føreståande anskaffingar ved utskifting av nedslitne maskiner og utstyr. KHiO må også vurdere anskaffingar og rammeavtalar opp mot at terskelverdiane for offentlege anskaffingar har blitt endra.

Risiko og sårbarheitsanalyse

KHiO har utvikla risiko og sårbarheitsanalyse (ROS) for å tydeleggjere roller og ansvar i beredskapsorganisasjonen. Desse analysane er lagt til grunn for sikkerheits- og beredskapsarbeidet. Arbeidet er konsentrert om:

Aktivitet 1: Kartlegging av institusjonens verdier

Aktivitet 2: Identifikasjon av alvorlege og uønskte hendingar som kan skade verdiane og utløyse beredskap

Aktivitet 3: Prioritering av hendingar som utløyser tiltak.

I 2017 er det innført:

- System for SMS-varsling av studentar og tilsette
- System for SMS-varsling av krisestab
- «Sikre siden» - eit samarbeid mellom fleire høgskolar om eit nettbasert og mobiltilpassa informasjonssystem.

Det er innført nettbasert obligatorisk brannvernopplæring på norsk og engelsk for tilsette og studentar. Følgjande øvingar er gjennomført i 2017:

- Evakueringsøving for delar av campus, der det vart simulert stengte rømmingsveggar
- Beredskapsøving i juni 2017 med innkalling av krisestab og gjennomgang av roller og dokumentasjon
- Beredskapsøving i desember 2017 med test av SMS-varsling til krisestab og gjennomgang av scenario med tenkt ulykke på studietur i utlandet.

Aktivitetane i 2017 har gjort det klart at det er behov for gjennomgang av rolle- og tiltakskort, involvering av ressurspersonar utanom krisestaben og dokumentasjon knytt til registrering og oppbevaring av informasjon ved teneste- og studiereiser.

Innanfor fleire område, spesielt løn/rekneskap, drift av bygg og IT, vert det kontinuerleg arbeid med vurdering av risiko og iverksetjing av tiltak for å førebygge avvik.

Informasjons-sikkerheit og digitalisering

Kunsthøgskolen har i 2017 etablert hendingshandteringsprogram (IRT) som er operativt og har ansvaret for den praktiske handteringa av alvorlige informasjonssikkerheitstrugsmål og –hendingar. Lokal IRT samarbeider med Uninett CERT om handtering av hendingar og trugsmål.

Eit styringssystem for informasjonssikkerheit gjev retningslinjer for informasjonssikkerheitsarbeidet. Arbeidet med å få den operasjonelle delen av styringssystemet til å fungere i organisasjonen pågår.

Styret ved KHiO godkjente våren 2016 styringssystem for informasjonssikkerheit med dei fem tiltaksområda i Handlingsplan for informasjonssikkerheit i statsforvaltninga:

Plandokumentet definerer sikkerheitsorganisasjon med rolledefinering for styret, direktør, sikkerheitssjef (CSO), informasjonssikkerheitsforum, avdelings- og seksjonsleiarar, forskingsleiar, IT-leiar, leiar av drift og brukarar.

Rolle	Ansvar i hovudtrekk
Høgskolestyret	Vedtar styringssystem. Informerast årlig eller ved alvorlige sikkerheitsbrot.
Høgskoledirektør	Overordna dagleg ansvar. Ansvar for å implementere styringssystem. Avtalar med eksterne. Set av nødvendige ressursar. Mottar rapportar og rapporterer til styret.
CSO (Chief Security Officer) Funksjonen vert inntil vidare ivareteken av seksjonssjef for økonomi og infrastruktur	Delegert myndighet frå høgskoledirektør. Planlegg og leier arbeidet. Følgjer opp drift av systemet og rapporterer årlig til direktør.
Informasjonssikkerhetsforum	Består av faglige og administrative leiarar, og vert leia av CSO. Møter ein gong per semester med orientering om status, og gjennomgår avvik/hendingar. Behandlar forslag til systemendringar og gjer framlegg om mål/ressursar for arbeidet.
Seksjons-, avdelings- og einingsleiarar	Systemeigarar utøver dagleg ansvar for sine område. Syter for at det vert gjennomført risikovurderingar, at det blir iverksatt sikringstiltak og at det er tilstrekkelig kompetanse i eininga til å forvalte sine informasjonsverdiar i tråd med gjeldande regelverk.
Forsingsleiar	Funksjonen er vedtatt oppretta og vart implementert hausten 2017.
IT-leiar	Ansvar som for einingsleiarar, men med særlig ansvar for å registrere og dokumentere uautorisert bruk av IT-løysingar og øvrige sikkerheitshendingar/-brot. Bistår einingsleiarane ved risikovurderingar og IT-tekniske tiltak.
Leiar av drift	Ansvar som for einingsleiarar, men med særlig ansvar for at risikovurderingar blir følgt opp i nybygg eller ved bygningsmessige endringar (spesielt fysisk tilgang til bygningar og rom). Bistår i risikovurderingar m.o.t. fysisk sikkerheit.
Brukarar (tilsette, studentar og gjestar)	Etterleve det til eikvar tid gjeldande regelverk m.o.t. IT-sikkerheit.

Det er iverksett arbeid med å integrere systemløysingar som omfattar Biblioteksystem, system for adgangskort, studentadministrative system (FS) og løns- og personalsystemet SAP. KHiO gjer rekning med at løysinga vil redusere dei manuelle registreringane. Det vert arbeidd vidare med å digitalisere reiserekningar og utleggsrefusjonar.

I tråd med departementets overordna strategiplan er KHiO godt i gang med teknologiskiftet frå lokal infrastruktur til skybaserte tenester formidla gjennom UH-SKY. I løpet av 2017 vart tenester for samhandling og e-post flytta over til skytenester og det er også etablert laaS-tenester, som vil gjere høgskolen mindre sårbar for utfall av lokal infrastruktur ved etablering av alternativt virtuelt skybasert datasenter som ein del av katastrofeberedskapen.

Likestilling, diskriminering og tilgjengeleheit

Tilstandsrapportering 2017 – Likestilling	Totalt	Menn Tal	%	Kvinner Tal	%
Årsverk per stillingsgruppe					
Administrative	57,55	20,35	35,36 %	37,2	64,64 %
Drift- og vedlikehaldsstillingar	36,8	19,4	52,72 %	17,4	47,28 %
Støttstillingar	11,2	7	62,5 %	4,2	37,5 %
Undervisnings- forskingsstillingar	93,54	40,73	43,54 %	52,81	56,46 %
Totalt	199,09	87,48	44 %	111,61	56 %
Derav leiarstillingar (rektor/direktør/dekan/seksjonssjef)	14	7	50 %	7	50 %
Årsverk per avdeling					
Dans	21,44	6,58	30,7 %	14,86	69,3 %
Design	20,25	11,35	56 %	8,9	44 %
Kunst og handverk	24,1	6	24,9 %	18,1	75,1 %
Kunstakademiet	17,7	7,2	40,7 %	10,5	59,3 %
Teaterhøgskolen	13,05	7,6	58,2 %	5,45	41,8 %
Operahøgskolen	8,65	5,25	60,7 %	3,4	39,3 %
Gjennomsnittsløn per stillingsgruppe (31.12.17)					
oppgitt i NOK		Årsløn, Gjennomsnitt total		Årsløn, Gjennomsnitt menn	Årsløn, Gjennomsnitt kvinner
Administrative		544 372		552 419	540 959
Drift- og vedlikehaldsstillingar		451 244		456 354	444 741
Støttstillingar		517 101		514 830	520 280
Undervisnings- forskingsstillingar		619 329		628 448	611 949
stipendiatar		461 519		451 460	464 662
Leiarstillingar (rektor/direktør/seksjonssjef/dekan)		887 296		860 387	918 691
Kjønnsdelt statistikk over arbeidstid					
Heiltid	Totalt	Menn	%	Kvinner	%
Dans	11	4	36,4 %	7	63,6 %
Design	15	9	60 %	6	40 %
Kunst og handverk	16	4	25 %	12	75 %
Kunstakademiet	10	4	40 %	6	60 %
Teaterhøgskolen	9	6	66,7 %	3	33,3 %
Operahøgskolen	3	2	66,7 %	1	33,3 %
Totalt KHIO	64	29	45,3 %	35	54,7 %
Deltid	Totalt	Menn	%	Kvinner	%
Dans	25	9	36 %	16	64 %
Design	16	7	43,8 %	9	56,2 %
Kunst og handverk	24	8	33,3 %	16	66,7 %
Kunstakademiet	17	7	41,2 %	10	58,8 %
Teaterhøgskolen	13	6	46,2 %	7	53,8 %
Operahøgskolen	9	6	66,7 %	3	33,3 %
Totalt KHIO	104	43	41,3 %	61	58,7 %
Uttak av velferdspermisjon og omsorgspermisjoner (sjukt barn og foreldrepermisjon)					
	Totalt	Dagar Menn	Menn %	Dagar Kvinner	Kvinner %
Totalt	1403	445,6	31,7 %	957,4	68,3 %
Rekruttering av medarbeidarar					
	Totalt	Menn	%	Kvinner	%
Nyttilsette i administrative stillingar (ekskl. vikariat, midlertidig)	15	5	33 %	10	67 %
Nyttilsette i undervisnings- og forskarstillingar (fast, åremål)	17	7	41 %	10	59 %
Totalt	32	12	37,5 %	20	62,5 %

Fordelinga av årsverk mellom kvinner og menn ved KHiO viser totalt ei lita overvekt av kvinner, men at det i hovudsak er ei relativ jamn fordeling mellom kvinner og menn innanfor dei ulike stillingsgruppene. Dette samsvarer med tal frå tidlegare rapportar og endringane frå 2016 er minimale.

Det er framleis størst differanse i administrative stillingar der det i 2017 er 64,64 % kvinner. Av tilsette i leiarstillingar (rektor, direktør, dekanar og seksjonssjefar) har KHiO ei heilt jamn fordeling mellom kvinner og menn.

Kjønnsfordelinga har eit noko tydelegare skilje ved avdelingane. Rapporten viser ei overvekt av kvinner ved avdeling Dans (69,3%), avdeling Kunst og handverk (75,1 %) og Kunstakademiet (59,3%), medan det totalt er fleire årsverk med menn ved avdeling Design (56 %), avdeling Teaterhøgskolen (58,2 %) og avdeling Operahøgskolen (60,7 %).

Rapporten viser også gjennomsnittsløn per stillingsgruppe. Skilnadene mellom kvinner og menn per stillingsgruppe er små. Det er ei litt høgare gjennomsnittsløn for menn, bortsett frå tilsette i støtte- og leiarstillingar der kvinner tener mest. Tal tilsette i dei ulike stillingsgruppene, og fordeling mellom kjønn i de ulike stillingskodane påverkar talla, og kan vere noko av forklaringa på ulikheitene.

Statistikken over arbeidstid viser at det i avdelingane er flest kvinner, både i heiltid- og deltidsstillingar ved avdeling Dans, avdeling Kunst og handverk og Kunstakademiet. Det samsvarer med talla for årsverk fordelt på kjønn per avdeling, og fortel at tilhøvet mellom tilsette i heil- og deltidsstillingar ikkje er merkbar skeiv mellom kvinner og menn.

For uttak av velferds- og omsorgspermisjon er den totale summen av tal dagar noko redusert frå 2016 (1522 dagar mot 1403 i 2017). Uttak av permisjonar hos menn har derimot auka monaleg frå 2016 (9,7 % i 2016 og 31,7% i 2017). Uttak av permisjonar er framleis høgare for kvinnelege tilsette, og ein gjer rekning med at årsaka er lengre fråvær ved svangerskap.

Nytilsette i 2017 er relativt jamt fordelt mellom administrative stillingar og undervisnings- og forskarstillingar. Som tidlegare er det flest kvinnelege nytilsette i begge stillingskategoriane. For alle utlyste stillingar er det 64,7 % kvinnelege søkjarar. Det er truleg også årsaka til at det også er flest kvinnelege nytilsette i 2017.

V.

Vurdering av framtidutsikter

Tegneskolen 200 år

I 2018 er det 200-års jubileum for Statens håndverks- og kunstindustriskole (SHKS) som vart etablert under namnet Tegneskolen i 1818. Jubileet skal markerast på ei rekke arenaer. Det er etablert eiga styringsgruppe med representantar frå KHiO, Arkitektur- og designhøgskolen og Nasjonalmuseet.

Tegneskolen 200 år blir ei viktig markering for avdelingane Design og Kunst og handverk og 200-års markeringa skal nyttast til å seie noko om betydninga av kunstfaga i framtida.

Hovudmarkeringa vil gå føre seg i perioden 10.10 til 12.12.2018. Det er planlagt ei stor mottaking i Oslo rådhus, utstillingar og eit grunnskoleprosjekt retta mot Osloskolen.

Faglege ambisjonar og budsjettutfordringar

Kunsthøgskolen er i 2018 tildelt ei løyving på 347,402 millionar kr. Fråtrekket for avbråkratisering og effektivisering er på 2,380 millionar kr. kjem i tillegg til tidlegare års fråtrekk, slik at samla budsjettkutt dei siste fem åra utgjør ca. 8 millionar kr.

Hovudutfordringa for 2018 er å balansere ambisjonar om utvikling av utdanning, forskning og formidlingsaktivitetar og samtidig sørgje for god finansiering av prioriteringane i samsvar med ny strategisk plan fram til 2022. Dette er nærare omtalt i årsrapportens kapittel III.

Det er eit serleg viktig strategisk mål å etablere eigen ph.d. i kunstnarisk utvikling. Opptakstalet av stipendiatar vert i 2018 auka for å nå fastsette kandidatmål. For studieprogramma er det forventa at ein må gjere budsjettjusteringar og vurdere omprioriteringar mellom første, andre og tredje syklus. Med bakgrunn i dette har KHiO i budsjettsøknaden for 2019 søkt om midlar utanfor ramma. Det er søkt om 9 stipendiatstillingar over ein periode på tre år.

KHiO vil i 2018 delta i prosessen med å lage utviklingsavtale og prosessar for å vidareutvikle faglege resultatmål vil stå sentralt i styrets framlegg til departementet.

I 2018 vert dei administrative fellestenestene omorganisert frå seks til fire seksjonar. Det vil likevel gå noko tid før ein kan forvente dei store resultat-effektane på det økonomiske området. Omorganiseringa er først og fremst eit verkemiddel for å betre kvalitet og effekt av tenestetilbodet.

Forvaltning og drift av bygninger

Etter ti til femten års drift er Kunsthøgskolens bygningsmasse prega av slitasje, og det er behov for større oppussing og rehabiliteringsarbeid. Det er påbegynt eit arbeid med utskift av belysning til led-teknologi. Atelierhuset i Paris vart rehabilitert i 2017. I 2018 vert det iverksett utvendig rehabilitering og rydding av uteområda innanfor ei kostnadsramme på 250 000 kr.

Endring i faglege behov fører også til behov for endring i utforming og disponering av lokala. Opprettinga av eigen ph.d. i kunstnarisk utviklingsarbeid utfordrar infrastrukturen. Det er også forventa omprioriteringar i fagleg behov for bachelor- og masterprogramma. HMS og fordeling av kontorarbeidsplassar for fagleg- og administrativt tilsette er eit anna aspekt som må tilleggst vekt.

Rehabilitering og investering ved scener og verkstader

I dei komande åra vil Kunsthøgskolen stå ovanfor omfattande utskiftingsbehov av teknisk utstyr og faste installasjonar til scener og verkstader. Utstyret frå byggetrinn 1 er femten år gammalt og har oppnådd si levetid eller er utdatert i høve til dagens HMS-krav. Det finst i tillegg bygningsmessige endringar frå byggetrinn 2 som ikkje fungerer tilfredsstillande, noko som gjer drift kostbart og at enkelte verkstader står i fare for å måtte stengast på grunn av HMS-krav.

Som nettobudsjettert verksemd etablerte KHIO i 2012 eit reinvesteringsfond med årlege avsetjingar, for å kunne handtere utskiftingar og ombygging. Investeringsbehovet som er avdekt kjem konsentrert og det kjem til store utgifter innanfor ei kort tidsramme som ikkje vil kunne bli dekt opp av avsetningane aleine. I 2017 vart situasjonen analysert og det vart utarbeidd eit budsjett for investeringsbehov både på kort og lang sikt.

Med bakgrunn i dette har KHIO i budsjettsøknaden for 2019 søkt om midlar utanfor ramma. Det er søkt om 39 millionar over ein periode på to år til fornying av byggetrinn 1 og oppgraderingar av byggetrinn 2.

«This is it» – eit verk av Gardar Eide Einarsson – er kunst utplassert i eit offentlig rom av KORO. Vanlegvis eit lysande landemerke på Grünerløkka der verket står utplassert på taket på Kunsthøgskolen i Oslo. Men når lyset går, må ei stor kran til for å rette opp frå mørke til lys.

VI.

Årsrekneskap 2017

Ledelseskommmentarer til årsregnskapet 2017

Institusjonens formål

Kunsthøgskolen i Oslo er underlagt Kunnskapsdepartementet, og hovedformålet er utdanning, kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning og formidling.

Kunsthøgskolens visjon er å være ledende innen utdanning av skapende og utøvende kunstnere og designere. Kunsthøgskolen skal både være en arena for nytenking og forvaltning av fagtradisjoner, og bidra til fremtidens kunnskaps- og samfunnsutvikling. Internasjonalt samarbeid skal være en forutsetning for kvalitet både i utdanningen og i forskningen.

Bekreftelse

Kunsthøgskolen i Oslo bekrefter at årsregnskapet for 2017 gir et dekkende bilde, og er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, de statlige regnskapsstandardene (SRS), rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra Kunnskapsdepartementet.

Det er ingen vesentlige usikkerhetsmomenter knyttet til regnskapet.

Vurdering av Kunsthøgskolens drift i 2017

Inntekter

Sum driftsinntekter utgjør 352,883 mill. kroner i 2017. Dette er en økning på 1 mill. kroner, eller 0,28 %. Inntekter fra bevilgninger utgjør 349,214 mill. kroner.

Kostnader

Årets driftskostnader utgjør totalt 359,416 mill. kroner. Dette er et positivt avvik på ca. 3 mill. kroner i forhold til budsjetterte kostnader. Driftskostnadene økte med 4,446 mill. kroner (1,25 %) fra 2016 til 2017.

Lønnskostnadene har en økning på 3,1 % fra 2016 til 2017. Andre driftskostnader gikk ned med 1,16 % fra 2016 til 2017.

Kostnadene til avskrivning av varige driftsmidler er på om lag samme nivå som for 2016.

Resultat

Kunsthøgskolen har et negativt driftsresultat på 6,572 mill. kroner. Driftsbudsjettene for faglig virksomhet inkluderer tidligere års avsetninger som gjelder utsatt virksomhet.

Vesentlige avvik mellom periodisert resultatbudsjett og resultatregnskap

Da Kunsthøgskolens inntekter i hovedsak består av inntekt fra bevilgninger, er det ingen vesentlige avvik mellom budsjetterte og regnskapsførte inntekter.

De regnskapsførte lønnskostnadene overstiger budsjettet med 1,722 mill. kroner. Andre driftskostnader har et positivt avvik på 4,635 mill. kroner.

Begge avvikene består av både overskridelser av ordinært driftsbudsjett, samt besparelser og utsatte aktiviteter på avdelingenes budsjetter.

Utviklingen i avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet

Reduksjon i avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet fra 2016 til 2017 utgjør 6,573 mill. kroner. Avsatt andel midler til stipendiater og prosjektprogrammet har gått ned med ca. 2,6 mill. kroner fra 2016 til 2017, og andre avsetninger har gått ned med ca. 3,6 mill. kroner.

Gjennomførte investeringer i perioden og planlagte investeringer i senere perioder

Kunsthøgskolen har i de senere år foretatt avsetning av midler til investeringer for å erstatte og skifte ut maskiner, utstyr og inventar. Per 2017 var det avsatt totalt 11,957 mill. kroner til dette formål.

Balanseført verdi av varige driftsmidler er 50,824 mill. kroner per 31.12.2017.

Det er gjennomført investeringer i 2017 for 5,152 mill. kroner. Dette inkluderer investeringer gjort i henhold til plan for bruk av avsatte midler. Vi regner med at fremtidige investeringer vil holde et tilsvarende nivå i årene som kommer, idet vi planlegger videre utskifting av maskiner, utstyr mv. tilknyttet verkstedene og sceneteknisk virksomhet, ombygging av lokaler og IKT infrastruktur i størrelsesorden 3–5 mill. kroner årlig. Disse investeringene vil i det vesentlige bli finansiert av avsatte midler.

Revisjon

Regnskapet for Kunsthøgskolen i Oslo revideres av Riksrevisjonen.

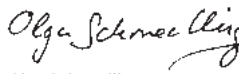
Oslo, 13. mars 2018

Jørn Mortensen
rektor/styreleder

Anne Grete Eriksen
faglig representant

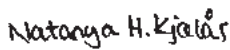
Olga Schmedling
vara for Kirsti Bræin
faglig representant

Karen Disen
faglig representant

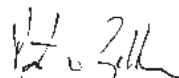
Christian Tivberg
teknisk-administrativ repr.

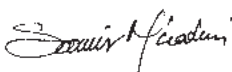
Natanya H. Kjølås
studentrepresentant

Ole Petter Ribe
studentrepresentant

Morten Gjelten
ekstern representant

Samir M'Kadmi
vara for Sigbjørn Apeland
ekstern representant

Karin Hindsbo
ekstern representant
(ikke til stede)

Anna Lindal
ekstern representant
(ikke til stede)

Alle tall i 1000 kroner

Oppstilling av bevilgningsrapportering

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet

Konto	Tekst	Note	31.12.2017	31.12.2016	Endring
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	52 574	64 862	-12 288
628002	Leieboerinnskudd	11	0	0	0
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		0	0	0

Beholdninger rapportert i likvidrapport¹⁾

	Note	Regnskap 31.12.2017
Oppgjørskonto i Norges Bank		
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	64 862
Endringer i perioden (+/-)		-12 288
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	17	52 574
Øvrige bankkonti Norges Bank²⁾		
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17	0
Endringer i perioden (+/-)		0
Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank	17	0

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	334 808
280	Felles enheter	01	Driftsutgifter	0
280	Felles enheter	21	Spesielle driftsutgifter	0
280	Felles enheter	50	Senter for internasjonalisering av utdanning	0
280	Felles enheter	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver	0
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	01	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70	0
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	45	Større utstyrsanskaffelser, kan overføres	0
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	70	Andre overføringer, kan nyttes under post 01	0
Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler				334 808
Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet				0
Sum utbetalinger i alt				334 808

¹⁾ Dersom virksomheten disponerer flere oppgjørskontoer i Norges Bank enn den ordinære driftskontoen, skal også disse beholdningene spesifiseres med inngående saldo, endring i perioden og utgående saldo. Slike beholdninger skal også inngå i oversikten over beholdninger rapportert til kapitalregnskapet. Vesentlige beløp spesifiseres særskilt nedenfor.

²⁾ Oversikten skal omfatte andre konti som virksomheten har i Norges Bank. Som eksempel nevnes gavekonti.

Prinsipp for bevilgningsoppstilling

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen er satt opp i samsvar med prinsippene som gjelder for føring av statsregnskapet. Dette innebærer at opplysningene knyttet til bevilgningsregnskap og kapitalregnskap er satt opp etter kontantprinsippet og gjelder for regnskapsterminen fra 1. januar til 31. desember.

Bevilgningsoppstillingens del I viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III gir en oversikt over utbetalingene som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Alle tall i 1000 kroner

Oppstilling av virksomhetsregnskapet

Resultatregnskap

	Note	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	1	349 214	349 179	RE.1
Inntekt fra gebyrer	1	0	0	RE.2
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	1 718	1 208	RE.3
Salgs- og leieinntekter	1	1 711	1 397	RE.5
Andre driftsinntekter	1	241	100	RE.6
Sum driftsinntekter		352 883	351 883	RE.7
Driftskostnader				
Lønnskostnader	2	172 955	167 758	RE.8
Varekostnader		1 708	0	RE.9
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	4,5	0	0	RE.11
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	8 897	9 308	RE.12
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	0	0	RE.13
Andre driftskostnader	3	175 856	177 904	RE.10
Sum driftskostnader		359 416	354 970	RE.14
Driftsresultat		-6 534	-3 087	RE.15
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	6	16	23	RE.16
Finanskostnader	6	55	45	RE.17
Sum finansinntekter og finanskostnader		-38	-22	RE.18
Resultat av periodens aktiviteter		-6 572	-3 109	RE.21
Avregninger og disponeringer				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	0	RE.22
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 l	6 572	3 109	RE.23
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	0	0	RE.26
Sum avregninger og disponeringer		6 572	3 109	RE.24
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9	0	0	RE.28
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9	0	0	RE.30
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0	RE.31
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	10	0	0	RE.32
Utbetalinger av tilskudd til andre	10	0	0	RE.33
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0	RE.34

Alle tall i 1000 kroner

Balanse

Eiendeler	Note	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
A. Anleggsmidler				
I Immaterielle eiendeler				
Forskning og utvikling	4	0	0	AI.01
Programvare og lignende rettigheter	4	0	0	AI.02
Immaterielle eiendeler under utførelse	4	0	0	AI.02A
Sum immaterielle eiendeler		0	0	AI.1
II Varige driftsmidler				
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	8 423	6 737	AII.01
Maskiner og transportmidler	5	23 601	26 033	AII.02
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	18 800	22 318	AII.03
Anlegg under utførelse	5	0	0	AII.04
Infrastruktureiendeler	5	0	0	AII.06
Sum varige driftsmidler		50 824	55 088	AII.1
III Finansielle anleggsmidler				
Investeringer og aksjer og andeler	11	0	0	AIII.03
Obligasjoner		0	0	AIII.04
Andre fordringer		0	0	AIII.04A
Sum finansielle anleggsmidler		0	0	AIII.1
Sum anleggsmidler		50 824	55 088	AIV.1
B. Omløpsmidler				
I Beholdninger av varer og driftsmateriell				
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	2 110	1 997	BI.1
Sum beholdning av varer og driftsmateriell		2 110	1 997	BI.3
II Fordringer				
Kundefordringer	13	724	260	BII.1
Andre fordringer	14	3 574	2 780	BII.2
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	0	0	BII.3
Sum fordringer		4 298	3 040	BII.4
III Bankinnskudd, kontanter og lignende				
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	52 574	64 862	BIV.1
Andre bankinnskudd	17	0	0	BIV.2
Kontanter og lignende	17	0	0	BIV.3
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		52 574	64 862	BIV.4
Sum omløpsmidler		58 983	69 899	BIV.5
Sum eiendeler		109 807	124 987	BV.1

Alle tall i 1000 kroner

Balanse

Statens kapital og gjeld	Note	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
C. Statens kapital				
I Innskutt virksomhetskapital				
Innskutt virksomhetskapital	8	0	0	CI.01
Opptjent virksomhetskapital	8	0	0	CI.03
Sum virksomhetskapital		0	0	CI.1
II Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)		0	0	CII.01
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	21 789	28 362	CII.02
Sum avregninger		21 789	28 362	CII.1
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler				
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	50 824	55 088	CIII.01
Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler		50 824	55 088	CIII.1
IV Statens finansiering av særskilte tiltak				
Statens finansiering av særskilte tiltak med utsatt inntektsføring	15 III	0	0	CIV.01
Sum statens finansiering av særskilte tiltak		0	0	CIV.1
Sum statens kapital		72 613	83 450	SK.1
D. Gjeld				
I Avsetning for langsiktige forpliktelser				
Avsetninger langsiktige forpliktelser		0	0	DI.01
Sum avsetning for langsiktige forpliktelser		0	0	DI.3
II Annen langsiktig gjeld				
Øvrig langsiktig gjeld		0	0	DII.01
Sum annen langsiktig gjeld		0	0	DII.1
III Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld		2 093	7 468	DIII.1
Skyldig skattetrekk		5 988	6 337	DIII.2
Skyldige offentlige avgifter		5 791	5 847	DIII.3
Avsatte feriepenger		14 165	13 474	DIII.4
Ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15	2 480	-99	DIII.05
Mottatt forskuddsbetaling	16	0	0	DIII.06
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	6 676	8 510	DIII.6
Sum kortsiktig gjeld		37 194	41 538	DIII.7
Sum gjeld		37 194	41 538	DV.1
Sum virksomhetskapital og gjeld		109 807	124 987	SKG.1

Alle tall i 1000 kroner

Kontantstrømoppstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte modell)

	Note	31.12.2017	31.12.2016	Budsjett 2018
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter				
Innbetalinger				
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettobudsjetterte)		334 808	340 479	349 000
innbetalinger av bevilgninger fra andre departementer (nettobudsjetterte)		0	243	0
innbetalinger av skatter, avgifter og gebyrer til statskassen		0	0	0
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		1 353	2 501	350
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser		0	0	0
innbetalinger av tilskudd og overføringer ¹⁾		13 473	-111	400
innbetaling av refusjoner		5 945	4 825	5 000
andre innbetalinger ²⁾		691	1 669	265
Sum innbetalinger		356 270	349 604	355 015
Utbetalinger				
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		178 316	170 752	173 995
utbetalinger for varer og tjenester for videresalg og eget forbruk		185 312	173 565	177 892
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		4	-19	0
utbetalinger og overføringer til andre statsetater		0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter		0	0	0
andre utbetalinger		0	0	0
Sum utbetalinger		363 632	344 298	351 887
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter *		-7 362	5 306	3 128
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)		265	200	0
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		-5 152	-2 362	-100
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)		0	0	0
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)		0	0	0
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)		0	0	0
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)		0	0	0
innbetalinger av utbytte (+)		0	0	0
innbetalinger av renter (+)		16	23	0
utbetalinger av renter (-)		-55	-45	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-4 926	-2 185	-100
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
innbetalinger av virksomhetskaper		0	0	0
tilbakebetalinger av virksomhetskaper (-)		0	0	0
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)		0	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0	0
Kontantstrømmer knyttet til overføringer ³⁾				
innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre (+)		0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0	0
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer		0	0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		0	0	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		-12 288	3 121	3 028
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		64 862	61 741	52 574
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		52 574	64 862	55 602

* Avstemming	Note	31.12.2017	31.12.2016
resultat av periodens aktiviteter		-6 572	-3 109
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	15	6 572	3 109
avregning av resultat av bidragsfinansiert aktivitet	15		
bokført verdi avhendede anleggsmidler		519	1 103
ordinære avskrivninger		8 897	9 308
nedskrivning av anleggsmidler		0	0
netto avregninger		-6 572	-3 109
inntekt fra bevilgning (gjelder vanligvis bruttobudsjetterte virksomheter)			
arbeidsgiveravgift/gruppeliv ført på kap 5700/5309			
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		-5 152	-2 362
resultatandel i datterselskap			
resultatandel tilknyttet selskap			
endring i ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler		-4 264	-8 049
endring i varelager		-114	0
endring i kundefordringer		-464	916
endring i ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag		2 579	-985
endring i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger		0	0
endring i leverandørgjeld		-5 375	2 527
effekt av valutakursendringer		0	0
inntekter til pensjoner (kalkulatoriske)			
pensjonskostnader (kalkulatoriske)			
poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter		4 926	2 185
korrigerer av avsetning for feriepenger når ansatte går over i annen statsstilling		-1	-0
endring i andre tidsavgrensningsposter		-2 341	3 773
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		-7 362	5 306

¹⁾ Regnskapslinjen gjelder tilskudd og overføringer som er en del av driftsinntektene til institusjonen og som kommer fra statlige etater eller virksomheter som skal behandles tilsvarende.

²⁾ Regnskapslinjen gjelder innbetalinger som er en del av driftsinntektene og som etter sin art ikke skal føres på de øvrige linjene i avsnittet.

³⁾ Avsnittet omfatter innbetalinger fra statskassen som gjelder tilskuddsforvaltning (bevilgninger over 70-poster) og utbetalinger til tilskuddsmottakere.

Prinsippnote årsregnskapet til virksomhetsregnskapet

Generelle regnskapsprinsipper

Regnskapet er og avlagt i samsvar med de Statlige Regnskapsstandardene (SRS) og etter de nærmere retningslinjene som er fastsatt for forvaltningsorganer med fullmakt til bruttoføring utenfor statsregnskapet i Bestemmelser om økonomistyringen i staten av 12. desember 2003 med endringer, senest 5. november 2015. Regnskapet er avlagt i henhold til punkt 3.4 i Bestemmelser om økonomistyringen i staten og retningslinjene i punkt 6 i Finansdepartementets rundskriv R-115 med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren. Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

Anvendte inntekter regnskapsprinsipper

Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10 og sammenstilt med de tilsvarende kostnadene (motsatt sammenstilling). Ordinære driftsbevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og tilskudd til ordinær drift fra andre departement er med mindre annet ikke er særskilt angitt, å anse som opptjent på balansedagen. Dette innebærer at slike bevilgninger og tilskudd fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer er presentert i regnskapet i den perioden midlene er bevilget. Bevilgninger og tilskudd til ordinær drift som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt C II Avregninger i del C SStatens kapital i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for andre statlige bevilgninger og tilskudd til ordinære driftsoppgaver som gjelder vedkommende

regnskapsperiode og som ikke er benyttet på balansedagen. Bevilgninger som gjelder særskilte tiltak og som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og presentert i avsnitt C IV i balanseoppstillingen. Dette gjelder også bevilgningsfinansiert aktivitet hvor det er dokumentert at midlene av bevilgende myndighet er forutsatt benyttet i senere terminer. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsførte bidrag i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Inntekter som forutsetter en motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Aksjer og andre finansielle eiendeler Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til historisk anskaffelseskost på transaksjonstidspunktet. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i *Innskutt virksomhetskapital*. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i *Opptjent virksomhetskapital*. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Når verdifallet ikke er forventet å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Varige driftsmidler Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varig driftsmidler balanseføres med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av *forpliktelse* knyttet til anleggsmiddelet på realisasjonstidspunktet er vist som *Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler* i note 1.

For eiendeler som inngår i åpningsbalansen er bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi lagt til grunn for verdifastsettelsen, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler. Ved fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen. For tomter, bygninger, infrastruktur er gjenanskaffelsesverdien dels basert på estimater utarbeidet og dokumentert av virksomheten selv, og dels på kvalitetssikring fra og verdivurderinger utarbeidet av uavhengige tekniske miljøer. Verdi knyttet til nasjonaleiendom og kulturminner, samt kunst og bøker er i utgangspunktet ikke inkludert i åpningsbalansen. Slike eiendeler er inkludert i den grad det foreligger en reell bruksverdi for virksomheten. Finansieringen av varige driftsmidler, som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidler som finansieringen dekker.

For omløpsmidler, kortsiktig gjeld samt eventuelle øvrige forpliktelser som inkluderes i åpningsbalansen, er virkelig verdi benyttet som grunnlag for verdifastsettelsen.

Immaterielle eiendeler	<p>Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost <i>Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler</i>.</p> <p>Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.</p>
Varebeholdninger	<p>Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskrivning for påregnelig ukurans.</p>
Fordringer	<p>Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en spesifisert avsetning for å dekke antatt tap.</p>
Internhandel	<p>Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.</p>
Pensjoner	<p>De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.</p>
Valuta	<p>Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.</p>
Virksomhetskapskapital	<p>Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapskapital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapskapital ved enhetene.</p>
Kontantstrøm	<p>Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den <i>direkte</i> metode tilpasset statlige virksomheter.</p>
Kontoplan	<p>Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.</p>
Selvassurandørprinsipp	<p>Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.</p>
Statens konsernkontoordning	<p>Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd/utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linjen Andre bankinnskudd i avsnitt IV i balanseoppstillingen.</p>

Notene er ikke forløpende nummerert, men har lik nummerering som i økonomirapporteringen til DBH. Vi henviser til publisert rapportering.

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

Alle tall i 1000 kroner

	31.12.2017	31.12.2016	Budsjett 2018
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet			
Overført bevilgning fra foregående år (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet *	334 808	330 037	348 938
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning/driftstilskudd	-5 152	-2 362	-5 000
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	8 897	9 308	8 800
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler	519	1 103	0
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0	0
- periodens tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet*	9 973	10 442	6 000
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	349 045	348 528	358 738
* Vesentlige tildelinger skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.			
Tilskudd og overføringer fra andre departement			
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement *	169	651	0
- brutto benyttet til investeringsformål/ varige driftsmidler av periodens bevilgning/ driftstilskudd (-)	0	0	0
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0
- tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	169	651	0
* Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.			
Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	349 214	349 179	358 738
Gebyrer og lisenser^{1) 2)}			
Gebyrer	0	0	0
Lisenser	0	0	0
Sum gebyrer og lisenser (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0
Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾			
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	5	-9	400
+ periodens tilskudd fra andre statlige etater via andre virksomheter	0	0	0
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	5	-9	400
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	0	0	0
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd fra NFR	0	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige etater (spesifiseres) ²⁾	0	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	5	-9	400

¹⁾Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

²⁾Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje N1.30 skal omfatte tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet ¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	0	0	0
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra RFF til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	905	678	500
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	44	101	100
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	36	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	6	0	5
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere til andre virksomheter (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	955	815	605
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	0	0	0
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	758	402	800
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	758	402	800
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere ²⁾	0	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	1 713	1 216	1 405

¹⁾Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredsstillere kravene i rundskriv F-07-13.

²⁾Gjelder tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i F-07/2013.

Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger *

Mottatte gaver/gaveforsterkninger i perioden	0	0	0
- ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger (-)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra mottatte gaver/gaveforsterkninger (+)	0	0	0
Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger	0	0	0

* Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.

Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	1 718	1 208	1 805
---	--------------	--------------	--------------

* Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell øremerking av midlene.

Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter, jf. også note 9.

Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter**Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet ¹⁾**

Statlige etater	0	0	0
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0
Organisasjoner og stiftelser	0	0	0
Næringsliv/privat	0	0	0
Andre	0	0	0
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	0	0	0

¹⁾ Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Andre salgs- og leieinntekter

Andre salgs- og leieinntekter 1	1 339	1 150	1 300
Andre salgs- og leieinntekter 2	371	247	350
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	1 711	1 397	1 650

Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	1 711	1 397	1 650
---	--------------	--------------	--------------

Andre driftsinntekter

Gaver som skal inntektsføres	0	0	0
Øvrige andre inntekter 1	191	100	150
Øvrige andre inntekter 2	0	0	0
Øvrige andre inntekter*	0	0	0
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	191	100	150

Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv. ¹⁾

Salg av eiendom	0	0	0
Salg av maskiner, utstyr mv	50	0	0
Salg av andre driftsmidler	0	0	0
Sum gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	50	0	0

¹⁾ Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen.

²⁾ Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkrevingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkrevingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.

Sum driftsinntekter	352 883	351 883	362 343
----------------------------	----------------	----------------	----------------

Note 2 Lønn og sosiale kostnader

Alle tall i 1000 kroner

Del I	31.12.2017	31.12.2016
Lønninger	126 217	120 510
Feriepenger	15 255	14 722
Arbeidsgiveravgift	21 108	20 494
Pensjonskostnader ¹⁾	14 447	14 643
Sykepenger og andre refusjoner	-6 117	-5 491
Andre ytelser	2 045	2 881
Sum lønnskostnader	172 955	167 758
Antall årsverk:	199	199

¹⁾ Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet). Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for

regnskapsåret. Premiesats til Statens pensjonskasse er 11,5 prosent for 2017. Premiesatsen for 2016 var 12,3 prosent.

Del II	Lønn	Andre godtgjørelser
Tall oppgitt i hele kroner		
Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt) *	1 001 323	5 642
Ekstern styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)		
Administrerende direktør	1 088 867	2 723
Godtgjørelse til styremedlemmer **	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte
Styremedlemmer fra egen institusjon	240 000	10 000 / 7 000
Eksterne styremedlemmer	240 000	10 000 / 7 000
Styremedlemmer valgt av studentene	74 000	0
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon	0	10 000 / 7 000
Varamedlemmer for eksterne styremedlemmer	0	10 000 / 7 000
Varamedlemmer for studentrepresentanter	0	345 x 2 pr. time

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner i samsvar med faktiske utbetalinger for regnskapsåret 2017.

For styremedlemmer som har fast godtgjørelse, oppgis godtgjørelsen for regnskapsåret 2017. Når det gis godtgjørelse pr. møte, oppgis satsen pr. møte.

* Rektor er styrets leder, og styrevervet honoreres ikke utover lønnen oppgitt under Lønn og godtgjørelser til ledende personer.

** Styremedlemmene (eksterne og interne) godtgjøres med en kombinasjon av fast godtgjørelse og godtgjørelse per møte ihht. brev fra KD 8.12.2016. Styremedlemmer valgt av studentene lønnes kun med fast godtgjørelse. Vara til studentrepresentanter lønnes etter antall timer.

Note 3 Andre driftskostnader

Alle tall i 1000 kroner

	31.12.2017	31.12.2016
Husleie	128 384	126 532
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	12
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	1 230	2 148
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	10 873	11 209
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	1 313	1 503
Mindre utstysanskaffelser	5 450	7 166
Tap ved avgang anleggsmidler	304	903
Leie av maskiner, inventar og lignende	2 647	2 422
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	12 754	12 002
Reiser og diett	5 668	6 125
Øvrige driftskostnader ¹⁾	7 233	7 882
Sum andre driftskostnader	175 856	177 904

¹⁾ Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Note 5 Varige driftsmidler

Alle tall i 1000 kroner

	Drifts- bygninger	Maskiner, transportmidler	Annet inventar og utstyr	SUM
Anskaffelseskost 31.12.2016	7 946	44 734	95 163	147 843
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2017 - eksternt finansiert (+)	0	0	0	0
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2017 - internt finansiert (+)	0	0	0	0
+ andre tilganger pr. 31.12.2017 (+)	2 178	871	2 104	5 152
- Avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2017 (-)	0	-1 084	0	-1 084
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2017	10 123	44 521	97 267	151 911
- Akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0		0	0
- Nedskrivninger pr. 31.12.2017 (-)	0	0	0	0
- Akkumulerte avskrivninger 31.12.2017 (-)	-1 208	-18 702	-72 845	-92 755
- Ordinære avskrivninger pr. 31.12.2017 (-)	-492	-2 784	-5 622	-8 897
+ Akkumulerte avskrivninger avgang pr. 31.12.2017 (+)	0	566	0	566
Balanseført verdi 31.12.2017	8 423	23 601	18 800	50 824
Avskrivningssatser (levetider)	10-60 år dekomponert lineært	3-15 år lineært	3-15 år lineært	
Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:				
Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	265	0	265
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler (-)	0	-519	0	-519
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	-254	0	-254

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler".

Universiteter og høyskoler som kostnadsfører anskaffelser og påkostninger, skal oppgi anskaffelser av andre varige driftsmidler som har en kostpris større enn kr. 30.000 (dersom dette avviker fra benyttet sats, skal faktisk sats oppgis) og økonomisk levetid over 3 år.

Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger skal kostnadsføres som andre driftskostnader.

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

Alle tall i 1000 kroner

	31.12.2017	31.12.2016
Finansinntekter		
Renteinntekter	1	2
Agio gevinst	16	21
Oppskrivning av aksjer	0	0
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum finansinntekter	16	23
Finanskostnader		
Rentekostnad	8	26
Nedskrivning av aksjer	0	0
Agio tap	47	19
Annen finanskostnad	0	0
Sum finanskostnader	55	45
Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..		
Mottatt utbytte fra selskap XX	0	0
Mottatt utbytte fra selskap YY	0	0
Mottatt utbytte fra selskap ZZ	0	0
Mottatt utbytte fra andre selskap ¹⁾	0	0
Sum mottatt utbytte	0	0

¹⁾Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.

Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital:

	31.12.2017	31.12.2016	Gjennomsnitt i perioden
Balanseført verdi immaterielle eiendeler	0	0	0
Balanseført verdi varige driftsmidler	50 824	55 088	52 956
Sum	50 824	55 088	52 956
Antall måneder på rapporteringstidspunktet: (må fylles ut)			12
Fastsatt rente for år 2017:			52 956 0,81 %
Beregnet rentekostnad på investert kapital ²⁾:			429

Beregning av rentekostnader på den kapitalen som er investert i virksomheten vises her i henhold til "Utkast til veiledningsnotat om renter på kapital"

²⁾Gjelder bare institusjoner som balansefører anleggsmidler. Beregnet rentekostnad på investert kapital skal kun gis som noteopplysning. Den beregnede rentekostnaden skal ikke regnskapsføres.

Note 12 Beholdninger av varer og driftsmateriell

Alle tall i 1000 kroner

	31.12.2017	31.12.2016
Anskaffelseskost		
Beholdninger anskaffet til internt bruk i virksomheten	0	0
Beholdninger beregnet på videresalg *)	2 110	1 997
Sum anskaffelseskost	2 110	1 997
Ukurans		
Ukurans i beholdninger til internt bruk i virksomheten (-)	0	0
Ukurans i beholdninger beregnet på videresalg (-)	0	0
Sum ukurans	0	0
Sum varebeholdninger	2 110	1 997

Dersom virksomheten har foretatt forskuddsbetalinger til leverandører skal det opplyses om forskuddsbetalt beløp. Det er bare forskudd til leverandører som leverer varer eller tjenester som er en direkte del av varekretsløpet eller tjenesteproduksjonen, som skal rapporteres i denne noten.

Forskudd til andre leverandører skal rapporteres som andre fordringer, (For eksempel: husleie, strøm og tidsskrifter).

*) Endring i 31.12.2016 tall skyldes prinsippendring. Kr 1 996 633 beholdning varelager ble avsatt i IB 2017 etter SRS 3

Note 13 Kundefordringer

Alle tall i 1000 kroner

	31.12.2017	31.12.2016
Kundefordringer til pålydende	914	507
Avsatt til latent tap (-)	-190	-247
Sum kundefordringer	724	260

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

Alle tall i 1000 kroner

	31.12.2017	31.12.2016
Fordringer		
Forskuddsbetalt lønn	145	138
Reiseforskudd	27	55
Personallån	89	180
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddsbetalte kostnader **	1 600	885
Andre fordringer	1 713	1 522
Fordring på datterselskap mv. ¹⁾	0	0
Sum	3 574	2 780

¹⁾ gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

** Posten gjelder hovedsakelig kostnader periodisert via Basware.

Note 15

Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter)

Alle tall i 1000 kroner

Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres på egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Del I: Inntektsførte bevilgninger	Avsetning pr. 31.12.2017	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2016	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
Utsatt virksomhet				
KUF (FoU) - basisbevilgning	2 431		2 791	-360
Prosjektmidler/stipendiater KD	5 249		7 844	-2 594
SUM utsatt virksomhet ¹⁾	7 681	0	10 635	-2 954
Strategiske formål				
SUM strategiske formål ¹⁾	0	0	0	0
Større investeringer				
SUM større investeringer ¹⁾	0	0	0	0
Andre avsetninger				
Mindreforbruk basisbevilgning KD ordinær drift - Avsetning til reinvesteringer	7 638		15 624	-7 986
Mindreforbruk basisbevilgning KD ordinær drift - Styrets reserve	2 204		364	1 839
Merforbruk (mindreforbruk i 2014) basisbevilgning KD ordinær drift - Fellesnivå + husleie	406		-6 526	6 932
Mindreforbruk basisbevilgning KD ordinær drift - Avdeling Dans	149		2 235	-2 085
Merforbruk basisbevilgning KD ordinær drift - Avdeling Opera	-325		365	-689
Mindreforbruk basisbevilgning KD ordinær drift - Avdeling Teater	397		1 016	-619
Mindreforbruk basisbevilgning KD ordinær drift - Avdeling Design	1 008		1 669	-660
Mindreforbruk basisbevilgning KD ordinær drift - Avdeling Kunstakademiet	1 127		903	224
Mindreforbruk basisbevilgning KD ordinær drift - Avdeling Kunst og Håndverk	808		1 378	-570
Avsetninger SRS og statsinterne f.p.	617		780	-164
Ovf av statsinterne ferieforpliktelser	0		-164	164
SUM andre avsetninger ¹⁾	14 029	0	17 644	-3 615
Sum Kunnskapsdepartementet	21 710	0	28 278	-6 569
Andre departementer				
Utsatt virksomhet	0		0	0
Strategiske formål	0		0	0
Større investeringer	0		0	0
Andre avsetninger	0		0	0
Sum andre departementer	0	0	0	0
Sum avsatt andel av bevilgningsfinansiert aktivitet	21 710	0	28 278	-6 569

Inntektsførte bidrag:**Andre statlige etater**

08253 VOX	80		83	-3
Utsatt virksomhet	80		83	-3
Strategiske formål	0		0	0
Større investeringer	0		0	0
Andre avsetninger	0		0	0
Sum andre statlige etater	80	0	83	-3

Norges forskningsråd

Utsatt virksomhet	0		0	0
Strategiske formål	0		0	0
Større investeringer	0		0	0
Andre avsetninger	0		0	0
Sum Norges forskningsråd	0	0	0	0

Regionale forskningsfond

Utsatt virksomhet	0		0	0
Strategiske formål	0		0	0
Større investeringer	0		0	0
Andre avsetninger	0		0	0
Sum regionale forskningsfond	0	0	0	0

Andre bidragsytere*

Utsatt virksomhet	0		0	0
Strategiske formål	0		0	0
Større investeringer	0		0	0
Andre avsetninger	0		0	0
Sum andre bidragsytere	0	0	0	0

Direkte posterte statsinterne feriepengeforpliktelser -
inkl. arbeidsgiveravgift (underkonto 2168)

	-1		0	-1
Sum avsatt andel av tilskudd til statlig og bidragsfinansiert aktivitet	21 789	0	28 362	-6 573

Korreksjon for feriepengeforpliktelser

Tilført fra annen opptjent virksomhetskaptal, se note 8

Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet **-6 572**

Del II: Ikke inntektsførte ordinære bevilgninger, tilskudd, bidrag og gaver:⁽⁴⁾

	Avsetning pr. 31.12.2017	Avsetning pr. 31.12.2016	Endring i perioden
--	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------

Kunnskapsdepartementet

Stipendiat og prosjektprogram 2018/2019/2020	2 703	0	2 703
Tiltak/oppgave/formål*	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	2 703	0	2 703

Andre departementer

08703 Tilskudd fra UD: Ramallah IAAP: 2017 - 2018	98	0	98
08701 Tilskudd fra UD: Ramallah konsolidering IAAP Videreføring - start 2014	0	-93	93
08702 Tilskudd fra UD: Ramallah IAAP - reservekonto utgifter 2013	0	83	-83
Tiltak/oppgave/formål*	0	0	0
Sum andre departementer	98	-10	108

Andre statlige etater (unntatt NFR)

8081 Kompetanseutvikling (Difi)	496	0	496
8550 Artikkel Valuing Norwegian Wool	26	33	-7
8100, 8101 Kompetanse for mangfold	-15	2	-17
08401 Oslo International Acting Festival	0	-43	43
Tiltak/oppgave/formål*	0	0	0
Sum andre statlige etater	506	-9	515

Norges forskningsråd			
Tiltak/oppgave/formål*	0	0	0
Sum Norges forskningsråd	0	0	0
Regionale forskningsfond			
Tiltak/oppgave/formål ⁶⁾	0	0	0
Sum regionale forskningsfond	0	0	0
Andre bidragsytere¹⁾			
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0
Organisasjoner og stiftelser	0	0	0
08008 BKH - stipend	17	8	9
08850 Artist in residence	0	-1	1
Næringsliv og private bidragsytere	0	0	0
Øvrige andre bidragsytere	0	0	0
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	0	0	0
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	0	0	0
08403 EU Collective Plays	-844	-86	-758
Sum andre bidrag¹⁾	-827	-80	-747
Andre tilskudd og overføringer ²⁾	0	0	0
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	-827	-80	-747
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	2 480	-99	2 579
Gaver og gaveforsterkninger			
Tiltak/oppgave/formål/giver ⁵⁾	0	0	0
Sum gaver og gaveforsterkninger	0	0	0
Sum ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver mv	2 480	-99	2 579
Del III: Ikke inntektsførte bevilgninger til særskilte tiltak⁷⁾ med utsatt inntektsføring	Forpliktelse pr. 31.12.2017	Forpliktelse pr. 31.12.2016	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet			
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0
Andre departementer			
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0
Sum andre departementer	0	0	0
Sum ikke inntektsførte bevilgninger til særskilte tiltak	0	0	0

¹⁾ Skal bare omfatte prosjekter som tilfredsstillter kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13.

²⁾ Gjelder bidrag, tilskudd og overføringer som ikke tilfredsstillter kravene i rundskriv F-07/13.

³⁾ I avsnittet "Andre bidragsytere" skal vesentlige poster spesifiseres etter bidragsyter i kategoriene "Utsatt virksomhet", "strategiske formål", "Større investeringer" og eventuelt "Andre avsetninger", jf. oppstillingen i avsnittet for NFR.

⁴⁾ Avsnittet "Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver" i del II skal presentere ikke inntektsførte tilskudd, overføringer samt bidrag og gaver fra statlige etater og andre bidragsytere. Ikke inntektsførte bevilgninger skal spesifiseres i notens del III.

⁵⁾ og ⁶⁾ Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

⁷⁾ Del III gjelder spesielle bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og bevilgninger fra andre departementer som skal behandles tilsvarende. Større bevilgningsfinansierte tiltak med utsatt inntektsføring og bevilgningsfinansierte tiltak hvor det kan dokumenteres at midlene er forutsatt brukt i påfølgende termin eller senere fra bevilgende myndighets side, skal spesifiseres i denne delen. Denne delen skal også brukes til periodiseringer i delårsregnskapene. Periodiseringer bør ved behov angis på egen linje.

Generelle merknader: I avsnittet "Inntektsførte bevilgninger og bidrag" skal de prioriterte oppgavene grupperes i kategorier som vist under den delen av noten som spesifiserer avsetningene under Kunnskapsdepartementet. Avsnittene gjelder tiltak som skal dekkes av den løpende driftsbevilgningen. I avsnittet "Utsatt virksomhet" skal institusjonene føre opp tildelinger til planlagt virksomhet som ikke ble gjennomført i perioden. I avsnittet "Strategiske formål" skal institusjonene føre opp avsetninger til tiltak som i henhold til institusjonens strategiske plan eller annet planverk er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom bevilgninger i de terminer tiltakene planlegges gjennomført. I avsnittet "Større investeringer" skal institusjonene føre opp avsetninger til investeringer med dekning over den løpende driftsbevilgningen som er forutsatt gjennomført

i senere perioder og som ikke er dekket gjennom bevilgninger i de terminer investeringene er planlagt gjennomført. I avsnittet "Andre avsetninger" skal institusjonene føre opp avsetninger uten spesifisert formål eller formål som ikke hører inn under de tre kategoriene som er omtalt ovenfor.

I notens del II er linjene som gjelder ikke inntektsførte bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og bevilgninger fra andre departementer som skal behandles tilsvarende, flyttet til notens del III. Større bevilgningsfinansierte tiltak med utsatt inntektsføring og bevilgningsfinansierte prosjekter hvor det kan dokumenteres at midlene er forutsatt brukt i påfølgende termin eller senere fra bevilgende myndighets side, skal etter dette spesifiseres i notens del III.

Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende ²⁾

Alle tall i 1000 kroner

	31.12.2017	31.12.2016
Innskudd på oppgjørskonto i statens konsernkontosystem ³⁾	52 574	64 862
Øvrige bankkonti i Norges Bank ^{1) 3)}	0	0
Øvrige bankkonti utenom Norges Bank ¹⁾	0	0
Håndkasser og andre kontantbeholdninger ¹⁾	0	0
Sum bankinnskudd og kontanter	52 574	64 862

¹⁾ Vesentlige beholdninger skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

²⁾ Bankinnskudd og andre beholdninger skal oppgis i tusen kroner med tre desimaler.

³⁾ Skal samsvare med kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank.

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

Alle tall i 1000 kroner

	31.12.2017	31.12.2016
Skyldig lønn *)	3 254	2 741
Skyldige reiseutgifter	147	258
Annen gjeld til ansatte	0	0
Påløpte kostnader	2 034	3 930
Midler som skal videreformidles til andre ¹⁾	0	0
Annen kortsiktig gjeld	1 242	1 581
Gjeld til datterselskap m.v ²⁾	0	0
Sum	6 676	8 510

¹⁾ Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

²⁾ Gjelder midler som skal videreformidles til andre samarbeidspartnere i neste termin. Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Se også note 20 om spesifisering av midler som er videreformidlet.

*) Endring i 31.12.2016 tall skyldes prinsippendring. Kr 1 216 430 avsetning restferiedager ble avsatt i IB 2017 etter SRS 3

Note 30 EU-finansierte prosjekter

Alle tall i 1000 kroner

Prosjektnavn (tittel)	Prosjektets kortnavn (hos EU)	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsoneprogram til FP7	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	Sum	Koordinatorrolle (ja/nei)
EU Collective Plays! (Kreativt Europa)	ECOPLAY				0	0	nei
Prosjekt 2						0	ja/nei
Prosjekt 3						0	ja/nei
Osv						0	ja/nei
Sum		0	0	0	0	0	

Forklaring:

Tabellen omfatter de tiltak/prosjekter ved institusjonen som finansieres av EU og som er utbetalt i regnskapsperioden. Prosjekter som er EU-finansiert, størrelsen på finansieringen (utbetalingen) og navnet og kortnavnet på prosjektene skal rapporteres. Det skal skilles mellom prosjekter som finansieres via Horisont 2020, EUs rammeprogram for forskning (FP7 og eventuelt FP6) og andre EU-finansierte prosjekter.

Tilskudd fra EUs randsoneprogram til FP7 skal oppgis særskilt. Institusjoner som har koordinatorrolle i EU-finansierte prosjekter, skal opplyse om dette. Det vises til departementets brev av 16. desember 2011 som inneholder en oversikt over aktuelle randsoneprogrammer til FP7.

Note 31 Resultat - Budsjettoppfølgingsrapport

Alle tall i 1000 kroner

	Budsjett pr: 31.12.2017	Regnskap pr: 31.12.2017	Avvik budsjett /regnskap 31.12.2017	Regnskap pr: 31.12.2016
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	349 214	349 214	0	349 179
Inntekt fra gebyrer	0	0	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1 750	1 718	32	1 208
Salgs- og leieinntekter	1 700	1 711	-11	1 397
Andre driftsinntekter	240	241	-1	100
Sum driftsinntekter	352 904	352 883	21	351 883
Driftskostnader				
Lønn og sosiale kostnader	171 233	172 955	-1 722	167 758
Varekostnader	1 750	1 708	42	0
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	0	0	0	0
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	8 897	8 897	-0	9 308
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	0	0	0
Andre driftskostnader	180 491	175 856	4 635	177 904
Sum driftskostnader	362 370	359 416	2 954	354 970
Driftsresultat	-9 466	-6 534	-2 933	-3 087

Finansinntekter og finanskostnader

Finansinntekter	0	16	-16	23
Finanskostnader	0	55	-55	45
Sum finansinntekter og finanskostnader	0	-38	38	-22

Resultat av periodens aktiviteter	-9 466	-6 572	-2 895	-3 109
--	---------------	---------------	---------------	---------------

Avregninger

Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	0	0	0	0
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	9 466	6 572	2 895	3 109
Tilført annen opptjent virksomhetskapi tal	0	0	0	0
Sum avregninger	9 466	6 572	2 895	3 109

Periodens resultat	0	0	0	0
---------------------------	----------	----------	----------	----------

Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten

Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0	0	0
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	0	0	0	0
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0	0	0

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	0	0	0	0
Utbetalinger av tilskudd til andre	0	0	0	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0	0	0

Note 32**Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet**

Alle tall i 1000 kroner

Indikator			31.12.2017	31.12.2016
Tilskudd fra EU			758	402
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	0	0		
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	0	0		
Sum tilskudd fra NFR og RFF			0	0
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)				
- diverse bidragsinntekter	955	815		
- tilskudd fra statlige etater	5	-9		
- oppdragsinntekter	0	0		
Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet			960	806

VII.

Appendiks

The page features a black background with several large, tilted, semi-transparent colored bars. From left to right, there is a red bar at the bottom left, a green bar above it, a cyan bar to the right of the green one, a dark blue bar below the cyan one, and a purple bar at the top right. The word 'Appendiks' is centered in white text at the top.

Avgang 2017

179 avgangsstudentar frå bachelor- og masterstudia presenterte framtidens kunst og design gjennom 43 framsyningar og utstillingar i fire hektiske vårmånader før avsluttande eksamen og utdeling av vitnemål. Avgang 2017 var svært godt besøkt av eit publikum, talentspeidarar, bransjefolk og leiarar ved kunstinstitusjonane, som alle er nysgjerrig på kva som rører seg på den unge scenen for samtidskunst.

Biletkavalkade frå Teaterhøgskolen sine avgangsstudentar på masterstudia (regi, scenetekst og skodespel) og bachelorstudiet i skodespelarfag, med til saman 15 avgangsproduksjonar våren 2017. Ein registudent hadde premiera si på Teater Ibsen hausten 2017.

PLUTSELIG RULLESTOL

30. mars kl. 19
31. mars kl. 19
01. april kl. 15

Scene 2
KHIO

Gratisbilletter:
event.khio.no

A woman with long brown hair, wearing a white, long-sleeved dress with a high collar, is standing on a stage. The background is a plain, light-colored wall.

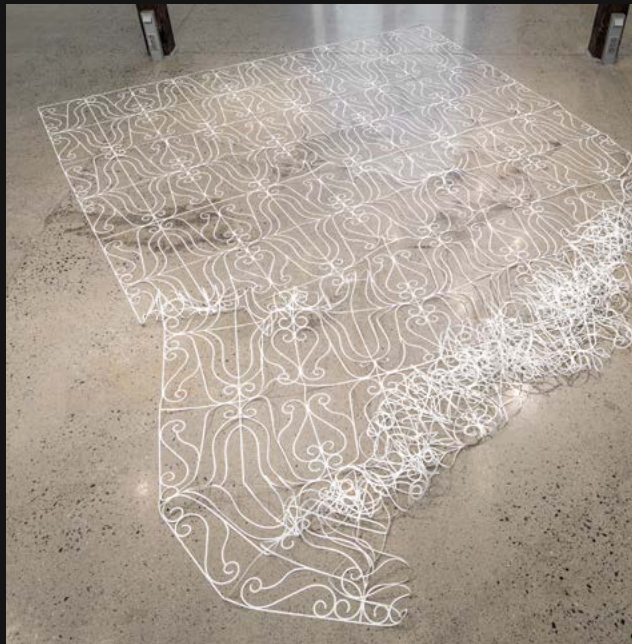

Biletkavalkade frå Kunst og handverk sine avgangsutstillingar med verka til 25 studentar ved bachelorstudiet i medium- og materialbasert kunst og 17 masterstudentar i medium- og materialbasert kunst og kunst og offentlige rom.

Biletkavalkade frå Kunstakademiet sine avgangsutstillingar med verka til 20 bachelorstudentar og 19 masterstudentar i biletkunst. Bachelorstudentane brukte høgskolen sine gallerirom. Masterstudentane heldt utstilling i Kunstneres Hus.

Biletkavalkade med verk av 21 masterstudentar og 30 bachelorstudentar ved avdeling design. Bachelorstudentane er delt i spesialiseringane interiørarkitektur og møbeldesign, grafisk design og illustrasjon og kles- og kostymedesign. Både master og bachelorstudentane brukte høgskolens gallerirom og vrirleareal.

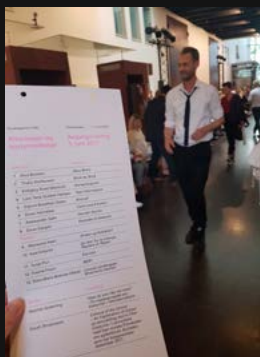

Biletkavalkade frå avgangsvisninga til bachelor- og masterstudentane i kles- og kostymedesign. Dette er ei svært populær hending og berre for inviterte gjestar. Nokre heldige får likevel sleppe inn utan invitasjon om dei har tolmod til å stå i kø heilt til slutt.

Biletkavalkade frå Balletthøgskolen sine avgangsstudentar i jazzdans, samtidsdans og klassisk ballett. Med masterstudia i dans og koreografi var det til saman 11 avgangsproduksjonar våren 2017.

Biletkavalkade frå Operahøgskolen sine studentar på masterstudiet med avgangsframsyning på Den Norske Opera & Ballett, scene 2 med «Don Giovanni» av Mozart, med kor frå Norges musikkhøgskole og orkester med musikarar frå Ensemble Allegria og Stabsmusikken. Avgangsstudent på master i kles- og kostymedesign laga kostyma.

Frå Operahøgskolen si framsyning av «Askepott» av Mazinet, avgang for bachelor- og årsstudentane på Kunsthøgskolens hovudscene. Kostyma er laga av avgangsstudent på kles- og kostymedesign.

Slik er det å studere på Kunsthøgskolen i Oslo

Skolens fem hundre studentar har like mange ulike historier om korleis det er å være del av skolen. Her er seks av dei.

What it's like to study at the Oslo National Academy of the Arts

The Academy's five hundred students have just as many different stories about what it's like to be a part of the Academy. Here we present six of them.

Å studere på KHiO:

Balletthøgskolen

Namn: Sindre Berntsen
 Alder: 18
 Studium: Bachelor i klassisk ballett

Kvifor valde du KHiO?

For det første var ikkje foreldra mine klare for å sende meg ut, men så var også KHiO ein av dei beste skolane, så det hadde nok vore førstevallet uansett. Her får ein masse mengdetrening, og lærarane er veldig gode! Dessutan får eg studie-spesialisering samtidig. Eg var ganske ung, berre 15 år, da eg flytta frå Bergen for å studere her, så det første året budde eg hos onkelen og tanta mi i Oppegård. Det var ein fin start, å få bu hos familie. Seinare flytta eg inn på ein studenthybel, og no bur eg i leilegheit.

Studying at the Oslo National Academy of the Arts:

The Academy of Dance

Name: Sindre Berntsen
 Age: 18
 Programme: Bachelor in classical ballet

Why did you choose the Oslo National Academy of the Arts?

Well, first of all, my parents weren't really ready to let me go out into the world, but on the other hand the Academy was one of the top schools, so it probably would have been my first choice in any case. You get plenty of practice sessions here, and the teachers are fabulous! At the same time the programme also qualified me for other higher education. I was pretty young, only 15, when I moved from Bergen to study here, so the first year I lived with my uncle and aunt in Oppegård [outside of Oslo]. It was a good start, being able to live with family members. Later on I moved into a hall of residence, and now I live in a flat.

Kva forventningar hadde du da du starta?

Eg såg for meg mykje hardare og meir seriøs trening enn eg var van med, og eg fekk jo rett, eg fekk nesten sjokk då eg såg dagsplanen første gong! Det er lange, intense dagar med mykje trening, men med så god oppfølging og merksemd. Ein blir aldri oversett, uansett om ein er den beste i klassen eller ikkje.

Kva er det mest positive med KHiO?

Klassisk ballett er veldig isolert frå andre linjer. Vi held oss stort sett i studioa i sjuande høgda, men det er veldig godt miljø på linja. Alle er gode med kvarandre, alle er snille og vil kvarandre vel. Studiet er godt lagt opp og ein kan virkelig snakke med læraren eller andre leiarar om det er noko ein ikkje er nøgd med. Og så er det veldig bra kantine, da.

Kven på KHiO har vore viktigast for deg i studietida?

På klassisk har ein éin lærar kvart år, og det er ho eller han som følger deg og rettleiar deg heile året. I første klasse var det Tania Rodriguez. Ho fekk meg «plassert», så eg fann tyngda mi, basisen min, reint anatomisk. Men generelt er det Jahn Magnus Johansen som har vore viktigast. Han er streng, og det var viktig. Det er han som har fått meg til å forstå kor hardt ein må jobbe. Ein må bite tennene saman! Det er han eg har å takke for alt, eigentleg. Han er så engasjert! Da eg kom inn her, var det litt sånn, hmm, kan han verkeleg starte her? Eg vog 37,5 kg og var kanskje 1,64 eller 1,65 m høg, eg var liten, tynn og svak. Men Jahn Magnus, han sa, «jo, han skal inn, han har så mykje fint!» Og slik blei det. Heime trudde mange eg sleit med eteforstyrningar, men det gjorde eg jo ikkje, eg har berre alltid slite med å leggje på meg. Eg gjekk frå to til seks timar med trening om dagen og eg vaks så fort, 14 cm på berre fire månader! Med så rask vekst og all den treninga fekk kroppen reaksjonar, og sidan eg heller ikkje var sterk, blei eg ofte skada. Eg jobba mykje med fysioterapeut Kaja Sætre for å auke stabiliteten og førebyggje skade, og eg fekk ekstra øvingar som tok noko over to timar å gjere, tre gonger i veka.

Og når folk ser meg og spør seg kva som hende mellom første og tredje klasse, er svaret: Jahn

What were your expectations when you started?

I imagined that the training would be much harder and more serious than I was used to. And it was, of course – my jaw almost dropped the first time I saw our weekly schedule! The days are long, intense and jam-packed with training, but with really great supervision and attention. You're never neglected, no matter whether you're the best in the class or not.

What is the best thing about the Academy?

Classical ballet is very isolated from the other programmes. We usually keep to the studio on the sixth floor, but the environment at the programme is fantastic. Everybody gets along, everybody is kind and wants the best for everyone else. The programme is well-organised, and you can really talk with your teacher or with other teachers if there's something you're not satisfied with. And of course, the cafeteria is also really good.

Who at the Academy has played the most crucial role for you in your studies?

At the classical ballet programme you have a single teacher each year, and she or he is the one who follows you and supervises you throughout the entire year. During my first year it was Tania Rodriguez – she was able to get me into the right position, so to speak, so I could find my centre of gravity, my anatomical base. But in general it was Jahn Magnus Johansen who's been the greatest influence. He's strict, and that was important. He was the one who made me understand how hard you have to work. You have to really grit your teeth! He's really the one I owe everything. He's totally committed! When I first started here, it felt a bit like, "Does this kid really belong here?" I weighed 37.5 kilos and was perhaps 1.64 or 1.65 metres tall – I was small, skinny and weak. But Jahn Magnus said, "Yes, he belongs here – there are plenty of good things about him!" And that's how it turned out. At home there were a lot of people who thought I was suffering from an eating disorder, but I wasn't, of course, it's just that I've always had a hard time putting on weight. I went from two to six hours of training a day and I grew quickly – 14 centimetres in just four months! Growing that quickly and training so much put a strain on my body. And since I wasn't all that strong, I was often injured. I worked a lot with the

Magnus. Han har vore fantastisk. Eg har jobba så hardt, Jahn Magnus blir jo aldri nøgd, men eg tenkte, søren heller, eg er heller ikkje nøgd før Jahn Magnus seier «bra!» Og no gløymde eg å nemne lærarane frå andre og tredje klasse! Ja, ja, eg håpar dei ikkje blir sure!

Korleis vil du skildre livet på KHiO for ein som vurderer å søkje?

Først og fremst veldig fint. Det er godt miljø og ekstremt god oppfølging. Ein får mykje tid med lærarane og kompaniet (dansarane frå Nasjonalballetten, red.anm.), og det er fantastiske fasilitetar. Når eg samanliknar KHiO med dei store skolane ute ... eg hadde valt KHiO igjen.

Kva er draumen framover?

Da eg starta, var draumen å komme inn i kompani, og no er eg inne i det norske kompaniet, i junioravdelinga! Vi er faktisk fire frå klassen som har komme inn i Nasjonalballetten UNG, Elise Nøkling-Eide, Astrid Lyngstad, Nora Elise Augustinius og meg sjølv, så det er veldig stort. Eg drøymmer sjølv sagt om å jobbe meg fram der, komme inn i hovudkompaniet og bli ein av dei beste. Og seinare kanskje til utlandet?

Kva har du alltid med deg?

Dette nettet! Ballettskoa mine er her, noko å ete, drikkeflaska mi, fotrullar ... og, ja: sjokolademjølkk! Eg har ALLTID med sjokolademjølkk.

physio, Kaja Sætre, to increase my stability and prevent injuries, and I was given extra exercises that took over two hours to do, three times a week. And when people see me and ask what happened between my first and third years, the answer is Jahn Magnus. He's been amazing. I've worked so hard, because Jahn Magnus is never satisfied, but I thought to myself, crikey, I'm not satisfied either until Jahn Magnus says it's okay. But now I forgot to mention my second- and third-year teachers – I certainly hope that doesn't tick them off!

How would you describe life at the Academy to someone who's thinking of applying?

Above all that it's super nice here. The environment here is good, and the supervision is top notch. You spend plenty of time with the teachers and the company [i.e., the dancers from the National Ballet], and the facilities are incredible. When I compare the Academy with the major schools out there, I would definitely have chosen the Academy all over again.

What are your dreams for the future?

When I began, my dream was to become part of a company, and now I'm part of the National Ballet's youth section! Actually, there are no less than four of us from the class who've been admitted there – Elise Nøkling-Eide, Astrid Lyngstad, Nora Elise Augustinius and myself – so that's great. Of course, I dream of working my way up the ranks, being hired by the main company and becoming one of the elite dancers there. And later on, perhaps a move abroad?

What do you always have with you?

This net! My ballet shoes are here, something to eat, my water bottle, my foot roller ... and, of course: chocolate milk! I always have chocolate milk with me.

Å studere på KHiO:

Teaterhøgskolen

Namn: Signe Gerda Landfald
 Alder: 36
 Studium: Master i teater,
 spesialisering scenografi

Kvifor valde du KHiO?

Da eg for to år sidan høyrde at dei skulle starte opp master i scenografi på Teaterhøgskolen, så tenkte eg «shit, dette må eg!» Det var eit heilt nytt studium, men scenografi har vore prøvd her tidlegare, i ein bachelor, som var eit samarbeid mellom Kunsthøgskolen i Oslo og Filmskolen på Lillehammer. Der gjekk eg. Vi pendla mellom Seilduken (KHiO), Kunst- og handverksskolen (i Ullevålsveien) og Filmskolen (på Lillehammer) det første året, og dei to siste åra gjekk eg på Lillehammer. Etter det jobba eg sju år som scenograf for film og TV. Men det er jo scenekunsten og teaterscenografien eg brenn

Studying at the Oslo National Academy of the Arts:

The Academy of Theatre

Name: Signe Gerda Landfald
 Age: 36
 Programme: Master's in theatre,
 specialisation in scenography

Why did you choose the Oslo National Academy of the Arts?

Two years ago, when I heard they were going to launch a Master's programme in scenography at the Academy of Theatre, I thought to myself, "Wow, this is something I just have to do!" It was an entirely new programme, but scenography has actually been tried out here before, as a joint Bachelor's programme between the Academy and the Norwegian Film School in Lillehammer, which I was attending at the time. The first year, we commuted between the Academy, the National Academy of Crafts and Art Industry at Ullevålsveien in Oslo, and the Norwegian Film

for, og da dette masterstudiet blei oppretta, som sagt, da berre måtte eg søkje. Og det er fantastisk å studere igjen!

Kva forventningar hadde du da du starta?

Eg ønskte å arbeide aktivt, skapande saman med andre scenekunstnarar på skolen. Eg såg fram til å bli kjend med miljøet her på KHiO og glede meg til å fordjupe meg i scenografifaget, og teste, undersøkje og eksperimentere med å lage teater.

Kva er det mest positive med KHiO?

Mangfaldet! Alle kunstfaga samla under mange tak, eller eitt tak, da. Det gjer det enkelt å knyte kontakt og samarbeide på tvers. Som ein del av masteren min hadde eg scenografi på Askepott, som er avgangsframsyninga for operabacheloren. Her samarbeidde eg med Matilda Söderling som hadde kostymedesign som avgangsprosjekt på master i design. Og nettopp dette mangfaldet og samarbeidet har vore viktig. Til dømes har eg gjort store delar av masteren min saman med Martin Lotherington, som går på master i regi. I haust laga vi framsyninga Ferdinandøyeblikket, som del 1 av masterprosjektet. Det var ei improvisert framsyning der vi forska i det å skape i augeblikken. Vi hadde ein utruleg lærerik prosess og tok med oss fleire av «funna» vi gjorde i arbeidet med Ferdinandøyeblikket, vidare inn i neste prosjekt. Det er også saman med Martin på regi eg gjer siste del av masteren min i scenografi på Teater Ibsen i Skien, der vi set opp August Strindbergs Dødsdansen med premiere i november 2017.

Kven på KHiO har vore viktigast for deg i studietida?

Carle Lange. Han er førsteamanuensis i scenografi, tilsett ved avdeling Design, og han har vore ein engasjert og inspirerande rettleiar. Han ser studenten, og eg trur han har vore viktig for mange. Og så vil eg framheve Mette L'orange, eigentleg frå Kunsthøgskolen i Bergen, men ho er òg tilsett i ei 20 % stilling som professor II i farge her på KHiO. Saman med Carle arrangerte ho ein workshop i lys og farge som var utruleg bra og som blei viktig for meg. Elles er det samarbeidet med studiekameratane mine som har vore det viktigaste. Og spesielt da Martin.

School in Lillehammer, and the final two years I studied at the film school. Afterwards I worked seven years as a set designer for film and TV. But it's the theatre and theatre design that's my passion, and when this Master's programme was set up, I just had to apply, like I said. And it feels wonderful to study again!

What were your expectations when you started?

I wanted to work actively – creatively – along with other stage artists at the school. I looked forward to getting to know the other people here at the Academy and looked forward to really diving down into the discipline of scenography, and try out, explore and experiment with the art of making theatre.

What is the best thing about the Academy?

The diversity! All the artistic disciplines gathered under many roofs – or rather, under a single roof. It makes it easy to connect with people and cooperate with them across the various disciplines. As part of my Master's degree I did the set design for Cinderella, which the opera students were putting on as their final Bachelor's production. I collaborated there with Matilda Söderling, who took costume design as the graduation project for her Master's in design. And precisely this kind of diversity and collaboration has been important. For instance, I did much of my Master's degree along with Martin Lotherington, who is taking a Master's in theatre directing. This past autumn we staged a production we called The Ferdinand Moment as the first part of our Master's project. It was an improvised production where we studied what it meant to create in the moment. The process we went through was incredibly educational, and we brought several of the "findings" from our work on The Ferdinand Moment along with us in our next project.

Who at the Academy has played the most crucial role for you in your studies?

Carle Lange. He's an associate professor of scenography at the Design department, and he has been an enthusiastic and inspiring supervisor. He really sees the student, and I think he's been a vital figure for many others as well. I'd also like to mention Mette L'orange, who's actually

Korleis vil du skildre livet på KHiO for ein som vurderer å søkje?

Nokre gonger kan eg halde til i vekevis borte på teater og ikkje ane om det er sol eller regn ute. Aleine inne på ein scene eller saman med ei lita gruppe andre studentar. Andre gonger kan eg vandre rundt og søkje inspirasjon, eg kan gå bort på til dømes keramikk- eller snikkarverkstaden og sjå korleis dei jobbar der, med detaljarbeid og finsnikring, sjå linjene i treverket eller fargenyansane i glasuren ... Det er gøy!

Det er kort veg mellom isolasjon og det opne, det å ta inn det alle andre held på med. Så til nye studentar vil eg seie: Riv deg laus og ta deg tid til å kjenne på den flotte staden du er på. Eg kunne gått her dobbelt så lenge, trur eg, det er framleis så mykje utforska.

Kva er draumen framover?

Draumen er jo å få arbeide med faget mitt, å få høve til å vere utøvande scenograf resten av livet. Scenekunst handlar jo først og fremst om det kollektivt skapande, så samarbeid og det å vere i bevegelse saman med andre, er viktig.

Kva har du alltid med deg?

Hm. Ja, kva har eg alltid med meg? Eg tek i alle fall sjeldan toget frå Ås til Oslo utan sekken min. Der har eg mellom anna skisseboka og teikneblyanten min. Ei bok for kvart prosjekt. Eit måleband har eg òg som regel. Men no kom eg på kva eg verkeleg alltid har med meg. Auga mine og blikket mitt. Eg ser og tek inn. Eller skulle det kanskje vere noko litt artig? Nei, skriv det, du.

employed at the Bergen Academy of Art and Design, but she's also employed here part-time as an adjunct professor of colour. Along with Carle she organised a workshop on light and colour that was amazing and that proved to be important for me. Otherwise, it's been the collaboration with my fellow students, above all with Martin, that has played the greatest role.

How would you describe life at the Academy to someone who's thinking of applying?

Sometimes I can be doing my thing for weeks over at the Academy of Theatre, either alone on a stage or along with a small group of students, and not have a clue about whether it's sunny or raining outside. Other times I might just wander about and search for inspiration – for instance, I might go over to the ceramics or carpentry workshop and see how they do things over there, how they work on the details and fine carpentry, and just look at the lines in the woodwork or the nuances of the glaze ... That's fun! It doesn't take much to go from being isolated to being open and taking in what everyone else is doing. So that is what I would say to new students: put your work aside for a moment and take the time to get to know the wonderful school you're attending. I could have gone here for twice as long, I think, there's still so much I haven't explored yet.

What are your dreams for the future?

My dream is of course to be able to work within my field, to have the opportunity to be a professional set designer for the rest of my life. Stagecraft is above all a matter of collaborative creativity, so cooperation and being on the move with others are key.

What do you always have with you?

Hmm. Yeah, what do I always have with me ...? Well, I rarely take the train from Ås to Oslo without my satchel. That's where I keep things like my sketchbook and my drawing pencil – each project has its own book. I usually also have a tape measure with me. But I just remembered what I actually do always have with me: my eyes and my gaze. I observe and take stuff in. Or should I rather talk about something a bit more peculiar? No, you know what – just write that.

Å studere på KHiO: **Operahøgskolen**

Navn: Dagfinn Andersen
Alder: 29
Studie: Master

Hvorfor valgte du KHiO?

Jeg valgte Operahøgskolen på grunn av de gode lærerkreftene og de flotte lokalene - noe som bare har blitt bedre og bedre etter at jeg startet her. Det er veldig rart at det ikke er flere som søker seg hit, synes jeg, og det er spesielt rart at det ikke er flere utenlandske studenter.

Før jeg kom hit har jeg blant annet gått musikklinje på videregående, og på folkehøgskole der de underviste i sang. Jeg var interessert i både musikk og teater, og det tok litt tid før jeg fant ut hvordan jeg kunne kombinere interessene mine i en utdanning. Men svaret ble altså Operahøgskolen.

Studying at the Oslo National Academy of the Arts: **The Academy of Opera**

Name: Dagfinn Andersen
Age: 29
Programme: Master's

Why did you choose the Oslo National Academy of the Arts?

I chose the Academy of Opera because of the outstanding educational staff and the superb facilities – something that has just gotten better and better since I started here. It's really strange that there aren't more people who apply here, and it's particularly strange that there aren't more foreign students.

My educational background includes specialising in music at high school and studying for a year at a folk high school where they taught singing. I was interested in both music and theatre, and it took some time before I found out how I could combine

Hvilke forventninger hadde du da du startet?

Jeg kjente mange som gikk her, så jeg visste hva jeg gikk til. Jeg forventet å få jobbe mye med både sangferdigheter og sceniske ferdigheter, og forventningene har absolutt blitt innfridd.

Hva er det mest positive ved KHiO?

Det mest positive med KHiO er at det er så fleksibelt. På Operahøgskolen får du velge din egen sanglærer, og du kan ofte påvirke hvordan uken din skal se ut, ettersom vi er så få. Det er veldig bra at det er samarbeid på tvers av avdelingene, for eksempel har Operahøgskolen samarbeidet med scenografi.

Vi er bortskjemte med fine øvingsrom og lokaler ellers - tror ikke det er mange skoler som kan sammenlignes med dette.

Hvem på KHiO har vært viktigst for deg i løpet av studietiden?

Det er vanskelig å svare på. Kanskje sangpedagogene mine? Jeg er veldig glad for at de jobber i et team. Dramalærerne våre, spesielt Stephen Hutton - og regissørene har selvsagt også vært viktige for meg.

Hvordan vil du beskrive livet på KHiO for én som vurderer å søke?

Det kan være vanskelig å disponere tida du har til rådighet, men på KHiO får du jobbe med akkurat det du har lyst til.

Hva er drømmen fremover?

Drømmen er å leve som en utøvende operasolist, helst i Operaen. Nå er jeg så heldig at jeg skal ha en rolle der allerede i september - men det blir veldig spennende å se om jeg klarer å fylle kalenderen framover.

Det er et vanskelig arbeidsmarked for operasangere der ute. Selv om det er litt mindre konkurranse for menn, så er det altfor få jobber i forhold til antall operasangere.

Det er enklere å få jobb om du har en veldig mørk stemme. Jeg har en helt vanlig stemme - en baryton - men jeg føler selv at jeg er god på det teatraliske. Det har heldigvis blitt mer fokus på dette de siste årene.

these two interests in higher education. But the answer turned out to be the Academy of Opera.

What were your expectations when you started?

I knew many people who studied here, so I knew what I was signing up for. I expected to be able to work a good deal on my singing and stage skills, and my expectations have absolutely been met.

What is the best thing about the Academy?

The most positive thing about the Academy is that it is so flexible. At the Academy of Opera you can choose your own singing instructor, and you can often have a say in how your week will look, since there are so few of us. It's really good that there's so much interdepartmental cooperation, with for instance the Academy of Opera cooperating with the set designers. We're also spoiled when it comes to the quality of the practice rooms and the other facilities - I don't think there are that many schools that can be compared with this one.

Who at the Academy has played the most crucial role for you in your studies?

That's a tough question. Perhaps my singing instructors? I'm very happy that they work together as a team. Our drama instructors - in particular Stephen Hutton - as well as the directors have of course also been very important to me.

How would you describe life at the Academy to someone who's thinking of applying?

It may be challenging to organise the time you have at your disposal, but at the Academy you're allowed to work with whatever it is you fancy.

What are your dreams for the future?

My dream is to live as a practising opera soloist, preferably at the Norwegian National Opera. In fact, as luck would have it, I'm set to perform a role there already in September - but it will be very exciting to see whether I can continue to fill up my calendar. The job market for opera singers is pretty tough right now. Even though the competition among male singers is a little less stiff, there are still way too few jobs in relation to the number of opera singers. It's easier to get a job if your voice is deep. I have a fairly ordinary

Hva har du alltid med deg?

Mobilen. Der har jeg en piano-app og tilgang til alle notene mine. Jeg bruker den også som båndopptaker, og tar opp en liten snutt hver gang jeg synger. Operasangere skal produsere lyd som er effektiv og bærer godt akustisk, og det er ikke alltid at det du selv hører når du synger er det samme som publikum hører. Derfor er det fint å kunne høre seg selv utenfra.

Det er gøy å høre på gamle klipp av seg selv, litt sånn face palm - men det betyr jo at det har skjedd en utvikling.

Noen setninger om avgangseksamen?

Som mitt avsluttende masterprosjekt skal jeg skrive om, og gjøre utdrag fra operaen Eugene Onegin av Tsjajkovskij. Det er utrolig fin musikk, men å lære seg all den russiske teksten utenat og med god uttale er en stor utfordring!

Tanken var å gi meg selv en stor utfordring, mens jeg fortsatt går på KHiO og har tilgang til så mange dyktige mennesker. Men den virkelige eksamen for meg var på mange måter å få synge Don Giovanni i vår avsluttende masterproduksjon, som vi hadde på operaen i mars.

voice – a baritone – but I feel that I come into my own with the theatrical elements. There has thankfully been more focus on this aspect in recent years.

What do you always have with you?

My mobile phone. It includes a piano app and access to all my notes. I also use it as a tape recorder to record a sample every time I sing. Opera singers should produce sound that is effective and that carries well acoustically, and it's not always the case that what you yourself hear when you sing is the same as what the audience hears. That's why it's a good idea to hear yourself from the outside. It's also fun to listen to old recordings of yourself, in a facepalm kind of way – but that does of course mean that you've developed.

Any comments on your graduation project?

For my final Master's project I'm going to write about and perform extracts from Tchaikovsky's opera Eugene Onegin. The music itself is fantastic, but learning the entire text by heart in Russian – and with good pronunciation – is quite a challenge! But in fact, I wanted to challenge myself this way while I'm still at the Academy and still have access to so many highly skilled people. In many ways, however, the real exam for me was to perform the role of Don Giovanni in our final Master's production, which we staged at the Opera in March.

Å studere på KHiO:

Kunst og håndverk

Navn: Hanna Roloff
 Alder: 32
 Studie: Master medium- og materialbasert kunst, tekstil

Hvorfor valgte du KHiO?

Av mange forskjellige grunner: Mest fordi jeg ville gå på en skole som ikke bare hadde ett program – jeg ville kjenne meg omringet av ulike kunstformer, uten nødvendigvis å måtte ta del i alt. Jeg visste at jeg ville ta en bachelor i tekstilkunst og at jeg ikke hadde lyst til å flytte utenfor Skandinavia, så alternativene var ikke så mange. Jeg besøkte derfor KHiO, og som så mange andre, så forelsket jeg meg i verkstedene. Jeg likte Oslo, og tenkte at mine muligheter for å etablere meg som kunstner er lettere her enn i Sverige, der jeg kommer fra. Og så trivdes jeg så godt på KHiO at jeg valgte å ta master her også.

Studying at the Oslo National Academy of the Arts:

The Art and Craft Department

Name: Hanna Roloff
 Age: 32
 Programme: Master's in medium- and material-based art, textile

Why did you choose the Oslo National Academy of the Arts?

For many different reasons: mostly because I wanted to go to a school that had more than one programme – I wanted to feel surrounded by various art forms, without necessarily having to take part in all of them. I knew that I wanted to take a Bachelor's degree in textile art and that I didn't want to move outside of Scandinavia, so there weren't many alternatives. That's why I visited the Academy, and like so many others, I fell in love with the workshops. I liked Oslo and thought that the chances of establishing myself as an artist were better here than in Sweden,

Hvilke forventninger hadde du da du startet?

Hm... jeg krever generelt mye av både skolen og meg selv. Selv om KHiO er subsidiert av oljepenger, så koster det penger og tid for studentene å gå her. Derfor forventet jeg et profesjonelt studienivå der jeg ble tatt på alvor, noe som i stor grad har blitt oppfylt. Jeg reagerte og kranglet mer i mine tidligere studieår, noen måtte jo ta kampen.

Hva er det mest positive ved KHiO?

Tilgangen på verksteder og verksmestere!

Hvem på KHiO har vært viktigst for deg i løpet av studietiden?

Alle og ingen. Haha, kan jeg svare meg selv?! Og mine medstudenter. Neida – men helt seriøst, så har jeg mest meg selv å takke, hehe, pluss noen gode veiledningstimer.

Hvordan vil du beskrive livet på KHiO for én som vurderer å søke?

Akkurat som livet utenfor KHiO, så velger du selv hvordan livet skal være her inne. Du kan snuble gjennom utdannelsen, eller så kan du ta vare på tiden og kunnskapen som tilbys og kjenne at det fete studielånet er verdt det. Forbered deg også på en kaotisk lunsj i kantina, og er du sensitiv som meg, så er det kanskje best å unngå lunsjrushen når de kjære danse- og teaterstudentene lager liv og røre i kantina. Men det er også dét som gjør det så fint å gå på KHiO.

Hva er drømmen fremover?

Drøm og drøm, klart at jeg gleder meg til å komme meg ut av KHiOs trygge borg og bygge mitt eget slott, hehe. Utenom mitt eget studioarbeid og eventuell oppstart av atelierfelleskap, så håper jeg å bli mer oppdatert og engasjert i samarbeidsprosjekt og kunstneres rettigheter. Langsiktig sett, så koker drømmen ned til at jeg ønsker at kunstscenen syns det jeg gjør er interessant og relevant, sånn at jeg kan gi noe tilbake til samfunnet, og at jeg får betalt for jobben jeg gjør.

Hva er ditt favoritt-materiale?

Ah, vanskelig å svare på. Som hovedbase i praksisen min har jeg tekstilcollage som jeg farger med naturlige pigmenter, men jeg er

where I'm from. And then I enjoyed myself so much here at the Academy that I chose to take a Master's degree here as well.

What were your expectations when you started?

Hmm ... In general, I usually demand quite a lot both from the school and from myself. Even though the Academy is subsidised by oil money, it costs the students both time and money to go here. I therefore expected a professional educational programme where I was taken seriously, something that by and large has been fulfilled. I reacted to things and argued more in my earlier years as a student – somebody had to take up the fight.

What is the best thing about the Academy?

The access to the workshops and the works managers there!

Who at the Academy has played the most crucial role for you in your studies?

Everyone and no one. [Laughing] What if I answer myself? And my fellow students. But actually, in all seriousness – I do owe this mostly to myself [laughs], plus some excellent sessions with my instructors.

How would you describe life at the Academy to someone who's thinking of applying?

Just like with life outside of the Academy, you choose yourself how life in here should be. You can either muddle through your education, or you can make the most of your allotted time and the knowledge being offered to you, so that you feel that your super-sized student loan is worth it. You should also prepare yourself for the chaotic lunches in the cafeteria, and if you're as sensitive as I am, it's perhaps best to avoid the lunch rush when the ever-popular dance and theatre students create a spectacle there. But that's also what makes it so great going to the Academy.

What are your dreams for the future?

I don't know about "dreams" – but of course, I am looking forward to moving on from the reassuring fortress of the Academy and building my own castle [laughs]. Except for my own studio work and perhaps also starting a shared studio, I hope to become more updated and engaged in

veldig glad i andre medier og materialer også. Men om jeg absolutt må velge, så velger jeg lett tekstilcollage. Der møter de ulike tekstilenes farger, former og teksturer hverandre i maleriske og estetiske kompromisser. Det er veldig gøy å jobbe med.

Noen setninger om avgangsprosjektet ditt?

Det er en installasjon som består av foto, tekstilcollage og en skulptur. Det handler om mulighetene og motsetningene mellom kunst, menneske og natur.

collaborative projects and artists' rights. In a long-term perspective, my dream boils down to wanting the art scene to think that what I'm doing is interesting and relevant, so that I can give something back to society and get paid for the work that I'm doing.

What is your preferred material?

Oh, that's really hard to say. As the primary basis for my work I use textile collages that I colour with natural pigments, but I'm also terribly fond of other media and materials. If I was forced to choose, however, I would definitely land on textile collage. That's where the colours, shapes and textures of the various textiles encounter one another in painterly and aesthetical compromises. It's really fun working with that.

Any comments on your graduation project?

It's an installation that mixes photography, textile collage and sculpture. It's all about the opportunities and contradictions between art, people and nature.

Å studere på KHIO:

Kunstakademiet

Namn: Ronak Moshtaghi
 Alder: 29
 Fag: Master i biletkunst

Studying at the Oslo National Academy of the Arts:

Academy of Fine Art

Name: Ronak Moshtaghi
 Age: 29
 Subject: Master's in fine art

Kvifor valde du KHIO?

Eg studerte biletkunst ved kunsthøgskolen i Teheran og såg på moglegheitene som fanst. Mange skolar har studieavgift for utanlandske studentar. Kunsthøgskolen i Oslo var ein av svært få utan studieavgift der du òg kan studere på engelsk. Eg kjende ei fransk jente som hadde studert her, og hadde litt familie her, så eg søkte. Det er vanleg for unge menneske i Iran å dra utanlands i samband med studiet. Vi kjenner til nesten kvar einaste skole i Europa, USA, India osv. Men eg trur ikkje at så mange visste om denne skolen, kanskje fordi landet er kjent for eit svært høgt prisnivå.

Why did you choose KHIO?

I was studying painting at the University of Art in Teheran and I was looking at my options. Many schools have tuition fees for foreign students, Oslo National Academy of the Art was one of very few without a fee that you could study in English. I knew a French girl that had studied here, and had some family here so I applied. Studying is one of the common way for young people in Iran to go abroad. We know about almost every school in Europe, USA, India you name it.. But I don't think too many knew about this school, maybe because the country is known as very expensive.

Kva slags forventningar hadde du?

I Iran lærer vi å tru at alt er betre i Europa – då eg drog til Oslo på opptaksprøve, var eg svært imponert av bygningane og verkstadene her. Etter fem år som student har eg vorte mange erfaringar rikare, verkstadane meiner eg framleis må vere blant verdas beste.

Kva er den mest positive sida ved KHiO?

Lærarar og gjestelærarar tar seg tid til å snakke med studentane. Eg kan for eksempel bruke ein time berre på å snakke om prosjektet mitt med folk på eit så høgt nivå at eg aldri ville ha møtt dei som kollegaer. Eg har delteke på seminar av høg kvalitet med berre tre eller fire studentar, du kan til og med bli kjend med lærarane og gjestelærarane, og det er utruleg inspirerende.

Kven på KHiO har vore viktigast for deg gjennom studiet?

Eg må nemne fleire: Jan Verwoert, professor i kunst og teori, Mike Sperlinger, professor i teori og skrivning, Vanessa Ohlraun, tidlegare dekan, Saskia Holmkvist, professor i samtidskunst, og gjestelærarane Stephen Wright og Will Bradley er namna som fell meg inn no. Eg synest at dei alle har noko meir ved seg enn det å arbeide for eigen karriere og kjempe for suksess. Det er alltid svært inspirerende når folk bruker eigne verdiar, erfaringar og klare personlege tankar i arbeidet sitt.

Korleis ville du beskrive livet ved KHiO for ein komande student?

Dessverre er eg litt negativ her, for eg synest at det sosiale livet ved KHiO kunne ha vore betre. Då eg starta for fem år sidan, hadde vi eit studenthus der vi kunne møtast, drikke og diskutere. Der hadde eg mange svært interessante diskusjonar med studentar frå heile skolen. No er det dessverre stengt, og særleg for studentar som kjem frå utlandet eller har lite pengar, er det vanskeleg å ta del i det sosiale livet. 80 kroner er svært mykje å betale for ein øl, og mange av oss bur på studenthyblar der det ikkje er lov å ha besøk. Det å ha eit gratis og ope sosialt rom i dei lange, mørke vinterkveldane i Oslo er eit grunnleggjande behov som ein ikkje får dekt ved KHiO.

What expectations did you have?

In Iran we learn to think that everything is better in Europe – I still think the workshops must be one of the best. It was not comparable with what we had in Teheran Art University. When I went to Oslo for audition, I was very impressed by the buildings and the workshops.

What's the most positive thing about KHiO?

Professors and guest teachers take time to speak with the students. I can for instance spend an hour just talking about my project with people on such a high level that I would never meet them as colleagues. I have attended high quality workshops with only three or four other students, you can actually get to know the professors and guest teachers and it is truly intellectually inspiring.

Who on KHiO has been most important to you during your studies?

I have to mention several people; Jan Verwoert, Professor of art and theory, Mike Sperlinger, Professor of theory and writing, Vanessa Ohlraun previously dean, Saskia Holmkvist, Professor of contemporary art, and the guest teachers Stephen Wright and Will Bradley are the names that comes to my mind now. I think they all have something more about them than just working on their career and striving for success. I always find it very inspiring when people bring personal values into their work, experience and clear personal ideas.

How would you describe life at KHiO for a coming student?

Unfortunately I am a bit negative here, because I think social life at KHiO could have been better. When I started five years ago we had a student house where we could meet, drink and discuss. I have had many very interesting discussions here with students from the whole school. Now it is unfortunately closed, and especially for students coming from abroad or with little money it is difficult to take part in social life. 80 kroner is a lot to pay for one beer and many of us live in student rooms where visitors are not allowed. Having a free and open social space for the long dark winter nights in Oslo is a basic need that is not provided at KHiO.

Ved Kunstakademiet har vi så mange muligheter til å velje vår eigen veg og spesialisere, noko som er svært bra, men sosialt sett er det ikkje så bra. Vi er ikkje saman som ein klasse gjennom alle åra. Eg anbefaler for nye studentar å vere på utkikk etter interessante folk dei kan arbeide med og vere saman med sosialt, ved alle avdelingane på skolen.

Kva er draumane dine framover?

Eg ønskjer å undervise.

Kva er favorittreiskapen din?

Ein kniv og papir. Som person liker eg å snakke, men når det gjeld arbeidet mitt, liker eg å ta pausar og tenkje meg om, og eg liker å lage kollasjar, som du kan sjå av eksamensarbeidet mitt. Arbeidet eg viser fram i avgangsframsyninga, handlar om mi tolking av kampen mot koloniveldet og eit fråvær eller eit tomrom. Eit tilbakevendande eller presist fråvær.

At The Academy of Fine Art we have so many possibilities for choosing our own way and specialize, which is really good, but not socially. We are not together as one class through all the years. I recommend coming students to look for interesting people to work and be social with from all faculties on this school.

What are your dreams ahead?

I want to teach.

What is your favorite tool?

A knife and paper. As a person I like to talk, but when it comes to my work I like to pause and hesitate and I like to make collages, as you can see in my graduation work. The work that I am showing in our graduation show is about my reading of anti-colonial struggle and an absence or a gap. A repetitive and precise absence.

Å studere på KHiO:

Design

Namn: Julie Aida Graf
 Alder: 25
 Studie: Master grafisk design og illustrasjon

Studying at the Oslo National Academy of the Arts:

Design

Name: Julie Aida Graf
 Age: 25
 Programme: Master's in graphic design and illustration

Kvifor valde du KHiO?

På vidaregåande hadde eg ein lærar i Medier- og kommunikasjon på Drømtorp vgs i Ski, Hege Krogvig Bergstrand, som sjølv hadde gått på KHiO då den heite Statens håndverk og kunstindustriskole. Ho meinte eg ville passe på Kunsthøgskolen og at den ville hjelpe meg å finne ut av kva eg skal drive med. Ho hadde lagt merke til at eg koste meg veldig med design- og teikning. Eg valde først å ta eit fri-år og jobba i butikk i Oslo, men kjende på at eg ikkje fekk vere kreativ, så eg tok kontakt med læraren min då det nærma seg opptak neste år igjen. Så kom eg på 2. plass på venteliste – og synes at det var utrolig bra, det

Why did you choose the Oslo National Academy of the Arts?

I had a teacher in media and communication at Drømtorp Upper Secondary School in Ski, named Hege Krogvig Bergstrand, who herself had gone to the Academy, at the time when it was known as the National Academy of Crafts and Art Industry. She believed that I was suited for the Academy and that it would help me find out what I wanted to do. She noticed that I really enjoyed design and drawing. After high school, I chose first to take a gap year and work at a store in Oslo, but it bothered me that I couldn't express myself creatively, so I contacted my teacher again the

er ikkje mange som kjem inn. Så trakk personen på 1. plass seg – og eg kom inn! Eg har tenkt at eg må finne ut kven det var, for det er takka vere denne personen eg fekk høve til å ta ein bachelorgrad i grafisk design og illustrasjon.

Kva forventningar hadde du då du starta?

Eg hadde høyrte mykje fint om skulen, og at det var vanskeleg å komme inn. Eg var usikker på kor eg var innanfor den kreative verda. Då eg var på opptaksintervju, så var det heilt ok å sei at eg ikkje visste kva eg ville, men at eg visste at dette var min stad. Det var ei stor lette å vite at eg skulle gå her i tre år og finne ut kven eg var kreativt. Eg ville mate nysgjerrigheita mi og då eg kom i gang treivst eg allereie dei første dagane, eg kjende meg heime. Dei tre åra vart til fem når eg no går ut frå master.

Kva er det mest positive med KHiO?

Verkstadane, og å kunne lære fleire ting utover det faget du tar. Her er det lov å teste ut alt mulig. Vi har noko som heiter korridorveker, der vi får anledning til å prøve andre fag enn det vi har som fordjuping. Eg trur det er unikt for KHiO at korridorvekene finnes. Og du kan få opplæring i dei fleste verkstadane på Kunsthøgskolen. Eg har vore innom over nesten alle tjue verkstadane her på skulen trur eg. Slik var bachelortida mi, eg testa ut mest muleg. Er du nysgjerrig er det heilt klart ein fordel å gå her.

I tillegg er professorane mine gode på å finne gjestelærarar, og vi har mange gode kurs. Eg bestemte meg tidlig i bachelorstudiumet for å legge ut litt av arbeidet mitt frå kurset på sosiale medier. Då fekk eg støtte frå vener som ikkje var klar over at eg var interessert i å teikne. På den måten spredte det seg og eg fekk etterkvart fleire oppdrag, det starta med redaksjonelle illustrasjonar og eg har etter kvart gjort veldig mykje forskjellig.

Kven på KHiO har vore viktigast for deg i løpet av studietida?

Miljøet – klassen, professorane. Vi er så få, på bachelor er det 12 studentar, så vi blir kjent med alle i starten. På master er vi halvparten. Vi har ikkje konkurransar, vi støttar kvarandre og lar oss inspirere – slik beheld me ei god atmosfære. Kjem

following year when the application deadline was coming up. And then I made the waiting list, in second place – for me that was an achievement in itself, since not many students are admitted. And then the person in first place withdrew – and I was accepted! It's struck me that I ought to find out who that person was, because it was thanks to him or her that I was given the chance to take a Bachelor's degree in graphic design and illustration.

What were your expectations when you started?

I had heard a lot of nice things about the Academy, and that it was tough to get in. I was unsure of where I stood within the creative world. When I was at the application interview, it was entirely okay to say that I didn't know what I wanted, but that I knew that this was the place for me. It was quite a relief to know that I would be going here for three years and discover who my creative self is. I wanted to feed my curiosity, and when I first began here, I really liked it from the get go – I felt at home. The three years turned into five now that I'm graduating with a Master's degree.

What is the best thing about the Academy?

The workshops, and being able to learn several disciplines beyond what you're specialising in. Here you're allowed to try out everything. We have something called corridor weeks, where we're given a shot at trying other disciplines than our chosen field. I think these corridor weeks are a unique feature of the Academy. And you can receive training at most of the workshops at the Academy. I think I must've been to all twenty of the workshops here. That's how I spent my undergraduate years – I was testing out as much as possible. If you're the curious type, then it's definitely an advantage to go here.

In addition, my professors do a really good job of finding guest lecturers, and there are plenty of worthwhile courses here. I decided early on during my Bachelor's studies to post some of my course work on social media, and I suddenly received a lot of support from friends who had no idea I was interested in drawing. So that's how word got around, and I gradually received a few more commissions – it started with editorial illustrations, but I have gradually put together a rather varied portfolio.

det ein tung dag, så har vi alle fall kvarandre. Professorane støttar oss i eksamensperioden og roer oss ned, og kjem innom også når vi har andre lærarar. Vi studentar kjenner kvarandre så godt, vi kan skape eit framtidig arbeidsliv saman.

Korleis vil du beskrive livet på KHIO for ein som vurderer å søke?

Positivt utfordrande, nysgjerrigheitspirrande. Kjem du på venteliste, bør du vere veldig stolt av deg sjølv – og prøv igjen. Det betyr at nokon har sett potensiale i deg. Søk fordi du er nysgjerrig, og vil utvide ditt kreative spekter. Her er alltid noko som skjer. I starten var eg heilt overvelda – husker eg såg ein skulptur av sinnataggen i sjokolade like utanfor kantina her vi sit no. Eg vart veldig begeistra og husker eg diskuterte saman med ein medstudent kva som kunne vere metaforen. No tenker eg at det er kult, kreativt, eg er like imponert, men det har vorte meir kvar-dagslig. Det er rett og slett veldig inspirerende å vere her. Eg kjem nok til å vere mykje her i framtida fordi eg er glad i skulen og kjem til å bruke verkstadane framover.

Kva er draumen framover?

Eg har ingen klar visjon, men eg kjem til å reise for å bygge eit større nettverk og for å bli inspirert av nye miljø. Eg er veldig glad i å bli kjent med folk og det trur eg er viktig for å få jobb. Og så er eg glad i å drive med utsmykning på andre material enn papir. For øyeblikket jobbar eg med merchandise for ein internasjonal artist. Ikkje på grunn av pengar, men fordi det er noko eg ikkje har gjort før. Masterprosjektet mitt dreier seg nettopp om å gjere ting eg ikkje har gjort før, inn-anfor dekor. Eg prøver å finne ut kvifor dekorasjon må vere så pent ved å bringe inn det uperfekte, som er litt tabu. Det er egentlig ein hyllest til dekorasjon. Det vil eg takke lærarane mine for at dei har vore så tydelig på å sei; Ver deg sjølv og tør å fortelje. Og det har eg turt, for her er ingen karakterar, i staden har det vore veldig gjevande å presentere eit prosjekt for klasse og professor og så diskutere det saman. Jobbane berre dukker opp og det er eg takksam for.

Kva må du alltid ha med deg?

Alltid ein tjukk svart tusj og ei lita A5-skisseblokk. Eg må ha med lette reiskap, brått er eg i gang,

Who at the Academy has played the most crucial role for you in your studies?

The whole environment there: my class, the professors. There are so few of us – there are 12 students taking the Bachelor's programme, so we get to know everyone from the very beginning. We're half as many in the Master's programme. We don't compete with one another, but support our classmates and let ourselves be inspired by them – that's how we keep the atmosphere friendly. If we have a bad day, then at least we have one another. Our professors support us during the exam period and calm us down, and they also pop in when we have other teachers. We, the students, know each other really well – we can create our future careers together.

How would you describe life at the Academy to someone who's thinking of applying?

Challenging – in a positive way – and something that piques your curiosity. If you make the waiting list, you should be really proud of yourself – and try again. That means that someone has seen your potential. Apply because you're curious and want to expand your creative spectrum. Something's always going on here. To begin with I was totally overwhelmed – I remember I saw a chocolate version of [Gustav Vigeland's sculpture] The Angry Boy just outside the cafeteria here. I thought it was marvellous, and I recall talking with another student about what it was meant to symbolise. Now my feeling is that it's cool being here, it's creative – I'm just as impressed – but that it's all become more of an everyday thing. All in all, it's incredibly inspiring to be here. I'll probably continue to spend a good deal of time here because I love the school and will be using the workshops in the future.

What are your dreams for the future?

I don't really have a clear vision, but I plan to travel about to build a larger network and to be inspired by new environments. I really like getting to know people, and I think that's important for getting a job. And, yeah, I'm also fond of doing decoration on other materials than paper. At the moment I'm working on merchandise for an international artist – not for the money, but because it's something I've never done before. In fact, my Master's project itself is all about doing

enten eg sit på bussen eller høyrer på andre, så teiknar eg – og eg kastar aldri skissene mine – brått kjem dei til nytte. Eg vart nyleg spurt om eg kunne bidra til ein støtteauksjon for Syria, eg hadde det veldig travelt, men ville gjerne vere med, så eg viste ei skisse frå blokka mi og den ville dei ha. Så eg trykte og printa det her på skulen og trykket vart solgt for nær to tusen kroner på auksjonen. Det er gjevande å jobbe for hand, å vere analog.

things I haven't done before, within decoration. I'm trying to find out why decoration must always be so pretty. I do this by adding an element of the imperfect, which is a bit taboo – it's actually an homage to decoration. What I want to thank my teachers for is that they've been so clear in saying, "Be yourself, and dare to tell a story." And I have dared to do that, for there aren't any grades here. Instead it's been very rewarding to present a project to the class and the professor and discuss it together with them. The jobs just turn up, and I'm certainly grateful for that.

What do you always have with you?

A thick, black felt-tip pen and a small, A5-sized sketchbook. I have to have lightweight tools with me. Suddenly I'm at it – whether I'm sitting on the bus or listening to others, I'm busy drawing. And I never throw away my sketches, because you never know when they might be of use. I was recently asked to contribute to an auction in support of Syria – I was incredibly busy but really wanted to help, so I showed them a sketch from my book and they wanted it. So I printed it here at the Academy, and the print was sold at the auction for almost two thousand kroner. It's rewarding to work manually, to be analogue!

- Samfunnsoppdraget** Kunsthøgskolen i Oslo skal utdanne utøvande og skapande kunstnarar og designarar, drive kunstnarisk utviklingsarbeid og forskning på høgt internasjonalt nivå og formidle kunnskap om Kunsthøgskolens aktivitetar, verksemd og verdiar.
- Visjonen** Kunsthøgskolen i Oslo skal vere leiande innanfor utdanning av skapande og utøvande kunstnarar og designarar. Kunsthøgskolen skal både vere ein arena for nytenking og forvaltning av fagtradisjonar, og bidra til framtidig kunnskaps- og samfunnsutvikling. Internasjonalt samarbeid skal vere ein føresetnad for kvalitet både i utdanninga og i forskinga.
- Kunsthøgskolens etos** Kunsthøgskolen i Oslo skal pregast av god samhandling, og vi skal gjere kvarandre betre. Vi skal utvikle gode transparente prosessar for kunnskapsbaserte avgjerder og prioriteringar. Kunsthøgskolen i Oslo skal leggje til rette for at profesjonelle oppfatningar og meiningar kan brytast mot kvarandre i eit stimulerande og konstruktivt samspel. På Kunsthøgskolen i Oslo verdset vi ulikskap, kritisk sans, ansvar og gjensidig respekt.

Redaksjon:

Atle Faye (ansv. redaktør)

Mette Aaseth

Bjørn Valvik

Anne Line Abotnes

Even Onsager

Maia Strand

Design: Ole Sletten (Bold)

Print: 07 Media

Opplag: 200

Kunsthøgskolen i Oslo
Postboks 6853, St Olavs plass
0130 Oslo

Telefon: +47 22 99 55 00
E-post: postmottak@khio.no
www.khio.no